

Фото Олександра КРЕМКА (Українформ).

З порту зернового терміналу «Нібулон» (Миколаївська область) відправлено перше зерно нинішнього врожаю до Лівії та Іспанії.
На знімку: Володимир Левченко, Андрій Левенець, Дмитро Орищенко, Володимир Звержинський задоволені роботою на зерновому терміналі «Нібулон».

(Про ситуацію на полях читайте на 16—17-й стор.).

АКТУАЛЬНО

Зміна опікунів

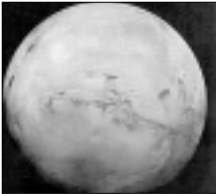
У держдепартаменті США змінилася практично вся команда, яка займалася українськими питаннями. У відставку пішов Стівен Пайфер. Останні роки він працював помічником заступника держсекретаря з питань Європи та Євразії. На його місце призначено Джона Теффта, який до цього був послом США у Литві. На новій посаді пан Теффт буде куратором офісів європейського бюро держдепу, які відповідатимуть за відносини з Україною, Росією, Молдовою та Білоруссю. Новий куратор України раніше нею не займався. Однак Джон Теффт був заступником глави дипломатичної місії в посольстві США у Москві.

(Закінчення на 5-й стор.).

СЕНСАЦІЯ

Чи є життя на Марсі?

Вчені припускають, що є

Орбітальна станція Mars Express, що належить Європейському космічному агентству, знайшла в атмосфері «червоної планети» сліди аміаку. Це може означати існування на Марсі органічного життя.

Річ у тому, що аміак може існувати в атмосфері протягом дуже нетривалого часу. Джерел цього газу всього два: активні вулкани і діяльність мікробів. Вулканічну версію виникнення аміаку всі вчені в один голос заперечують, тому що їх викиди, та й самі об'єкти, легко було б помітити, чого досі не сталося. Залишається остання версія, згідно з якою на Марсі існує життя у вигляді мікроорганізмів.

(Закінчення на 5-й стор.).

Я ВАМ ПИШУ...

Забути про главу держави

Коли мені було зле, я кричав, але мене не чули, стукав, проте ніхто не відчиняв. Невже наші урядовці заросли байдужістю до свого народу?
Не раз писав листи до адміністрації Президента, але отримував лише стандартні відповіді. Зрозуміло, що у нього немає часу та бажання спілкуватися зі своїм народом. Та невже він не розуміє, як нам усім потрібна його підтримка?! Своєю байдужістю він змушує забути про те, що в нас є глава держави.

Валентин САМОХВАЛОВ.

Олександрія Кіровоградської області.

ЛЮДИ НА ТІЙ ЗЕМЛІ

Дні «Голосу України» на Закарпатті

У мить натхнення прийшла до поета пана Василя Пачовського назва цього краю — Срібна земля. Давно то було. Либонь, ще в позаминулому столітті. І розсипалося те срібло поміж людей. І кращої назви для Закарпаття ніхто не придумав.
(Закінчення на 14—15-й стор.).

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

У НОМЕР

Помчать через лиман автомобілі

Презентовано проект унікального транспортного об'єкта — автомобільного мосту через Дністровський лиман. Його передбачають спорудити у найвужчому — 4,5 кілометра — місці водойми, тобто від мису Отарик між Овідіополем і Роксоланами на лівому березі до міста Білгорода-Дністровського на правому. Міст із чотирма смугами руху зможе пропускати щодоби майже 5 тисяч автомобілів зі швидкістю до 120 кілометрів на годину. В одному з місць висота прольоту мосту сягне 32 метрів, що забезпечить прохід суден до Білгород-Дністровського морського торгового порту. Вартість проекту — від 180 до 240 мільйонів доларів, споруджуватимуть його на концесійних засадах. Термін будівництва — три, окупності — п'ять-сім років. Новий міст скоротить шлях з обласного центру в південні райони на 40

кілометрів, повідомляє наш власний кореспондент в Одеській області Георгій ВОРОТНЮК.

Польську туристку знайшли аж за перевалом

28-річна польська туристка під час ночівлі туристичної групи в районі гори Бербенескул, що в Карпатах, вийшла з намету і ніби розчинилася в темряві...

Про це мобільним телефоном сповістив рятувальників керівник польської туристичної групи, яка прямувала від гори Дземброні Чорногорським хребтом до гори Говерла. На пошуки зниклої, як повідомили в прес-службі МНС України в Івано-Франківській області, вирушив пошуковий загін, до якого приєдналися місцеві лісівники та члени туристичної групи. Велике занепокоєння спричинило те, що був густий туман, а температура впала до чотирьох градусів тепла. Та жінку на другий день таки вдалося знайти, щоправда, аж на закарпатській стороні.

(Закінчення на 4-й стор.).

БЛІЦОПИТУВАННЯ — ВІННИЦЯ

Як ви ставитеся до покупок у кредит?

Микола Юзвак, токарь:

— Позитивно. За радянських часів у такий спосіб придбали меблевий гарнітур і телевізор. А нині взяли пральну машину-автомат.

Петро Столяр, підприємець:

— Магазины переполнены товарами. Щоб організувати збут, виробники домовилися з банками про кредити. У виграші залишаються саме ці структури.

Тетяна Новік, медсестра:

— На дуже кабальних умовах продають квартири. Що на довгий час береш кредит — то дедалі дорожче буде твоє житло.

Степан Мельник, студент:

— Увесь світ, кажуть, живе у кредит. А ми розводимо дискусії: вигідно — невигідно.

Записав Віктор СКРИПНИК.

Коротко про важливе

Сьогодні

■ Заплановано завантаження ядерного палива у реактор другого енергоблоку Хмельницької АЕС.

■ У Луцьку відбудеться спецпогашення поштової марки з нагоди 60-річчя визволення Волині від фашистських загарбників.

Завтра

■ Фонд держмайна виставить на торги Української міжбанківської валютної біржі 37,54 відсотка акцій ВАТ «Вугільна компанія «Шахта «Червоноармійська-Західна № 1» (Донецька область).

ПОЛІТИКА

Поповнюється лава претендентів на найвищу посаду

ВИБОРИ-2004

В Україні триває висування претендентів на посаду глави держави. Делегати ІV позачергового з'їзду політичної партії «Нова сила» висунули кандидатом у Президенти України свого лідера **Юрія ЗБІТНЄВА**. Партія «Громадський контроль», як повідомили у прес-службі партії, на ІІІ позачерговому з'їзді висунула кандидатом у Пре-

зиденти свого лідера **Василя ВОЛГУ**. Як повідомили «ГУ» в прес-службі ЦВК, до Центральної виборчої комісії надійшли документи на реєстрацію кандидатом на посаду глави держави від народного депутата України, члена фракції «Демократичні ініціативи—Народовладдя» Володимира Нечипорука, котрий скористався правом самовисування. До речі, минулих вихідних в Укра-

їні було створено нову політичну партію «Народна влада», котру очолив народний депутат **Володимир НЕЧИПО-РУК**. Загалом, за даними ЦВК, станом на вчорашній ра-нок кандидатами у Президенти України висунуто 18 осіб. Із них десятеро вже отримали кандидатське посвідчення, а чотирьом у реєстрації відмовлено.

Вл. інф.

«Трудовики» очікують змін у більшості

ПАРТІЙНІ РЯДКИ

Лідер партії «Трудова Україна» Сергій Тігіпко переконаний, що після президентських виборів-2004 формат парламентської більшості не зміниться. Однак після виборів більшість зазнає істотних змін. Про це він заявив на прес-конференції після завершення VII з'їзду партії «Трудова Україна». С. Тігіпко наголосив, що новий прем'єр-міністр обиратиметься вже після того, як сформу-

ється новий формат парламентської більшості. Крім того, на рішення про формування нового складу уряду впливатиме й політична реформа. А тому поки що, на думку лідера «трудовиків», розмови про формування нового уряду передчасні. На запитання журналістів, чи не пропонували йому очолити уряд після виборів, Сергій Тігіпко відповів, що таких розмов не було.

ПОСТАНОВА Верховної Ради України

Про Рекомендації парламентських слухань «18 річниця Чорнобильської катастрофи. Погляд у майбутнє»

Верховна Рада України постановляє:
1. Схвалити Рекомендації парламентських слухань «18 річниця Чорнобильської катастрофи. Погляд у майбутнє».
2. Кабінету Міністрів України до 1 січня 2005 року поінформувати Верховну Раду України про хід виконання Рекомендацій парламентських слухань, схвалених цією Постановою.
3. Контроль за виконанням цієї Постанови покласти на Комітет Верховної Ради України з питань екологічної політики, природокористування та ліквідації наслідків Чорнобильської катастрофи.

Голова Верховної Ради України **В. ЛИТВИН**.

м. Київ,
4 червня 2004 року.
№ 1756-ІV.

ДО ПОСТАНОВИ ВР

Програми не виконуються

Проблеми, породжені Чорнобильською катастрофою, важким тягарем лягають на економіку України. Державні програми з мінімізації наслідків чорнобильської аварії не виконуються. Незважаючи на зростання внутрішнього валового продукту та стабілізацію економіки, видатки на соціальний захист громадян зменшуються. Про це йшлося на парламентських слуханнях «18 річниця Чорнобильської катастрофи. Погляд у майбутнє».

Учасники слухань звернули увагу й на те, що більшість тогорічних рекомендацій так і залишилися на папері. Зокрема, щодо погашення заборгованості, комплексного медико-санітарного забезпечення, добудови і введення в експлуатацію медичних закладів у сільській місцевості тощо. На думку парламентаріїв, треба шукати нові шляхи подолання наслідків Чорнобильської катастрофи і захисту постраждалого населення. Так, урядові

рекомендовано подати на розгляд Верховної Ради проект загальнодержавної програми зняття з експлуатації Чорнобильської АЕС та перетворення об'єкта «Укриття» на екологічно безпечну систему. А також забезпечити додаткові робочі місця для працівників станції, які вивільняться після закриття. Рекомендовано запровадити персональний облік постраждалих та провести інвентаризацію заборгованості із соціальних програм.

Для переселенців

АКЦІЇ

Фельдшерсько-акушерські пункти й амбулаторії 27 сіл Житомирщини, де живуть люди, переселені сюди після аварії на ЧАЕС, поповняться новою медичною апаратурою. Це стане можливим завдяки гранту від міністерства закордонних справ Японії на суму 73,6 тисячі доларів. Проект використання коштів, схвалений представниками цієї країни, розроблено благодійним фондом «Заложники Чорнобиля», що діє при обласній журналістській організації. Керівникові фонду Володимиру Киричанському, який від української сторони поставив свій підпис під документом, нині належить вирішити питання придбання та доставки обладнання. Нинішній грант — найбільший. Сума попереднього — 25 тисяч благодійних доларів. Він надійшов у лютому цього року до лікарні Брусилівського району, де живуть переселенці із забруднених територій.

Олексій КАВУН.

Житомир.

ПОВІДОМЛЕННЯ

Центральна виборча комісія повідомляє про відкриття накопичувального рахунку виборчого фонду кандидата на пост Президента України Ржавського Олександра Миколайовича

Реквізити накопичувального рахунку виборчого фонду кандидата на пост Президента України Ржавського Олександра Миколайовича:
Отримувач: виборчий фонд кандидата на пост Президента України Ржавського Олександра Миколайовича.
Код отримувача: 2157909013.
Банк отримувача: БАТ «Ощадбанк».
Код банку отримувача: 300465.
Рахунок отримувача: № 26439501903492.

АКТУАЛЬНО

Не спекулювати на національних почуттях

Підтримка кандидата на посаду Президента України, а також доцільність створення власної політичної партії, яка б забезпечувала ефективне представництво інтересів національних меншин України. Такою була тема засідання ради Асоціації національно-культурних об'єднань України, скликаного з ініціативи президента асоціації, народного депутата Олександра ФЕЛЬДМАНА.

На його думку, етнічний фактор буде відігравати значну роль у передвиборних змаганнях кандидатів у Президенти України. Власне через це Асоціація національно-культурних об'єднань України не збирається байдуже споглядати за нинішніми президентськими перегонами. За словами Олександра Фельдмана, асоціація підтримуватиме того кандидата на найвищу державну посаду, який у своїй програмі висловить чіткий намір забезпечити створення рівних умов для реалізації конституційних прав і свобод всіма громадянами України, незалежно від їх етнічного походження, та розвиватиме усталені традиції міжнаціональної злагоди в українському суспільстві.

А от питання щодо створення власної партії більшість членів асоціації вирішила відкласти на потім. Щоб не допустити під час президентських виборів виникнення міжнаціональних та міжконфесійних конфліктів, члени асоціації підтримали ідею Олександра Фельдмана звернутися до всіх кандидатів на пост Президента України та політичних партій і виборчих блоків, які їх підтримують, не спекулювати під час виборчої кампанії на національних почуттях і не роздмухувати міжетнічне протистояння.

Вл. інф.

ФОТОФАКТ

Колекцію з 44 особистих листів першого українського президента Михайла Грушевського, датованих 1909—1919 рр., поповнилися фонди Національного музею історії України. На знімку: віцепрем'єр-міністр Дмитро Табачник, міністр культури і мистецтв Юрій Богуцький і генеральний директор Національного музею історії України Сергій Чайковський під час урочистої церемонії передачі листів у фонди музею.

Фото Володимира РЕПІКА (Українформ).

ПРИЗНАЧЕННЯ

На Тернопільщині — новий керівник

Вчора активу Тернопільської області було представлено нового голову держадміністрації. Ним став Михайло Цимбалюк, котрий до цього працював начальником управління МВС України у Рівненській області. Але Михайло Михайлович не новачок на Тернопільщині, він багато років віддав роботі у правоохоронних органах області. Його попередника звинуватили в недбалстві: він поїхав у закордонне відрядження після того, як більшість районів зазнала руйнівної сили стихії. — Кожен має право на помилку, — сказав віцепрем'єр-міністр Іван Кириленко і подякував Іванові Курницькому за роботу. Швидко за все його чекає дипломатична робота. Аналізуючи економічну ситуацію в області, Іван Кириленко відзначив позитивні тенденції, що намітилися; водночас із багатьох основних показників вона займає останні або передостанні позиції. Чи вдасться новому керівникові змінити ситуацію на краще? Першим випробуванням для нього стануть жнива. Хліб вирощено добрий, але, як ще раз показала стихія, не той хліб, що в полі, а той, що в коморі.

Любов ЛЕВИЦЬКА.

ВАК визнає німецькі дипломи українців

Вища атестаційна комісія підписала протокол з Українським вільним університетом у Мюнхені про «конвертацію» в нашої країні докторських дипломів УВУ. Досі вони котувалися в західному світі, але в Україні потребували нострифікації (визнання).

Нагадаю, Український вільний університет було засновано після першої світової війни нашими земляками-емігрантами у Відні. Пізніше цей науково-освітній заклад перенесли до Праги. 1945 року УВУ поселився у Мюнхені і швидко адаптувався до вимог західної освіти. В університеті є три факультети: філософський, правничий та економічний. За часів незалежності сотні молодих науковців з України здобули магістерські та докторські дипломи в УВУ. Дослідження студентів головним чином присвячені відносьинам України з європейським світом, а особливо українсько-німецькій тематиці у сфері філософії, історії, економіки, літературо-, мово- та мистецтвоз-

навства. Протягом найближчих двох років на базі УВУ буде створено спільну українсько-німецьку вчену раду із захисту дисертацій за спеціальностями «Германські мови» та «Перекладознавство». Нині, як і в попередні роки, триває літній семестр. Але, на жаль, цього разу вдалося поїхати до Мюнхена лише невеликий групі українських студентів та науковців. З'явилася далебі не наукова проблема: не всі бажаючі студіювати змогли перекопати візовий відділ посольства ФРН в Україні у своїх благочестивих намірах — любові до знань. Тут підозрюють, що українців може вабити більше потяг до вимушеної праці за кордоном.

Людмила КОХАНЕЦЬ.

За обіцянки колись доведеться відповідати

ПІДСУМКИ

Президентські перегони набирають обертів. На головне крісло політичного олімпу кількість претендентів зростає чи не щодня. Минулого тижня вони знайомили виборців зі своїми деклараціями, обіцянками та намірами. Партійні з'їзди підтримували кандидатів і створювали політичні проекти для майбутніх парламентських виборів. А нині діючий глава держави Леонід Кучма, здійснивши низку кадрових ротаций, підбивав підсумки свого президентства і попередив, що не підтримуватиме жодного кандидата, якому буде байдужа політична реформа.

Та що ближче до виборів, то більше забувають про задекларовані наміри про спільні дії і чесну гру. Так, минулого тижня намітилася тріщина у групі «Демократичні ініціативи—Народовладдя», які об'єдналися заради створення однієї партії. Лідери «Народовладдя» провели установчий з'їзд нової політичної структури без партнерів по парламентському

об'єднанню, на що розчарований лідер «Демініціатив» Степан Гавриш пообіцяв створити власний проєкт або приєднатися до іншої сили.

А Народна аграрна партія України звинувачує колишніх членів Тетяну Засуху і Михайла Зубця у намірах розколоти НАПУ, які «використовували адміністративний тиск і шантаж» до деяких аграрників.

Водночас «Наша Україна», БЮТ та СПУ сподіваються, що шанс для об'єднання ще не втрачено, і почали обговорювати в рамках трійки актуальність громадського контролю за ходом виборів та залучення спостерігачів.

Свій внесок для досягнення прозорості та демократичності процесу виборів глави держави зробила і Центральна виборча комісія України. Вона затвердила та оприлюднила низку документів: про порядок контролю за коштами виборчих фондів кандидатів, збирання підписів на їх підтримку та список територіальних виборчих округів.

Минулого тижня для «свідомого вибору» прихильники опозиції активували тему проведення

публічних теледебатів для кандидатів, з тим щоб виборці не лише добре знали їх в обличчя та біографії, а й чітко уявляли, який шлях подальшого розвитку держави пропонує кожний претендент. Їх підтримав і голова ЦВК Сергій Кивалов.

Отже, якщо видовищ буде достатньо, то про хліб обіцяв подбати уряд, керівник якого запевняє, що ціни на нього не підвищуватимуться. Можливо, нині в цьому сумнівається лише Перший віце-прем'єр Микола Азаров. Гроші стали дорожчими — не приховував він радості від «сприятливої ситуації для чергового виходу України на зовнішні ринки запозичень», і вони вже не подешевшають.

Однак доцільні напутні поради гаранта Конституції. Він закликав кандидатів у президенти не спекулювати на довірі людей: «За свої обіцянки колись треба відповідати».

Наталія ЯРЕМЕНКО.

ФОТОФАКТ

Активісти об'єднання «Молодь — надія України» провели акцію, яку назвали «Початок сезону полювання на російських політтехнологів». Акція відбувалася біля будинку УНІАН. У цей час там проходила прес-конференція російського громадянина Гліба Павловського, який, за висловом учасників акції, «називає себе президентом фонду ефективної політики та незаконно втручається у внутрішні справи України».

фото Анастасії СИРОТКІНОЇ.

САМОВРЯДУВАННЯ

Об'єднатися заради розвитку

На Хмельниччині з'явилася перша асоціація органів місцевого самоврядування. В неї об'єдналися голови сіл Кам'янець-Подільського району. До речі, вони першими в Україні минулої осені почали розробляти статуту сільських громад, скориставшись підтримкою проєкту «Толока».

На думку керівника асоціації, сільського голови Слобідки Кульчівської Людвіга Пшетаковського, гуртом буде легше відстоювати інтереси людей та вивірнювати можливості сіл. Населені пункти, що відносяться до ради, очолюваної Пшетаковським, — приміські, більш розвинуті, і з наповненням бюджету ситуація тут значно краща, а глибинка просто вимирає. Тож асоціація поставила перед собою мету: не дати загинути селу.

Віра ШПИЛЬОВА.
Хмельницька область.

На одного напали, в інших стріляли

Наприкінці минулого тижня дві обласні газети «Вечірні Черкаси» та «Молодь Черкащини» надрукували інформації про скоєння проти журналістів редакцій протиправних дій.

Під заголовком «Вчинено замах на заступника головного редактора «Вечірніх Черкас» Леоніда Туменка» «Вечірка» розповіла про побиття у власному будинку відомого своєю принциповістю журналіста. Двоє невідомих молодиків, пише газета, вдерлися у домоволодіння Леоніда Григоровича й заходилися його би-

ти. З численними травмами обличчя, забоем грудної клітки та попереку заступник редактора потрапив до лікарні.

«Молодь Черкащини» поінформувала своїх читачів, що після публікації статті про чиновника, котрий «організував і очолив велику пиятику у розпал робочого дня», до редакції зателефонував невідомий чоловік і попередив, що на журналістів «чекають великі неприємності». Після словесних погроз приміщення редакції було двічі обстріля-

но з пневматичної рушниці. Перший раз уночі, другий — вдень. «Стрілянина велась, — зазначив автор публікації Олександр Меженів, — з балкона сусідньої дев'ятиповерхівки».

Викликані стражі правопорядку, оглянувши розбите скло вікна, порадили, розповідають журналісти, звернутися до... дільничного інспектора міліції. Мовляв, напевно, стріляють-бавляться діти... Склавши протоколи, міліціонери пообіцяли передати їх своєму колезі-інспектору.

Лідія ТИТАРЕНКО.
Черкаси.

ФОТОФАКТ

Відкрито персональну виставку художниці Валентини Михальської з нагоди її дня народження. У залах Національної спілки художників України представлено більш як двісті робіт, створених руками Валентини. Оглянути експозицію прийшли й видатні діячі мистецтв України.

Фото
Олександра
ВОСКРЕСЕНСЬКОГО.

БАЛАНС ТИЖНЯ

Система, однак

За минулі сім днів хіба що глухий не почув, що Україну з тривалою системною кризою потрібно виводити системними ж методами.

Ідея сама по собі так само не нова, як і актуальна протягом усіх років незалежності. А хорове її в мас-медіа звучання минулого тижня легко пояснюється тим, що покладено її в основу передвиборної програми одного з учасників президентських перегонів...

Кому дістанеться хлібний куш

У засіки, як казали в часи не такі вже й далекі, Батьківщини надійшло перше зерно нового врожаю. І одразу широко розрекламована система заставних закупівель у держрезерв почала давати збої.

Нагадаємо, що цього року заплановано за оголошеною ціною (не нижче 800 гривень за тонну) у сховища ДАК «Хліб України» закласти півтора мільйона тонн заставного зерна. Коректуючи бюджет, Верховна Рада виділила для цього 200 мільйонів гривень. Тільки ось де ці гроші? Принаймні запорізьким хліборобам на Молочанському елеваторі, який єдиний в області працює за заставною схемою, минулого тижня, що називається, дали відкоша.

Ні, у прямому значенні для них двері тут відчинені: завозь врожай — не хочу! Тільки ось відносно розрахунків... Керівники елеватора обіцяють хлібоздавачам перерахувати заставні суми протягом місяця. Але ж «горючка» селянам потрібна щодня! От і йдуть ранні зернові емісарам від зернотрейдерів за ціною в два-два з половиною разу меншою, ніж заставна. Коротше, як і торік, за тонну солярки селянам доводиться віддавати до чотирьох тонн зерна.

І таке. Обіцяного Кабміном приймання хліба за білком саме на сховищах ДАК «Хліб України» не здійснюють. Як і за старих часів, клас зерна визначають за клейковиною. Що це дає приймальникам, пояснювати не треба. Пересортування завжди було, є і буде інструментом несправедливої наживи.

І останнє. Оголошене раніше приймання заставного зерна за принципом «хто не встиг, той запізнився» скориговано, як повідомив у пресі голова правління ДАК «Хліб України» Віктор Бондаренко, у бік першочергової підтримки господарств, що перебувають у найважчій ситуації. Але, по-перше, саме їм і немає коли чекати розрахунків протягом місяця. А по-друге, хто визначить тих, котрі найбільше потребують держпідтримки? Місцева адміністрація, як висловився пан Бондаренко? Ну-ну. Система, однак...

Зворотний удар

У квітні, коли заволали вітчизняні споживачі, голосніше за всіх залізничники, від невинуватого, як намагався довести Антимонопольний комітет, підвищення цін на металопродукцію, в одному з оглядів під рубрикою «Баланс тижня» наша газета прогнозувала відповідний ціновий удар. І ось 13 липня він стався. Своїм розпорядженням «Про тарифи на перевезення вантажів залізничним транспортом» уряд дав добро «Укрзалізниці» на підвищення розцінок на свої послуги.

Тепер уже напевно заволають металурги. Адже, як відомо, майже 85 відсотків своєї продукції вони реалізують за кордоном. А саме на експортні перевезення (зокрема, руди і залізрудних концентратів) ціна зросла майже вдвічі, на 96 відсотків!

На 50 відсотків більше тепер платитимуть залізничникам експортери світлих нафтопродуктів, на 40 — імпортери мінеральних добрив. Одне слово, всі, хто працює з ключовими для економіки нашої країни товарами.

Мультиефект від цінової круговерті в базових галузях промисловості пересічні споживачі, тобто ми з вами, дорогий читачу, відчуємо не одразу. Зазвичай він настає через півтора—два місяці. Передбачити, яким буде стрибок цін на товари першої потреби, практично неможливо. Але те, що всі оголошені урядом на найближчий час підвищення зарплат і пенсій буде з'їдено повзучою інфляцією ще до того, як вони потраплять у наші гаманці, — це вже точно. Знову ж, система...

Дрібниця, але все-таки неприємно

Наступними за зростанням цін на іномарки, спричиненого підвищенням увізного мита, поповзли вгору ціни і на гордість вітчизняного автопрому, милі серцю нашому немудрі «Таврії» і «Славути». Поки що вони подорожчали на 165 гривень. Начебто мізер, а все-таки неприємно.

До того ж голова правління ЗАТ «ЗАЗ» Олег Папашев пообіцяв, що наприкінці року ціна на його дітища ще збільшиться. Через зростання цін на комплектуючі. Насамперед на метал. Уже сьогодні в собівартості «Таврії» і «Славути» вона становить майже 30 відсотків. (В економічно розвинених країнах — не більш як 12—15 відсотків). Скільки затягне листовий прокат завтра, коли металурги дадуть відповідь на ціновий удар залізничникам, поки що не знає ніхто. Так і живемо. Системно.

Ігор НАУМЕНКО.

3 якого цукру сироп?

ПИТАННЯ РУБА

Мітинг протесту проти протиправних дій працівників СБУ в митниці у Вінницькій області мають провести робітники ТОВ «Кирнасівський цукрозавод», що в Тульчинському районі. Про це йшлося вчора на прес-конференції в Києві. Представниками названих силових структур затримано 11 тисяч тонн цукрового сирцю вартістю 14 мільйонів гривень.

Продукція належить російським компаніям. Її представники, а також начальник юридичного відділу підприємства, які взяли участь у прес-конференції, стверджують, що працівники СБУ сфабрикували кримінальну справу з метою конфіскації сиропу. Всі звинувачення, на їхню думку, зводяться до того, що сироп виготовлено не з бурякового, а з

тростинного цукру, введення якого в Україну тимчасово було заборонено. Натомість журналістам було пред'явлено низку документів, які підтверджують виготовлення сиропу з бурякового «піску». Щоб з'ясувати точку зору «винуватців», наш кореспондент у Вінницькій області мав розмову з представниками СБУ, митниці та асоціації «Поділляцукор».

Чому робітникам Кирнасівського заводу загрожує безробіття

ТОЧКА ЗОРУ

Микола МАЛИНОВСЬКИЙ, заступник начальника СБУ у Вінницькій області: — Ми зіткнулися з фактом підміни найменування товару, що підтверджено експертизою. А це — контрабанда. Саме за фактом контрабанди порушено кримінальну справу. Під час розслідування з'ясувалося, що власники цукру застосували, образно кажучи, хитру схему: під виглядом бурякового цукру переробляли цукор тростинний, що є очевидним порушенням нашого законодавства. За перероблених на заводі більш як 20 тисяч тонн цукру від його власника з Росії підприємство досі не отримало жодної копійки. З робітниками також не розраховувалися за виконану роботу. На мою думку, відбувається відверта спекуляція їхніми інтересами. В'ячеслав МАКОВИЙ, заступник начальника Могилів-Подільської митниці: — Стаття 75 Митного кодексу України передбачає експертне дослідження това-

ру, що було зроблено митницею. Результати засвідчили наявність змішаного бурякового цукру з тростинним. Коли про це стало відомо, СБУ вилучило документи, а цистерни із сиропом затримали як речовий доказ. До речі, для оформлення було заявлено лише половину товару. На решту досі документи не подавали. Леонід КОЗОДОЙ, виконавчий директор асоціації «Поділляцукор»: — Постановою Камбіну від 14 квітня цього року тимчасово було заборонено ввезення в Україну цукру-сирцю для переробки на давальницьких умовах. Тому власники цукру мали працювати у рамках нових умов: оформити авальований вексель замість простого, який діяв раніше. Що передбачає такий документ? У разі, якщо перероблений цукор не покине межі України, банк змушений буде сплатити відповідні кошти. Нічого цього зроблено не було. Дії власника розцінюю як психологічний тиск з метою вийти сухими з води. Записав Віктор СКРИПНИК. Вінницька область.

Фото прес-служби МНС України (Укрінформ).

ДОСВІД

НП на Диканівці не повториться

Таку упевненість висловили учасники засідання харківського міського штабу, які обговорювали виконання заходів з підвищення надійності системи водовідведення Харкова

Нагадаю, дев'ять років тому після зливи вийшло з ладу електроустаткування головного об'єкта очисних споруд Харкова, унаслідок чого місто більш як місяць залишалося без водопостачання. Після цієї НП було розроблено дві програми, за якими до системи водовідведення Харкова інвестовано понад 100 мільйонів гривень. На головному

об'єкті побудовано дублюючий колектор, посилені насосні станції та очисні споруди. Як завірів директор підприємства Іван Корінько, тепер надійність підвищилася в кілька разів. Нинішні зливи особливих проблем очисним станціям міста не завдали. Микола КОСИЙ. Харків.

Сорочинці ярмаркують

Черговий «Сорочинський ярмарок» відкрився вчора на Полтавині. Традиційно двері виставки «відчинив» актор у ролі Миколи Гоголя. Нині у Великих Сорочинцях представлено сучасну сільськогосподарську техніку і продукцію, а також традиційні українські ремесла — опішнянську кераміку, вироби з лози, вишивку. Ярмарок у Великих Сорочинцях — єдиний загальнодержавний ярмарок, якому 1999 року присвоєно статус національного — триватиме до 22 серпня.

ПРИГОДИ

Польську туристку знайшли аж за перевалом

(Початок на 1-й стор.).

Як було встановлено, вона вирушила в мандрі серед ночі цілком свідомо, начебто після емоційного з'ясування своїх стосунків з товаришками. Їй пощастило: одну ніч вона перебула в кошарі, де ночують пастухи, коли випадають високо в горах худобу, а наступного дня зустріла місцевих жителів, які її нагодували. Після того, як мандрівницю доправили до табору, польські туристи продовжили свій маршрут у напрямку гір Говерли та Петроса. Дарина НАЗАРЧУК. Івано-Франківська область.

Праведників побільшало

ПАМ'ЯТЬ

Ще шість волинян удостоєні почесного звання «Праведник України», яке Єврейська рада України присвоїла їм за те, що в роки фашистської окупації переховувала від гітлерівських загарбників євреїв. Ці почесні нагороди нещодавно отримали мешканці райцентру Ратне сестри Олександра Токарська, Таїсія Ленартович та їхні брати Сергій та Олександр Хабовці, а також Тетяна Демчук із села Самарі цього району та її брат Степан Герун з Любомльського району. Под-

ружжю Михайлу і Ніні Хабовець, про четверо дітей яких йшлося вище, присвоєно (посмертно) звання «Праведник світу». Зазначимо, що із 105 тисяч євреїв передвоєнної Волині врятувалося від знищення гітлерівцями лише п'ять тисяч. Нерідко ціною власного життя їх уберігали від розправи українські родини. Сьогодні 38 волинян носять звання «Праведник світу», 156 — «Праведник України». На жаль, багатьох із них уже немає серед нас. Микола ЯКИМЕНКО. Волинська область.

ЗНАЙ НАШИХ!

Школярку запросили на роль французької моделі

14-річна школярка з Івано-Франківська Інна Серпуховітіна здобула перемогу на престижному конкурсі моделей «Elite Model Look Ukraine-2004», що відбувся у Києві. До цього дівчина три роки відвідувала школу моделей «Вікторія», що працює в обласному центрі. Коли у Львові проходив регіональний конкурс-відбір телевізійного проекту «Шанс Модел Україна», взяла в ньому участь і увійшла до фіналу. Разом з іншими переможницями побувала в Єгипті, де випробувала себе в конкурсі «Domina Model Ukraine». Потім — фінальні змагання в Києві та запрошення знятися для відомого журналу «L'Officiel». А після короткого відпочинку в Карпатах — участь у фіналі національного туру професійного модельного конкурсу в Києві, де дівчина зачарувала членів журі граційністю та елегантністю і здобула перемогу. Нині дев'ятикласниця Інна Серпуховітіна (на знімку), яку запросили працювати моделлю у французьку агенцію «Метрополітен Париж», готується представляти нашу країну на всесвітньому конкурсі моделей у Шанхаї (Китай). Дарина ІВАНКО.

Георгій КІРПА: «Одні борються за владу, інші — за майно, а народ — за виживання...»

АКЦЕНТИ

До нової політичної партії «Відродження», яка існує трохи більше місяця, у суспільстві особливий інтерес. Насамперед тому, що створено її в надрах чи не наймогутнішого транспортного комплексу країни, а очолив її діловий і авторитетний лідер. Однак дехто встиг уже охрестити «Відродження» черговою диванною партією, оскільки з'явилася вона в переддень президентських перегонів. Щоправда, є чимало й таких, хто каже зовсім протилежне. Мовляв, ви лише гляньте, хто її створив і ким наповнено партійні осередки, і стане зрозуміло, що прийшла вона всерйоз і надовго. Дієвиські транспортні комплекси, тому в ній чи не найбільше робітників галузі і насамперед залізничників. — На моє переконання, — зауважив Г. Кірпа, — ми створили таку партію, яка потрібна суспільству, оскільки прагнемо відновити в ньому стабілізаційні процеси. Головний принцип нашого «Відродження» — ні з ким не боротися, бо це безперспективно і призводить до того, що нині маємо в Україні: одні борються за владу, інші — за майно, а народ — за виживання. Наша ідея — конкретними справами відроджувати

країну. І тут ми маємо певний досвід: будівництво каналу Дунай—Чорне море, автобану, вокзалу і залізнично-автомобільного мосту в столиці тощо... У програмних засадах «Відродження» зазначено, що це всеукраїнське політичне об'єднання є центристським і авангардним за потенціалом і роллю в суспільстві. Його гасло — справедливість і честь, а опора — високопрофесійні й авторитетні співвітчизники. Інтерес у делегатів з'їзду викликали моменти, коли Георгій Кірпа торкнувся державницьких та ідейних устремлінь «Відродження», сприяння побудові громадянського суспільства рівних можливостей. Для образної аргументації він нерідко цитував твори Івана Франка, Лесі Українки, Ліни Костенко. — Оце наше вічне «хай буде, як буде» нам не підходить, — сказав Г. Кірпа. — Як і скепсис і безнадія. Ми прагматичні і конкретними справами творитимемо краще життя, громадянське суспільство, в центрі уваги якого — доля людини, її добробут, соціальний захист. Країна все має для того, щоб досягти наміченого: прекрасну землю,

котра може прогодувати 130—140 мільйонів людей, багатіші корисні копалини, а найголовніше — освічений і працьовитий народ. Торуючи шлях до майбутнього суспільства, новостворені «відродженці» обіцяють усім громадянам країни економічну свободу, гідний рівень життя і належні умови для самореалізації. А робитимуть це, зокрема, завдяки ефективному використанню власності, структурним перетворенням в економіці, жорсткому керуванню ринком. Щодо другого питання порядку денного — про підтримку кандидата в Президенти, — всі одностайно віддали голоси за підтримку кандидатури Віктора Януковича, оскільки він, на думку делегатів, є саме тим, хто зможе відродити Україну. Володимир ПІДВИСОЦЬКИЙ.

Добре там, де нас немає

За індексом людського розвитку ми маємо показники гірші, ніж у росіян і білорусів

ДОПОВІДЬ

За минулий рік Україна за індексом людського розвитку знову перемістилася у світовій табелі з 75-го на 70-те місце. Про це свідчить щорічна глобальна доповідь, яку готує Програма розвитку Організації Об'єднаних Націй.

З її змістом журналістів ознайомив виконавач обов'язків постійного представника ПРООН в Україні Манодж Баснет, який наголосив, що однією з найважливіших тем цього річної доповіді є спроба дослідити, як в усьому світі можна з повагою ставитися до розмаїття расової та етнічної, а також релігійної прина-

лежності людей, які живуть поруч.

Як приклад Манодж Баснет навів успішну роботу Програми розвитку ООН в Криму: «Те, що могло спричинити спалах міжнаціональних конфліктів у Кримській автономії, тепер, гадаю, пішло в небуття», — сказав він. «Ці проблеми й донині справді в Криму є. Але ми

не думаємо, що розв'язання цих проблем може піти шляхом військового конфлікту, як це сталося в Косові чи навіть у Чечні», — додав він.

ООН щороку готує й індекси людського розвитку країн світу. Головні показники — тривалість життя, письменність і охоплення навчанням, а також ВВП на душу населення за паритету купівельної спроможності долара США. У різні роки цей індекс щодо України коливався від 45-го місяця 1994 року до 102-го 1998-го. У нинішній До-

повіді вона з-поміж 177 країн пересунулася на 70-те. Для порівняння: найкраще жити у Норвегії, Швеції, Австралії, Канаді та Бельгії. США — на 8-му місці, Польща на 37-му, Росія — на 57-му. Білорусь посіла 62-ге місце, випередивши Україну на вісім пунктів. З приводу такого розриву експерти пояснюють, що ООНівці, котрі готують глобальні доповіді, надто вже довіряють державній статистиці.

А на останньому місці в індексі людського розвитку стоїть Сьєрра-Леоне.

Зміна опікунів

(Початок на 1-й стор.).

Залишає посаду директора по Україні, Молдові та Білорусі в офісі з питань Європи та Євразії і Марк Таплін. До цього він працював у посольстві в Києві. На його місце прийде Карен Стюарт — колишній

заступник глави дипмісії у посольстві США в Білорусі. На місце заступника директора та безпосередньо відповідальної за Україну в офісі України, Молдові та Білорусі Джулі Нуттер прийде Маркус Мішелі, співробітник посольства США у Росії.

Нове призначення отримав і попередній посол США в Україні Кар-

лос Паскуаль. Він залишив пост координатора допомоги США в бюро Європи та Євразії і перейшов на вищу посаду, пов'язану із відносинами з постконфліктними державами. Тож можна зробити висновок, що віднині в державному департаменті США Україною займатимуться люди, які раніше спеціалізувалися на відносинах з Росією та Білоруссю.

Протистояння триває

Осетини обстрілювали грузинські села

Як заявив учора журналістам начальник крайової поліції регіону Шида Картлі Олександр Сухіташвілі, південноосетинські збройні формування з неділі на по-неділок обстрілювали грузинські села. За його словами, обстріл вели з автоматів і гранатометів. При цьому, сказав він, грузинська сторона вогонь у відповідь не відкривала. Однак південноосетинська влада заявила, що вели обстріл з боку грузинських сіл Ередві і Хеїмі. Про потерпілих в обох випадках не повідомляється.

Фото АП.

На думку Тбілісі, активність осетинської сторони спричинена тим, що в неділю ввечері біля села Кехві затримали машину з керованими протитанковими снарядами. У що само ніч президент Грузії Михайло Саакашвілі разом з міністром внутрішніх справ Іраклієм Окруашвілі і секретарем Ради національної безпеки Гелою Бежуашвілі відвідав зону грузино-осетинського конфлікту, щоб на місці розібратися в ситуації.

Південна Осетія стверджує, що протитанкові ракетні комплекси (ПРК) «Фагот» не належать офіційним структурам Південної Осетії. Таку заяву зробив заступник міністра оборони Південної Осетії Ібрагим Гассієв. «Затримані «Фаготи» належать приватній особі, інакше їх не перевозили б у «Газелі» без супроводу», — наголосив заступник міністра. За його словами, затриманий не є військовослужбовцем чи міліціонером. Влада не виключає, що він — «підставна особа». Водночас Гассієв повідомив, що осетинська сторона наполягатиме на участі її представників у розслідуванні цього інциденту. «Сьогодні домовлятимемося з грузинською стороною, щоб нас допустили до слідства», — сказав він.

Тамаз ЛОМСАДЗЕ.

Тбілісі.

КОНФЛІКТ

СКАНДАЛ

Ніхто не хотів їхати

Французька влада розкрила недавню заяву прем'єр-міністра Шарона, котрий закликав французьких євреїв «негайно іммігрувати до Ізраїлю» через погрози антисемітизму.

Сьогодні у Франції проживає майже 600 тисяч євреїв.

Без секретів

Британська поліція розслідує обставини зникнення секретного досьє із запобігання терактів у міжнародному аеропорту Хитроу. Документ було знайдено... на одній з автодоріг недалеко від аеропорту. Його підібрав мотоцикліст, що проїжджав мимо, і передав поліції. У досьє, зокрема, було зазначено

найвразливіші для терористів місця аеропорту, маршрути евакуації, дані про системи спостереження і схеми можливого розташування снайперів на даху терміналів. Секретне досьє датовано 26 червня 2004 року, інформація, що міститься в ньому, буде актуальна до кінця нинішнього року...

було виявлено метан — органічну сполуку, що також може свідчити про наявність на Марсі біологічної активності. Метан, як і аміак, живе недовго, і його джерелом також можуть бути лише два фактори: вулканічна активність та мікроорганізми.

Той факт, що ні метан, ні аміак не було виявлено марсоходами Spirit і Opportunity, пояснюється тим, що вони призначені в основному для геологічних досліджень. Зате за знайденими солями водню їм удалося довести, що колись на Марсі була вода.

Чи є життя на Марсі?

Вчені припускають, що є

(Початок на 1-й стор.).

Перші дані про сліди аміаку в марсіанській атмосфері було отримано планетарним спектрометром Фур'є (ПСФ), встановленим на борту станції Mars Express. Нові дані, передані апаратом на Землю, буде опубліковано найближчими днями під час міжнародної конференції, що відкривається в Парижі.

Поки що вченим уда-

лося проаналізувати лише невелику частину даних, отриманих за допомогою спектрометра, незважаючи на те, що Mars Express перебуває на орбіті навколо Марса з грудня 2003 року. За словами дослідників, причиною цього є і складність самого приладу, і технічні проблеми з енергопостачанням самої станції.

Ще однією версією появи аміаку в атмосфері

нашого сусіда є земна. Газ міг просочитися з амортизаційних мішків спускового апарата «Бігль-2», який було загублено під час спроби посадки на планеті. Однак аналіз показав, що розподіл аміаку несумісний з цією гіпотезою.

Нагадаємо, що в березні за допомогою того само спектрографа станції Mars Express у повітрі «червоної планети»

РОЗДУМИ ПРО...

У Багдаді неспокійно

Однією з головних новин учорашнього дня став вибух поліцейської дільниці в столиці Іраку. Більше десяти чоловік загинуло і ще майже сорок поранено. Іракські власті ні самотійно, ні з допомогою коаліційних військ поки що не можуть зупинити нестишну хвилю насильства. Мало того, є віщунки, які говорять і про дев'ятий вал.

Тим часом спостерігачі помітили певну стратегію місцевого уряду. Її визначають у такий спосіб: з одного боку, санкції на бомбардування в Ель-Фаллуджі, а з другого — розрядка ситуації в Неджефі. Іншими словами, тверда рука в сунітському трикутнику проти аз-Заркаві і загравання на півдні з шийтськими повстанцями Муктади ас-Садра.

Прем'єр Іраку Іяд Аллаві показує себе добрим учнем. Тут тобі і демократія — особиста участь у церемонії відкриття газети «Аль-Хавза»: її закриття Полом Бремером спровоку-

Фото АП.

Це все, що залишилося від поліцейської дільниці

вало повстання у священному місті Неджеф, центральні райони якого нині контролюються міліційними формуваннями Муктади ас-Садра. Тут тобі і запекла боротьба з терористами — американські штурмовики завдали чергового удару по Ель-Фаллуджі. Між іншим, з 1 липня третього за ліком. «Багатонаціональні сили попросили у прем'єр-міністра Аллаві дозволу провести спецоперацію і завдати удару по базах терористів», — підкреслив значущість ролі іракського прем'єра представник його уряду. Ціллю, як повідомляє американське командування, була ще одна криївка із «25 бойовиками аз-Заркаві», йорданського терориста, пов'язаного з «Аль-Каїдою», який узяв на себе відповідальність за багато терактів проти коаліційних сил та іракського уряду.

За словами Хаміса Хусейна Алі з провінційного представництва міністерства охорони здоров'я, унаслідок атаки вбито 14 чоловік і поранено троє. Джерела в госпіталях Ель-Фаллуджі кажуть, що серед жертв нальоту є жінки й діти...

Уряд Аллаві вважає Ель-Фаллуджу містом замінованих автомобілів, де окопалися бойовики аз-Заркаві разом із представниками старого режиму. За голову йорданського терориста оголошено нагороду в 25 млн. доларів.

Відповідь бойовиків не забарилась. 285 тисяч доларів тому, хто вб'є Іяда Аллаві, — от їхнє слово. У неділю один ісламський сайт опублікував цю заяву, підписану терористичною групою йорданця Абу-Мусаба аз-Заркаві: «Перед Аллахом ми клянемося, що голови Аллаві та членів його банди буде вручено шейхові аз-Заркаві».

Але чи може аз-Заркаві бути єдиним організатором 40 терактів, щодня скоюваних повстанцями? Аналітики дають на це питання негативну відповідь. І поки що іракському урядові, який незабаром відзначить свій перший місяць при владі, нічим похвалитися. Крім хіба що згаданої газети, яка підтримувала ас-Садра і яку відкрили в Іракові «в ім'я свободи слова». Чи дозволять самому ас-Садру брати участь у демократичному процесі, щоб пом'якшити небезпеку, яка йде від нього? Це був би досить високий рівень демократії. Як для Іраку.

Яна СТАДІЛЬНА.

Фото АП.

Прем'єр Іраку Іяд Аллаві на спільній прес-конференції з заступником держсекретаря США Річардом Армідеджем.

Прощавай, мадонно?

Ця історія почалася торік у червні, коли наші друзі з Дрездена запросили мене з донькою погостювати на два тижні. «Нарешті я побачу їх і свою улюблену Сикстинську мадонну, з дитинства знайому зі старовинної репродукції», — подумала я. Але ось уже рік вони чекають на нас, і ми, всупереч усьому, сподіваємося на зустріч. Та про все — по порядку.

Оптимістичний пролог

Викликала нас корінна німка, законослухняна громадянка своєї країни, що, природно, оформила запрошення як належить. Натхненні тим, що правила видавання віз з кожним роком спрощуються і співробітники консульсько-правового відділу роблять усе можливе для того, «щоб видавати візи, а не перешкоджати цьому» (див. «Голос України» № 127 від 11.07.03 р., інтерв'ю з керівником цього відділу Ролландом Шіссау), а Німеччина — країна справжньої європейської демократії, ми з донькою почали заповнювати анкети, купувати подарунки, одне слово, збирати валізи. Але те, що сталося потім, м'яко кажучи, спантеличило.

Підводні рифи

Основний пакет документів на одержання віз ми подали 26.06.03, а вже 27.06 в наших паспортах стояли... печатки відмови. «У вас у довідці не було зазначено заробітку», — байдужим голосом повідомила мила дівчина у вікні. «Отакої», — подумала я, — а співробітник-консультант, який люб'язно інформує з усіх питань, запевняв, що це необов'язково!» І хоча, як то кажуть, потяг уже пішов, я все одно запитала його, чому він мене неправильно поінформував. Він лише доброзичливо посміхнувся: «Подавайте апеляцію німецькою мовою!» (Вважається, що той, хто виїжджає, неодмінно має володіти німецькою. Втім, де й вчитися,

як не в подорожі країною.) Розповідь про шлях складання апеляції опускаю, щоб не стомлювати читача. Тоді мене, наївну, найбільше мучило питання, чому справу довели до відмови? Адже довідку про заробіток можна було донести за кілька годин. До речі, на стендах посольства тоді теж не було «розшифровки» щодо довідки з місця роботи, як немає її досі.

Оскільки був червень, а нас чекали у серпні, ми вирішили не сумувати і подали апеляції. Відповідь прийшла надивовижу швидко — нам дозволили подавати документи повторно. І тільки тоді(!) мені вручили листок з повним переліком необхідних для видачі віз документів. З'ясувалося, що, крім довідок з місця роботи і навчання, потрібно ще: про збереження мого робочого місця — підтвердження, що я повернуся (а чому, власне, я повинна не повернутися?), що я володію нерухомістю, а ще краще — маю банківський рахунок чи рахунки (а хіба їхати можна тільки бізнесменам?), що я заміжня, а також копії заліковки і студентський квиток (для доньки). Але тепер «завдання» ускладнювалося: треба було надати довідку про банківський рахунок сторонні, яка запрошує, і про те, що вона бере на себе всі витрати з нашого утримання. Уявляєте, вас запрошують у гості, а ви їм: «А скільки у вас грошей у банку?» Хоч як соромно було, але довелося повідомити про таку вимогу дрезденцям. Вони дуже здивували-

ся, адже все це вже міститься в запрошеннях, що вони і підтвердили, передавши мені на роботу по факсу довідку німецького відомства у справах іноземців.

Птах Удачі

Озброївшись усіма наявними доказами нашої добропорядності, прихопивши купу листування з дрезденцями, а також фотографії, що ілюструють благополучне перебування чоловіка з донькою в Німеччині у 99 році (до речі, тоді процедура оформлення була набагато простішою), впевнені, що цього разу піймаємо птаха Удачі, ми прибули у призначений час на співбесіду.

Переконавшись, що тепер документи надано «в повному обсязі», дівчина у вікні люб'язно мовила: «У вас усе як слід, давайте повторне запрошення, і ми відкриємо візи». Я не повірила своїм вухам: «Як повторне, адже ми ще не їздили по першому? Сьогодні 29 липня, а нас запрошують з першого серпня...» Але дівчина була невблаганна: «Нехай ваші німці висилають повторне запрошення». Ми знову зателефонували дрезденцям і ще більше спантеличили їх. «Наше відомство не може видати повторного запрошення, оскільки не використано перше», — розгублено відповіли вони. І знову ми помчали до посольства з висланим підтвердженням німецького відомства у справах іноземців на задану тему. Показали його дівчині, але вона була непохитна: «Ми не можемо відкрити візу за першим запрошенням». «Тоді покладіть представника німецької сторони, нехай він розбереться, адже в нас ще є два дні і ми могли б виїхати!» «А навіщо це вам, він

скаже те саме», — тримала оборону співробітниця візового відділу. «Хто ж тоді може нам допомогти?» І цього разу на моє прохання поспілкуватися з представником німецької сторони — жодної реакції. То що ще подавати апеляцію? Так птах Удачі знову показав нам хвоста.

...Увесь рік мені снилися обличчя друзів і неповторний образ Сикстинської мадонни. Знаючи про німецьку точність і раціоналізм, я навіть уявити не могла, що таким заплутаним і тернистим може бути шлях до десятиденного перебування в країні справжньої європейської демократії.

На тому ж місці...

Цього року нас знову запросила фрау Бригітта. Лист з радісною звісткою прийшов 14.06. А оскільки, навчена гірким досвідом, я

заздалегідь збрала документи, то з непохитною впевненістю, що торішнє непорозуміння більше не повториться, вже 16.06 пішла до посольства. До 30.07 (дати можливого початку подорожі) залишалося півтора місяця. Але яким було мое здивування, коли талон на співбесіду мені видали... на 6 серпня! З'ясувалося, термін розгляду документів цього року — два місяці. Скажіть, у яких німецьких газетах про це написали заздалегідь і звідки наші друзі, як, утім, і ми, могли це знати? Отже, якщо я все-таки отримаю візу, то гостювати му аж чотири дні. Хоч як не просила видати талон на кілька днів раніше, відповідь була: «Прискорити

Р. С. Коли верстався номер, мені зателефонували з візового відділу Посольства ФРН і повідомили, що співбесіду перенесено на більш ранній термін. Так що, можна сказати, засвітилося світло в кінці тунелю...

Читайте дітям «Попелюшку»

«Попелюшку», написану більш як 300 років тому, визнано найулюбленішою казкою усіх часів. 36 відсотків дітей віддали їй свій голос в опитуванні, в якому за замовленням британської мережі кінотеатрів UCI взяли участь 1200 осіб. Другою стала казка «Спляча красуня», третьою — «Гензель і Гретель». Автором «Попелюшки» вважають французького письменника XVII століття Шарля Перро, хоча історія з аналогічною фабулою зустрічається й у китайських манускриптах IX століття нашої ери. Про історію Попелюшки знято десятки фільмів і поставлено спектаклі. У 1950 році у світ вийшов мультфільм компанії Уолта Диснея, який став класичним. Два роки тому на екрани вийшло продовження цієї казки.

ФОТОФАКТ

Справжнім подарунком для видри з Гамбурзького зоопарку стала пустушка, яку кинув у водоймище один із відвідувачів.

Фото АП.

Будьте законослухняні, коли збираєтесь до Росії

АКТУАЛЬНО

За офіційними даними, щорічно більш як півтора мільйона громадян України приїжджає до Росії в гості, до родичів, на роботу. У 2004 році в РФ прийнято ряд нових законів, що регулюють міграційні процеси, перетин іноземними громадянами державного кордону. Про це «ГУ» попросив розповісти завідувач консульського відділу посольства України в РФ Івана КУХТУ.

— Ходить багато розмов про те, що для перетину російсько-українського кордону громадянами Росії й України потрібні візи й закордонні паспорти.

— Між Україною й Росією нема візового режиму. Відповідно до міжурядових угод громадяни наших країн перетинають кордон на основі внутрішнього чи закордонного паспорта. Всі інші розмови — від лукавого і поширюються туристичними агентствами, які розпускають чутки про те, що Україна або Росія ввела візовий режим. Сьогодні ведуться переговори про те, щоб скоротити перелік документів, за якими перетинається державний кордон громадянами наших країн.

— Скажіть, під час перетину кордону співробітник митної чи міграційної служби може з якихось причин, без рішення суду або іншого компетентного органу, зробити помітку в паспорті й заборонити громадянину в'їзд на територію країни?

— Коли ви збираєтесь за кордон, треба бути законослухняним громадянином і дотримуватися законів тієї країни, до якої їдете. Якщо ви порушуєте закони, то вас можуть притягти до відповідальності, навіть депортувати з країни. Громадяни Росії, перетинаючи кордон, заповнюють міграційну карту, яка дозволяє їм 90 днів перебувати в Україні. Громадяни України, приїжджаючи до Росії, крім заповнення міграційної карти, повинні в обов'язковому порядку зареєструватися протягом трьох днів за місцем свого проживання. Ці правила встановлені законами Росії, їх треба поважати і виконувати.

— А що слід знати українським громадянам, їдучи працювати до Росії?

— До Росії приїжджає багато громадян України, щоб поповнити свій сімейний бюджет. Це нормальний міграційний процес. Але найматися на роботу необхідно з дотриманням законодавства, на основі договору, дозволу на роботу з боку російської міграційної влади. Інакше вам не гарантовані зарплата, соціальна захищеність, страхівка, медичне обслуговування, відрахування до Пенсійного фонду.

Ми в консульстві щодня приймаємо до чотирьохсот українських громадян. Багато хто з них каже, що загубив паспорт, а насправді нелегальні роботодавці відібрали в них паспорти. Наші громадяни скаржаться, що їх обдурили, не виконали обіцяне, не виплатили зарплату. Але таким громадянам важко допомогати, тому що офіційних документів — договорів і угод — у них немає. Треба довірятися тільки офіційно зареєстрованим структурам.

— І все ж що робить консульство для впорядкування міграційних процесів і захисту трудових мігрантів — громадян України?

— Повторюся: всі, хто приїжджає до Росії працювати, легалізуйте свою трудову діяльність. Тільки за дотримання цих умов ми можемо надати вам допомогу. Сьогодні існує ряд міжурядових угод, які регулюють проблеми трудової міграції в рамках СНД. Але вважаю, що необхідне комплексне рішення проблем трудової міграції, соціального захисту, пенсійного забезпечення.

Розмовляв Віктор ТИМОШЕНКО. Москва.

ОТАКОЇ!

Гарний солдат товстим не буває

Малайзійським військовослужбовцям, які добровільно скинули вагу, надаватимуть додаткові вихідні дні. Про це повідомив на прес-конференції в малайзійському парламенті заступник міністра оборони Малайзії Зайнал Абидин Зін, передає інформаційне агентство «Бернама».

Як відзначає газета «Нью Стрейтс Таймс», ця ініціатива є продовженням кампанії з надання пільг малайзійським військовослужбовцям, які схудли за півроку щонайменше на 10 кілограмів. Про потребу заохотити таких солдатів сказав і глава сил оборони країни генерал Мохд Заїді Зайнуддин.

За його словами, проведені дослідження показали, що багато малайзійських військовослужбовців мають надлишкову вагу і, як наслідок, страждають від кардіологічних захворювань і підвищеного тиску. «Ця програма передбачає введення збалансованої дієти і диспансеризацію один раз на чотири роки, тоді як для командного складу медичний огляд буде щорічний», — зазначив він.

Як стати «Студентом Києва»?

Чула, що в столиці проходить конкурс «Студент Києва». Що потрібно для того, щоб стати його учасником?

Ірина КУЗЬМЕНКО.

Тернопіль.

Відповідає Голова організаційного комітету конкурсу «Студент Києва» Костянтин НІКІТЬОНОК:

— У конкурсі «Студент Києва» можуть брати участь студенти стаціонарної форми навчання вищих навчальних закладів столиці 3—4 рівнів акредитації. Курси, факультети, спеціальності і спеціалізації значення не мають. У нашому конкурсі є такі номінації: суспільні, природничі і технічні науки, мистецтво і культура, фізична культура і спорт.

Потрапити на конкурс можна двома шляхами. Перший — через відбірний тур, що відбувається наприкінці травня — початку червня. У цей тур може потрапити кожен — досить прийти до оргкомітету, пред'явити студентський квиток і заповнити заявку.

Завдання цього туру складається з двох частин: тесту (50 запитань з декількома варіантами відповідей, з яких треба вибрати правильну) і письмової роботи (невелике есе на запропоновану тему з обмеженим обсягом — до трьох сторінок).

Той, хто проходить тестування відбірного туру, бере участь в основному конкурсі. Тут до «самовисуванців» приєднуються студенти, рекомендовані ректоратами вищих навчальних закладів. Це, власне кажучи, і є другий спосіб потрапити на конкурс.

Якщо прізвище студента буде в списках, що подають вузи до оргкомітету, то він — повноправний учасник конкурсу.

Другий тур містить тест із 100 запитань на загальну ерудицію (запитання і з варіантами відповідей, і без них). Він відбувається у першу суботу жовтня. А через два тижні — третій тур (твір). Але потрапляють у нього не всі, а тільки кращі за результатами тестування (це, зазвичай, 25—30 осіб у кожній номінації).

Після твору залишається п'ятірка кращих студентів Києва, які в заключному турі (письмовій роботі з майбутньої спеціальності) і розігрують звання кращого студента року.

А вінчає конкурс церемонія нагородження, що традиційно відбувається 12—13 грудня. Як заявили в оргкомітеті конкурсу, брати участь у ньому не тільки престижно, а й вигідно. Адже з цього року за перемогу організатор проекту — Громадський фонд Святого Андрія Первозваного — виплачуватиме щомісячну стипендію в 650, 390 і 260 гривень, відповідно, за перше, друге і третє місце в кожній номінації.

Платити чи не платити?

У мене є приватизована квартира, але я там не живу. Проте ЖЕК змушує мене платити за ліфт і сміттєпровід, хоч ними і не користуюся. Чи правомірні дії ЖЕКу?

Оксана МЕЛЬНИК.

Київ.

Відповідає начальник житлової ремонтно-експлуатаційної організації Дніпровського району міста Києва Віктор ДІХТЯР:

— Перш за все хочу сказати, що коли квартира приватизована, то її статус з комунальної власності змінюється на приватну. Ліфтове господарство і сміттєпровід — це працююче інженерне оснащення, яке повинно утримуватися за рахунок співвласників даного будинку. І витрати на його обслуговування є невід'ємними в загальних експлуатаційних витратах на утримання житлового будинку. Отже, дії ЖЕКу в цій ситуації цілком правомірні.

Як допомогти подрузі?

З Ларисою ми дружимо вже 20 років. Завжди поділяли сум, радість, нічого не приховуючи одна від одної. Нещодавно в страшній катастрофі в неї загинув брат. Лариса замкнулася, не хоче нікого бачити і майже ні з ким не спілкується. Мені боляче за неї, але я не знаю, як їй допомогти...

Світлана БОРЕЙКО.

Комсомольськ.

Відповідає Андрій ЛЮДМИРСЬКИЙ, психотерапевт:

— Іноді нам важко знайти слова для близької людини. Та й усі добре розуміємо, що ці слова служать тільки моральною підтримкою. Найчастіше у більшості людей, що переживають горе, бувають напади фізичного страждання, почуття нереальності, відчуття відчуженості від інших людей, і вони думають лише про людину, яку втратили. Деяким навіть здається, що вони починають божеволіти. Багатоох охоплює почуття провини. Людина, яка втратила близьких, намагається відшукати в подіях, що передують смерті, докази того, що вона не зробила для померлого усього, що могла. Вона починає звинувачувати себе в неухваленості, її мучить почуття, що чогось так і не встигла сказати рідній людині.

Тому краще, що може бути для подруги читачки, це дати їй час. Не потрібно чіплятися із фразами «не переживай, усе налагодиться» чи «час лікує». Коли цей час мине, подруга сама усвідомить, як їй жити далі.

Що робити зі швидкістю?

Завжди цікавило запитання: коли інспектори ДАІ намагаються «почепити» швидкість, що робити, якщо я її не перевищував і впевнений у своїй правоті?

Олексій МИРЗА.

Запоріжжя.

Відповідає старший інспектор з особливих доручень Департаменту ДАІ МВС України Станіслав ГОРБОВИЙ:

— Для фіксації перевищення водіями швидкості використовуються дистанційні вимірювачі швидкості руху транспортних засобів радарного типу. Це, як правило, прилад типу «Бар'єр 2-2М» (фіксує час порушення та швидкість руху). Також можуть використовуватись інші дистанційні вимірювачі швидкості руху транспортних засобів радарного типу, сумісні з пристроями фотовідеофіксації порушень правил дорожнього руху (фіксується час, дата порушення, номерний знак автомобіля та його швидкість).

Щорічно прилади, які використовуються працівниками Державтоінспекції МВС України для вимірювання швидкості руху транспортних засобів, проходять перевірку у спеціалізованих метрологічних лабораторіях, про що робиться відповідний запис у документації до приладів.

В разі незгоди з показаннями приладів водій має право відповідно до вимог статті

256 Кодексу України про адміністративні правопорушення подати пояснення і зауваження щодо змісту адміністративного протоколу, які додаються до нього, а також викласти мотиви своєї відмови від підписання протоколу.

Згідно зі статтею 251 Кодексу України про адміністративні правопорушення доказами в справі про адміністративне правопорушення є будь-які фактичні дані, на підставі яких у визначеному законом порядку орган (посадова особа) встановлює наявність чи відсутності адміністративного правопорушення, винність даної особи в його вчиненні та інші обставини, що мають значення для правильного вирішення справи.

Ці дані встановлюються протоколом про адміністративне правопорушення, поясненнями особи, яка притягається до адміністративної відповідальності, потерпілих, свідків, висновком експерта, речовими доказами, показаннями технічних приладів, які використовуються при нагляді за виконанням правил, норм і стандартів, що стосуються забезпечення безпеки

дорожнього руху, протоколом про вилучення речей і документів, а також іншими документами.

Мал. Олексія КУСТОВСЬКОГО.

ГЛАСНО

За яких умов друкуються результати поіменного голосування народних депутатів?

Л. ТАРАСЕНКО.

Харків.

Відповідає юрисконсульт «Голосу України» Юлія ХОМЕНКО:

— Гласність роботи нашого парламенту відповідно до Регламенту Верховної Ради України забезпечується шляхом трансляції його засідань по телебаченню і радіо, публікації стенографічного звіту засідань Верховної Ради, публікації її рішень у «Відомостях Верховної Ради України», газеті «Голос України» та інших виданнях ВРУ.

При цьому час трансляції та обсяг друку визначає Верховна Рада.

Обов'язкова публікація результатів окремих голосувань народних депутатів у повному обсязі здійснюється на підставі відповідного рішення парламенту. про їх оприлюднення.

У мене цікаве ім'я

Гавриїл — записано у моєму свідоцтві про народження за 1921 рік — це ім'я святого архангела. Та всі мене звуть Гаврило. Хочу знати, як правильно звучить моє ім'я.

Гавриїл ДОВЖЕНКО.

Біляївка, Одеської області.

На запитання нашому читачеві відповідає науковий співробітник Інституту української мови Національної академії наук України Святослав ВЕРБИЧ:

— Гавриїл, так само як Михайїл, Даниїл, — канонічна форма християнського імені. Такі імена можемо знайти в святцях та в пам'ятках доби Київської Русі. Первісно воно прийшло з давньоєврейської мови і означало «моя міць» — Бог.

Власні імена функціонують у просторі і часі й адаптуються до певної мовної системи.

У російській мові багато старослов'янizmів, тому що старослов'янська мова впливала на становлення сучасної російської літературної мови.

В українській мові ці імена поширилися з часів прийняття християнства. Такі імена, як Іван і Андрій, поступово адаптувалися до системи нашої мови. Яскравою особливістю є імена, які закінчуються на — «-іл», їх фонетична структура набула кінцевого — «-о». Російською — «Гавриїл», «Даниїл», «Михаїл», а українською маємо — Гаврило, Данило, Михайло.

Розглянемо ім'я по батькові: Гаврилович, а не Гавриїлович; Данилович, а не Даниїлович. Це ще раз засвідчує про власне адаптовану українську форму.

Мал. Олексія КУСТОВСЬКОГО.

Навіщо овочі терти щіткою?

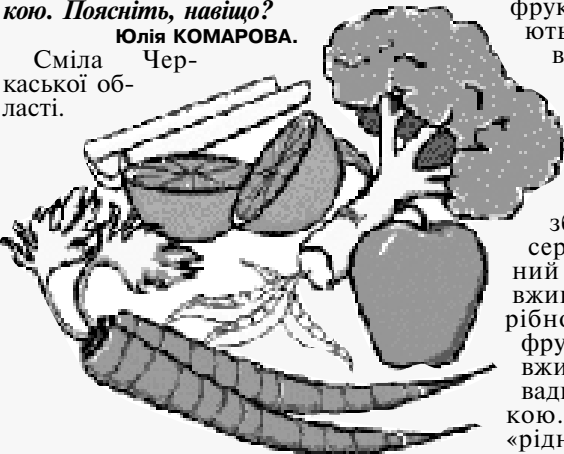
Чула, що овочі і фрукти перед споживанням потрібно не тільки мити водою, а й терти щіткою. Поясніть, навіщо?

Юлія КОМАРОВА.

Сміла Черкаської області.

Відповідає Тетяна МИХАЙЛОВА, дієтолог:

— Найчастіше імпортовані фрукти й овочі обробляють так званими поверхневими консервантами. Це робиться для того, щоб запобігти псуванню продуктів під час тривалих перевезень і зберігання. Сам консервант не призначений для внутрішнього вживання, і тому потрібно не тільки мити фрукти й овочі перед вживанням, а й не завадати втраті їх щіткою. До речі, наших «рідних» продуктів це теж стосується.

Закон України

Про внесення змін до Закону України «Про метрологію та метрологічну діяльність»

Верховна Рада України **постановляє:**
Внести зміни до Закону України «Про метрологію та метрологічну діяльність» (Відомості Верховної Ради України, 1998 р., № 30—31, ст. 194; 2003 р., № 30, ст. 247), виклавши його в такій редакції:

«Закон України

Про метрологію та метрологічну діяльність

Цей Закон визначає правові основи забезпечення єдності вимірювань в Україні, регулює відносини у сфері метрологічної діяльності та спрямований на захист громадян і національної економіки від наслідків недостовірних результатів вимірювань.

Розділ I ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Стаття 1. Основні терміни та їх визначення

У цьому Законі наведені нижче терміни вживаються в такому значенні:

метрологія — наука про вимірювання; вимірювання — відображення фізичних величин їх значеннями за допомогою експерименту та обчислень із застосуванням спеціальних технічних засобів;

одиниця вимірювання — фізична величина певного розміру, прийнята для кількісного відображення однорідних з нею величин;

єдність вимірювань — стан вимірювань, за якого їх результати виражаються в узаконених одиницях вимірювань, а характеристики похибок або невизначеності вимірювань відомі та із заданою ймовірністю не виходять за встановлені границі;

метрологічна діяльність — діяльність, яка пов'язана із забезпеченням єдності вимірювань;

методика виконання вимірювань — сукупність процедур і правил, виконання яких забезпечує одержання результатів вимірювань з гарантованою точністю;

засіб вимірювальної техніки — технічний засіб, який застосовується під час вимірювань і має нормовані метрологічні характеристики;

тип засобу вимірювальної техніки — сукупність засобів вимірювальної техніки одного і того ж призначення, які мають один і той же принцип дії, однакову конструкцію та виготовлені за однією і тією ж технічною документацією;

еталон — засіб вимірювальної техніки, що забезпечує відтворення та/або зберігання одиниці вимірювання одного чи декількох значень, а також передачу розміру цієї одиниці іншим засобам вимірювальної техніки;

державний еталон — еталон, визнаний спеціально уповноваженим центральним органом виконавчої влади у сфері метрології як основа для встановлення значень усіх еталонів даної одиниці вимірювання, що є у державі;

первинний еталон — еталон, який забезпечує відтворення одиниці вимірювання з найвищою у державі (порівняно з іншими еталонами тієї ж одиниці) точністю;

вторинний еталон — еталон, який отримує розмір одиниці вимірювання безпосередньо від первинного еталона даної одиниці або, у разі його відсутності, — відповідного еталона іншої держави;

вихідний еталон — еталон, який має найвищі метрологічні властивості серед еталонів даної одиниці, що є у державі, на підприємстві, в установі чи організації;

робочий еталон — еталон, призначений для перевірки чи калібрування засобів вимірювальної техніки;

нормативний документ з метрології — документ, який встановлює правила, положення, інші вимоги чи норми, що стосуються метрології та метрологічної діяльності;

державна метрологічна система — сукупність законодавчих та інших нормативно-правових актів, організаційної структури, наукової, технічної та нормативної бази з метрології, спрямованих на забезпечення єдності вимірювань у державі;

перевірка засобів вимірювальної техніки — встановлення придатності засобів вимірювальної техніки, на які поширюється державний метрологічний нагляд, до застосування на підставі результатів контролю їх метрологічних характеристик;

калібрування засобів вимірювальної техніки — визначення в певних умовах або контроль метрологічних характеристик засобів вимірювальної техніки;

метрологічна атестація засобів вимірювальної техніки — дослідження засобів вимірювальної техніки з метою визначення їх метрологічних характеристик та встановлення придатності цих засобів до застосування;

атестація методики виконання вимірювань — процедура встановлення відповідності методики метрологічним вимогам, що ставляться до неї;

повірочна лабораторія — підприємство,

установа, організація чи їх окремий підрозділ, що здійснює перевірку засобів вимірювальної техніки;

калібрувальна лабораторія — підприємство, установа, організація чи їх окремий підрозділ, що здійснює калібрування засобів вимірювальної техніки;

вимірювальна лабораторія — підприємство, установа, організація чи їх окремий підрозділ, що здійснює вимірювання фізичних величин, визначення хімічного складу, фізико-хімічних, фізико-механічних та інших властивостей і показників речовин, матеріалів і продукції, за винятком вимірювань, пов'язаних з оцінкою відповідності продукції, процесів, послуг, з документальним оформленням їх результатів.

Стаття 2. Сфера дії Закону

1. Цей Закон регулює відносини, що виникають у процесі здійснення метрологічної діяльності, і поширюється на центральні та місцеві органи виконавчої влади, органи місцевого самоврядування, підприємства (їх об'єднання), установи і організації незалежно від форм власності та виду діяльності, що діють на території України (далі — підприємства і організації), на фізичних осіб — суб'єктів підприємницької діяльності і виробників (експортерів) іноземних держав, що ввозять засоби вимірювальної техніки на територію України (далі — іноземні виробники).

2. Цей Закон також поширюється на фізичних осіб, які не є суб'єктами підприємницької діяльності, — власників засобів вимірювальної техніки, результати вимірювань якими використовуються для здійснення розрахунків за спожиті для побутових потреб електричну і теплову енергію, газ і воду.

Стаття 3. Законодавство про метрологію та метрологічну діяльність

Відносини у сфері метрології та метрологічної діяльності регулюються цим Законом та іншими нормативно-правовими актами.

Стаття 4. Державна метрологічна система

1. Державна метрологічна система створює необхідні засади для забезпечення єдності вимірювань у державі, а її діяльність спрямована на:

реалізацію єдиної технічної політики у сфері метрології; захист громадян і національної економіки від наслідків недостовірних результатів вимірювань; підвищення рівня фундаментальних досліджень і наукових розробок; економію всіх видів матеріальних ресурсів;

забезпечення якості та конкурентоспроможності вітчизняної продукції;

створення нормативно-правових, нормативних, науково-технічних та організаційних основ забезпечення єдності вимірювань у державі.

2. Діяльність щодо забезпечення функціонування та розвитку державної метрологічної системи координує спеціально уповноважений центральний орган виконавчої влади у сфері метрології (далі — ЦОВМ).

Стаття 5. Науково-технічна комісія з метрології

1. З метою колегіального розгляду концептуальних питань забезпечення функціонування та розвитку державної метрологічної системи при ЦОВМ створюється консультативно-дорадчий орган — Науково-технічна комісія з метрології (далі — Комісія з метрології).

2. Основною метою діяльності Комісії з метрології є формування пропозицій щодо напрямів технічної політики і науково-технічних робіт у сфері метрології та метрологічної діяльності.

3. Комісія з метрології формується з представників Державної метрологічної служби та метрологічних служб центральних органів виконавчої влади, підприємств і організацій.

4. Персональний склад Комісії з метрології та положення про неї затверджуються ЦОВМ.

5. Рішення Комісії з метрології реалізуються через відповідні рішення ЦОВМ.

Стаття 6. Нормативні документи з метрології

1. Розроблення і затвердження нормативних документів з метрології здійснюються відповідно до закону.

Нормативні документи з метрології поділяються на: нормативні документи з метрології ЦОВМ;

нормативні документи з метрології інших центральних органів виконавчої влади; нормативні документи з метрології підприємств і організацій.

2. Вимоги нормативних документів з метрології ЦОВМ є обов'язковими для виконання центральними та місцевими органами виконавчої влади, органами місцевого самоврядування, підприємствами, організаціями, фізичними особами — суб'єктами підприємницької діяльності та іноземними виробниками.

3. Інші центральні органи виконавчої влади, підприємства і організації в межах

своїх повноважень можуть розробляти та затверджувати нормативні документи з метрології, що конкретизують нормативні документи з метрології та нормативно-правові акти ЦОВМ і не суперечать їм.

Розділ II. ОДИНИЦІ ВИМІРЮВАНЬ. ДЕРЖАВНІ ЕТАЛОНИ. ВИМІРЮВАННЯ. ЗАСОБИ ВИМІРЮВАЛЬНОЇ ТЕХНІКИ

Стаття 7. Застосування одиниць вимірювань

1. В Україні застосовуються одиниці вимірювань Міжнародної системи одиниць (далі — SI), прийнятої Генеральною конференцією з мір та ваг і рекомендованої Міжнародною організацією законодавчої метрології, а саме:

1) основні одиниці SI:

метр як одиниця довжини (позначення одиниці: українське — м, міжнародне — m);

кілограм як одиниця маси (позначення одиниці: українське — кг, міжнародне — kg);

секунда як одиниця часу (позначення одиниці: українське — с, міжнародне — s); ампер як одиниця сили електричного струму (позначення одиниці: українське — А, міжнародне — A);

кельвін як одиниця термодинамічної температури (позначення одиниці: українське — К, міжнародне — K);

кандела як одиниця сили світла (позначення одиниці: українське — кд, міжнародне — cd);

моль як одиниця кількості речовини (позначення одиниці: українське — моль, міжнародне — mol);

2) похідні одиниці SI;

3) десяткові кратні та частинні від одиниць SI.

В Україні застосовуються також: одиниці, що не входять до SI, але дозволені ЦОВМ (далі — дозволені позасистемні одиниці);

комбінації одиниць SI та дозволених позасистемних одиниць.

2. Визначення основних одиниць SI, назви та визначення похідних одиниць SI, десяткових кратних і частинних від одиниць SI, дозволених позасистемних одиниць, а також їх позначення та правила написання встановлюються нормативними документами з метрології ЦОВМ.

3. За рішенням ЦОВМ можуть бути дозволені до тимчасового застосування у визначеній галузі інші одиниці вимірювань, кратні та частинні від них.

Стаття 8. Особливості застосування одиниць вимірювань стосовно товарів та послуг, призначених для експорту

Характеристики і параметри експортних товарів (у тому числі засобів вимірювальної техніки) та послуг (у тому числі з вимірювань, метрологічної атестації, повірки, калібрування), що виробляються або виконуються для іноземних держав, можуть бути подані в одиницях вимірювань, встановлених замовником.

Стаття 9. Державні еталони

1. Державні еталони є основою технічної бази державної метрологічної системи. Статус державних еталонів надається первинним еталонам, створення і вдосконалення яких здійснюється відповідно до державних науково-технічних програм, які розробляються ЦОВМ, з метою забезпечення потреб життєдіяльності людини, економіки і оборони України та інших сфер.

За виконання завдань цих програм і технічний рівень створених еталонів несе відповідальність ЦОВМ.

2. У разі відсутності первинних еталонів статус державних еталонів може бути наданий вторинним еталонам національного наукового метрологічного центру і державних наукових метрологічних центрів, що належать до сфери управління ЦОВМ (далі — метрологічні центри), та територіальних (регіональних) органів ЦОВМ в Автономній Республіці Крим, областях, містах Києві та Севастополі, містах обласного значення (далі — територіальні органи), які є вихідними еталонами України.

3. Надання еталонам статусу державних еталонів здійснюється ЦОВМ у порядку, встановленому нормативним документом з метрології цього органу.

Державні еталони є виключно державною власністю і перебувають у віданні ЦОВМ.

4. У державній метрологічній системі можуть застосовуватися первинні еталони, які є власністю підприємств і організацій, без надання їм статусу державних еталонів.

Контроль за додержанням правил і умов зберігання та застосування цих еталонів здійснює національний науковий метрологічний центр.

5. Як вихідні еталони України у державній метрологічній системі можуть застосовуватися вторинні і робочі еталони метрологічних центрів, територіальних органів, підприємств і організацій, які мають найвищі метрологічні властивості серед етало-

нів відповідних одиниць вимірювань, що є у державі.

6. З метою забезпечення визнання на міжнародному рівні еталонів, зазначених у частинах першій — четвертій цієї статті, а також результатів вимірювань, повірки та калібрування, що виконуються відповідно вимірювальними, повірочними та калібрувальними лабораторіями, метрологічні характеристики цих еталонів повинні підтверджуватися шляхом їх звірення з відповідними еталонами інших держав і міжнародними еталонами.

7. Реєстрація, зберігання та застосування еталонів, зазначених у частинах першій — четвертій цієї статті, а також звірення їх з еталонами інших держав і міжнародними еталонами провадяться у порядку, встановленому нормативним документом з метрології ЦОВМ.

8. Відповідальність за додержання правил і умов зберігання та застосування еталонів, зазначених у частинах першій—четвертій цієї статті, покладається на керівників метрологічних центрів, територіальних органів, підприємств і організацій, де зберігаються еталони, та вчених зберігачів цих еталонів.

Стаття 10. Вимірювання та використання їх результатів

1. Результати вимірювань можуть бути використані за умови, якщо відомі відповідні характеристики похибок або невизначеності вимірювань.

2. Вимірювальні лабораторії можуть виконувати вимірювання у сфері поширення державного метрологічного нагляду за умови їх атестації на проведення цих вимірювань.

3. Методики виконання вимірювань, що використовуються у сфері поширення державного метрологічного нагляду, повинні бути атестовані.

Атестація цих методик проводиться метрологічними центрами, територіальними органами, підприємствами і організаціями, уповноваженими у державній метрологічній системі на проведення цієї атестації.

4. Атестовані методики заносяться до Державного реєстру методик виконання вимірювань, що застосовуються у сфері поширення державного метрологічного нагляду, у порядку, встановленому нормативним документом з метрології ЦОВМ.

5. Необхідність атестації методик виконання вимірювань, що використовуються поза сферою поширення державного метрологічного нагляду, визначається їх розробниками чи користувачами.

Стаття 11. Застосування, ввезення, виробництво, ремонт, продаж і прокат засобів вимірювальної техніки

1. Засоби вимірювальної техніки можуть застосовуватися, якщо вони відповідають вимогам щодо точності, встановленим для цих засобів, у певних умовах їх експлуатації.

2. Засоби вимірювальної техніки, на які поширюється державний метрологічний нагляд, дозволяється застосовувати, випускати з виробництва, ремонту та у продаж і видавати напрокат лише за умови, якщо вони пройшли перевірку або державну метрологічну атестацію.

3. Засоби вимірювальної техніки, на які не поширюється державний метрологічний нагляд, дозволяється випускати з виробництва та ремонту лише за умови, якщо вони пройшли калібрування або метрологічну атестацію.

4. Ввезення на територію України засобів вимірювальної техніки партіями може здійснюватися, якщо типи цих засобів занесені до Державного реєстру засобів вимірювальної техніки.

Порядок ввезення на територію України засобів вимірювальної техніки встановлюється Кабінетом Міністрів України.

5. Підприємства, організації та фізичні особи — суб'єкти підприємницької діяльності, які провадять діяльність, пов'язану з виробництвом, ремонтом, продажем і прокатом засобів вимірювальної техніки, повинні письмово повідомити відповідні територіальні органи про свою діяльність у порядку, встановленому нормативно-правовим актом ЦОВМ.

Підприємства, організації та фізичні особи — суб'єкти підприємницької діяльності, які провадять діяльність, пов'язану з ремонтом засобів вимірювальної техніки, повинні дотримуватися умов і правил проведення цієї діяльності, які встановлюються нормативно-правовим актом ЦОВМ.

Територіальні органи здійснюють облік підприємств, організацій та фізичних осіб — суб'єктів підприємницької діяльності, які провадять діяльність, пов'язану з виробництвом, ремонтом, продажем і прокатом засобів вимірювальної техніки.

Розділ III. МЕТРОЛОГІЧНА СЛУЖБА УКРАЇНИ

Стаття 12. Структура метрологічної служби України

Метрологічна служба України складається з Державної метрологічної служби і

метрологічних служб центральних органів виконавчої влади, підприємств і організацій.

Стаття 13. Державна метрологічна служба

1. Державна метрологічна служба організовує, провадить та координує діяльність, спрямовану на забезпечення єдності вимірювань у державі, а також здійснює державний метрологічний контроль і нагляд за додержанням вимог цього Закону, інших нормативно-правових актів і нормативних документів з метрології.

2. До Державної метрологічної служби належать:

спеціально уповноважений центральний орган виконавчої влади у сфері метрології; національний науковий метрологічний центр, що належить до сфери управління ЦОВМ (далі — національний науковий метрологічний центр);

державні наукові метрологічні центри, що належать до сфери управління ЦОВМ (далі — державні наукові метрологічні центри);

територіальні (регіональні) органи ЦОВМ в Автономній Республіці Крим, областях, містах Києві та Севастополі, містах обласного значення;

державні служби; Державна служба єдиного часу і еталонних частот;

Державна служба стандартних зразків складу та властивостей речовин і матеріалів;

Державна служба стандартних довідкових даних про фізичні сталі та властивості речовин і матеріалів.

Стаття 14. Спеціально уповноважений центральний орган виконавчої влади у сфері метрології

1. ЦОВМ здійснює державне управління забезпеченням єдності вимірювань в Україні.

2. До повноважень ЦОВМ належить проведення єдиної в державі технічної політики щодо забезпечення єдності вимірювань, у тому числі:

організація проведення фундаментальних досліджень у сфері метрології;

організація створення та функціонування еталонної бази України;

встановлення порядку створення, затвердження, реєстрації, зберігання та застосування еталонів, а також звірення їх з еталонами інших держав та міжнародними еталонами;

координація діяльності метрологічної служби України;

розроблення та затвердження нормативно-правових актів у сфері метрології та метрологічної діяльності;

затвердження типів засобів вимірювальної техніки та встановлення порядку ведення Державного реєстру засобів вимірювальної техніки;

встановлення вимог до державних повірників метрологічних центрів і територіальних органів, повірників повірочних лабораторій підприємств і організацій, аудиторів з метрології, державних інспекторів з метрологічного нагляду та порядку їх атестації;

встановлення вимог до розроблення та атестації методик виконання вимірювань та порядку ведення Державного реєстру методик виконання вимірювань, що застосовуються у сфері поширення державного метрологічного нагляду;

встановлення порядку ведення обліку підприємств, організацій та фізичних осіб — суб'єктів підприємницької діяльності, які провадять діяльність, пов'язану з виробництвом, ремонтом, продажем і прокатом засобів вимірювальної техніки;

організація та проведення державного метрологічного контролю і нагляду;

визначення порядку встановлення приналежності технічних засобів до засобів вимірювальної техніки;

затвердження норм часу на повірку засобів вимірювальної техніки;

розроблення або участь у розробленні державних наукових і науково-технічних програм, що стосуються забезпечення єдності вимірювань;

представництво та участь від України у міжнародних, європейських та інших регіональних організаціях з метрології.

3. Рішення ЦОВМ, прийняті в межах його повноважень, є обов'язковими для виконання центральними та місцевими органами виконавчої влади, органами місцевого самоврядування, підприємствами, організаціями і фізичними особами.

Стаття 15. Національний науковий метрологічний центр, державні наукові метрологічні центри і територіальні органи

1. Національний науковий метрологічний центр виконує наукові фундаментальні та прикладні дослідження у сфері метрології та науково-дослідні роботи, пов'язані із створенням, удосконаленням, зберіганням, застосуванням первинних і вторинних еталонів, створенням систем передачі розмірів одиниць вимірювань, розробленням нормативних документів з метрології, формуванням державних програм з метрології та концепції розвитку державної метрологічної системи, а також здійснює державний метрологічний контроль та науково-методичне забезпечення метрологічної діяльності.

2. Державні наукові метрологічні центри виконують наукові прикладні дослідження у сфері метрології та науково-дослідні роботи, пов'язані із створенням, удосконаленням, зберіганням, застосуванням пер-

винних і вторинних еталонів та створенням систем передачі розмірів одиниць вимірювань у закріплених за цими центрами видах і підвидах вимірювань, розробленням нормативних документів з метрології, а також здійснюють державний метрологічний контроль.

3. Територіальні органи виконують завдання і функції ЦОВМ у межах, визначених ЦОВМ, а також здійснюють державний метрологічний контроль і нагляд.

4. Метрологічні центри і територіальні органи за договорами з підприємствами, організаціями та фізичними особами крім робіт, передбачених частинами першою—третьою цієї статті, можуть проводити калібрування, метрологічну атестацію і ремонт засобів вимірювальної техніки, метрологічну експертизу документів, атестацію у державній метрологічній системі калібрувальних і вимірювальних лабораторій, атестацію методик виконання вимірювань та надавати інші метрологічні послуги відповідно до цього Закону.

Стаття 16. Державні служби

1. Державна служба єдиного часу і еталонних частот здійснює міжрегіональну і міжгалузеву координацію та виконання робіт, спрямованих на забезпечення єдності вимірювань часу і частоти та визначення параметрів обертання Землі.

2. Державна служба стандартних зразків складу та властивостей речовин і матеріалів здійснює міжрегіональну і міжгалузеву координацію та забезпечує виконання робіт, пов'язаних з розробленням і впровадженням стандартних зразків складу та властивостей речовин і матеріалів.

3. Державна служба стандартних довідкових даних про фізичні сталі та властивості речовин і матеріалів здійснює міжрегіональну і міжгалузеву координацію та забезпечує виконання робіт, пов'язаних з розробленням і впровадженням стандартних довідкових даних про фізичні сталі та властивості речовин і матеріалів.

4. Положення про Державну службу єдиного часу і еталонних частот, Державну службу стандартних зразків складу та властивостей речовин і матеріалів, Державну службу стандартних довідкових даних про фізичні сталі та властивості речовин і матеріалів затверджуються Кабінетом Міністрів України.

Стаття 17. Метрологічні служби центральних органів виконавчої влади, підприємств і організацій

1. Метрологічні служби можуть створюватися:

у центральних органах виконавчої влади (у тому числі в їх центральних апаратах) — для координації робіт, пов'язаних із забезпеченням єдності вимірювань і здійсненням метрологічного контролю і нагляду;

в органах управління об'єднань підприємств — для виконання делегованих підприємствами, що входять до складу об'єднань, функцій щодо забезпечення єдності вимірювань;

на підприємствах і в організаціях — для забезпечення єдності вимірювань та здійснення метрологічного контролю і нагляду.

2. На підприємствах і в організаціях, які виконують роботи у сфері поширення державного метрологічного нагляду, обов'язково створюються метрологічні служби або призначаються особи, відповідальні за забезпечення єдності вимірювань.

3. Метрологічні служби центральних органів виконавчої влади, органів управління об'єднань підприємств, підприємств і організацій організовують та виконують роботи, пов'язані із забезпеченням єдності вимірювань, основними з яких є:

організація і здійснення метрологічного контролю і нагляду;

розроблення методик виконання вимірювань, методик метрологічної атестації, повірки та калібрування засобів вимірювальної техніки;

організація подання на державні випробування і повірку, а також організації проведення ремонту засобів вимірювальної техніки.

4. Положення про метрологічні служби центральних органів виконавчої влади, органів управління об'єднань підприємств, підприємств і організацій розробляються згідно з типовим положенням про ці служби, яке затверджується ЦОВМ.

5. Положення про метрологічні служби центральних органів виконавчої влади погоджуються з ЦОВМ, про головні та базові організації цих служб — з національним науковим метрологічним центром, про метрологічні служби підприємств і організацій — з територіальними органами за місцезнаходженням цих підприємств і організацій, про метрологічні служби органів управління об'єднань підприємств — з ЦОВМ або, за його дорученням, з територіальними органами за місцезнаходженням цих служб.

6. Головні та базові організації метрологічних служб центральних органів виконавчої влади (далі — головні та базові організації) повинні бути атестовані відповідним центральним органом виконавчої влади за участю національного наукового метрологічного центру в порядку, встановленому нормативно-правовим актом ЦОВМ.

Розділ IV. ДЕРЖАВНИЙ МЕТРОЛОГІЧНИЙ КОНТРОЛЬ І НАГЛЯД

Стаття 18. Мета державного метрологічного контролю і нагляду

Державний метрологічний контроль і нагляд здійснюються з метою перевірки додержання вимог цього Закону, інших нормативно-правових актів і нормативних документів з метрології.

Стаття 19. Об'єкти державного метрологічного контролю і нагляду

Об'єктами державного метрологічного контролю і нагляду є:

- засоби вимірювальної техніки;
- методики виконання вимірювань;
- кількість фасованого товару в упаковках.

Стаття 20. Сфера державного метрологічного контролю і нагляду

Державний метрологічний контроль і нагляд стосовно засобів вимірювальної техніки та методик виконання вимірювань поширюється на вимірювання, результати яких використовуються під час:

- робіт із забезпечення охорони здоров'я;
- робіт із забезпечення захисту життя та здоров'я громадян;
- контролю якості та безпеки продуктів харчування і лікарських засобів;
- контролю стану навколишнього природного середовища;
- контролю безпеки умов праці;
- геодезичних і гідрометеорологічних робіт;

- торговельно-комерційних операцій і розрахунків між покупцем (споживачем) і продавцем (постачальником, виробником, виконавцем), у тому числі у сферах побутових і комунальних послуг, телекомунікаційних послуг і послуг поштового зв'язку;
- податкових, банківських і митних операцій;

- обліку енергетичних і матеріальних ресурсів (електричної і теплової енергії, газу, води, нафтопродуктів тощо), за винятком внутрішнього обліку, який ведеться підприємствами, організаціями та фізичними особами — суб'єктами підприємницької діяльності;

- робіт, пов'язаних з державною реєстрацією земельних ділянок і нерухомого майна;

- робіт із забезпечення технічного захисту інформації, необхідність якого визначена законодавством;

- робіт, що виконуються за дорученням органів прокуратури та правосуддя;

- робіт з оцінки відповідності продукції, процесів, послуг;
- реєстрації національних і міжнародних спортивних рекордів.

Стаття 21. Види державного метрологічного контролю і нагляду

1. До державного метрологічного контролю належать:

- уповноваження та атестація у державній метрологічній системі;
- державні випробування засобів вимірювальної техніки і затвердження їх типів;
- державна метрологічна атестація засобів вимірювальної техніки;
- повірка засобів вимірювальної техніки.

2. До державного метрологічного нагляду належать:

- державний метрологічний нагляд за забезпеченням єдності вимірювань;
- державний метрологічний нагляд за кількістю фасованого товару в упаковках.

Стаття 22. Уповноваження та атестація у державній метрологічній системі

1. Уповноваження у державній метрологічній системі (далі —уповноваження) здійснюється відповідним органом з метою документального засвідчення компетентності і права підприємства та організації чи їх окремого підрозділу проводити калібрування засобів вимірювальної техніки та вимірювання.

2. Атестація у державній метрологічній системі (далі — атестація) здійснюється відповідним органом з метою документального засвідчення компетентності і права підприємства та організації чи їх окремого підрозділу проводити калібрування засобів вимірювальної техніки та вимірювання.

3. Уповноваження і атестація є оформлення їх результатів проводяться у порядку, встановленому нормативно-правовими актами ЦОВМ.

4. До проведення робіт з уповноваження та атестації залучаються аудитори з метрології, атестовані в порядку, встановленому нормативно-правовим актом ЦОВМ.

5. Рішення щодо уповноваження та атестації приймає відповідно керівник органу з уповноваження або атестації.

У разі прийняття рішення про уповноваження або атестацію заявнику видається відповідно свідоцтво про уповноваження або атестацію встановленого ЦОВМ зразка, яке має строк дії до п'яти років.

У разі прийняття рішення про відмову в уповноваженні або атестації заявникові надсилається (видається) відповідне повідомлення у письмовій формі, в якому зазначаються підстави відмови.

6. Спори з питань уповноваження та атестації вирішуються ЦОВМ у порядку, встановленому нормативно-правовим актом цього органу, або в судовому порядку.

7. Органи з уповноваження та атестації або призначені ними організації періодично, але не частіше ніж один раз на рік, проводять відповідно перевірку уповноважених та атестованих метрологічних центрів, територіальних органів, підприємств і організацій та їх повірочних, калібрувальних і вимірювальних лабораторій, повірочних (калібрувальних) лабораторій іноземних виробників (далі — уповноважені або атесто-

вані організації). Порядок проведення перевірки встановлюється нормативно-правовим актом ЦОВМ.

У разі виявлення порушень вимог, що ставляться до уповноважених або атестованих організацій, відповідний орган приймає рішення про тимчасове зупинення дії або визнання недійсним свідоцтва про уповноваження або атестацію.

Стаття 23. Органи з уповноваження

1. Органами з уповноваження на проведення державних випробувань та повірки засобів вимірювальної техніки є ЦОВМ, на проведення атестації методик виконання вимірювань — ЦОВМ та метрологічні центри (далі —органи з уповноваження).

2. ЦОВМ здійснюється уповноваження: метрологічних центрів і територіальних органів — на проведення державних приймальних і контрольних випробувань і повірки засобів вимірювальної техніки та на проведення атестації методик виконання вимірювань, що використовуються у сфері та/або поза сферою поширення державного метрологічного нагляду;

головних і базових організацій метрологічних служб центральних органів виконавчої влади — на проведення державних приймальних випробувань засобів вимірювальної техніки, на які не поширюється державний метрологічний нагляд;

повірочних лабораторій підприємств та організацій — на проведення повірки засобів вимірювальної техніки;

повірочних лабораторій іноземних виробників — на проведення повірки засобів вимірювальної техніки, призначених для ввезення на територію України партіями.

За рішенням ЦОВМ окремі етапи проведення робіт з уповноваження можуть виконувати метрологічні центри.

3. Метрологічними центрами за рішенням ЦОВМ здійснюється уповноваження підприємств та організацій на проведення атестації методик виконання вимірювань, що використовуються у сфері та/або поза сферою поширення державного метрологічного нагляду.

4. Необхідність уповноваження метрологічних центрів, територіальних органів, підприємств і організацій на проведення атестації методик виконання вимірювань, що використовуються поза сферою поширення державного метрологічного нагляду, визначається відповідними метрологічними центрами, територіальними органами, підприємствами і організаціями.

Стаття 24. Органи з атестації

1. Органами з атестації на проведення калібрування засобів вимірювальної техніки та вимірювань є ЦОВМ, метрологічні центри та територіальні органи (далі — органи з атестації).

2. ЦОВМ здійснюється атестація:

1) метрологічних центрів і територіальних органів на проведення:

- калібрування засобів вимірювальної техніки для інших підприємств, організацій та для фізичних осіб;

- вимірювань у сфері та/або поза сферою поширення державного метрологічного нагляду;

2) калібрувальних лабораторій іноземних виробників — на проведення калібрування засобів вимірювальної техніки, призначених для ввезення на територію України партіями.

За рішенням ЦОВМ окремі етапи проведення робіт з атестації можуть виконувати метрологічні центри.

Необхідність проведення атестації метрологічних центрів і територіальних органів на проведення вимірювань поза сферою поширення державного метрологічного нагляду визначається відповідними метрологічними центрами та територіальними органами.

3. Національним науковим метрологічним центром здійснюється атестація калібрувальних лабораторій метрологічних служб або інших структурних підрозділів підприємств і організацій (далі — калібрувальні лабораторії підприємств та організацій) — на проведення калібрування засобів вимірювальної техніки для інших підприємств, організацій та для фізичних осіб.

4. Метрологічними центрами за рішенням ЦОВМ здійснюється атестація калібрувальних лабораторій підприємств та організацій, що не належать до сфери управління центральних органів виконавчої влади або належать до сфери управління цих органів (якщо ці органи не мають метрологічної служби з головними та/або базовими організаціями), — на проведення калібрування засобів вимірювальної техніки для власних потреб цих підприємств та організацій.

5. Територіальними органами здійснюється атестація вимірювальних лабораторій підприємств та організацій, що не належать до сфери управління центральних органів виконавчої влади або належать до сфери управління цих органів (якщо це передбачено законодавством або якщо ці органи не мають метрологічної служби з головними та/або базовими організаціями), — на проведення вимірювань у сфері та/або поза сферою поширення державного метрологічного нагляду.

6. В атестації вимірювальних лабораторій підприємств і організацій на проведення вимірювань у сфері поширення державного метрологічного нагляду можуть брати участь метрологічні служби інших підприємств і організацій, головні чи базові організації, що входять до складу метрологічної служби (у разі її наявності) центрального

Закон України

Про внесення змін до Закону України «Про метрологію та метрологічну діяльність»

органу виконавчої влади, до повноважень якого належить реалізація державної політики у сфері діяльності відповідних підприємств і організацій.

7. Необхідність атестації калібрувальних лабораторій підприємств і організацій на проведення калібрування засобів вимірювальної техніки для власних потреб цих підприємств і організацій, а також атестації вимірювальних лабораторій підприємств і організацій на проведення вимірювань поза сферою поширення державного метрологічного нагляду визначається відповідними підприємствами і організаціями.

Стаття 25. Обов'язки уповноважених або атестованих організацій

Уповноважені або атестовані організації повинні:

додержуватися вимог нормативно-правових актів і нормативних документів з метрології, відповідно до яких вони були уповноважені або атестовані;

посилатися на уповноваження або атестацію тільки стосовно тих робіт, на здійснення яких їх уповноважено або атестовано;

оплачувати всі роботи, пов'язані з їх уповноваженням або атестацією;

припинити посилення на уповноваження або атестацію у своїй документації та рекламі у разі тимчасового зупинення дії або визнання недійсним свідощтва про уповноваження або атестацію.

Стаття 26. Державні випробування засобів вимірювальної техніки і затвердження їх типів

1. Засоби вимірювальної техніки, призначені для серійного виробництва в Україні або для ввезення на територію України партіями, підлягають державним приймальним та контрольним випробуванням з метою затвердження типів цих засобів або контролю їх відповідності затвердженим типам і обов'язковим вимогам нормативних документів з метрології.

Затверджені типи засобів вимірювальної техніки заносяться ЦОВМ до Державного реєстру засобів вимірювальної техніки у порядку, встановленому нормативним документом з метрології цього органу.

2. Державним приймальним і контрольним випробуванням не підлягають засоби вимірювальної техніки, призначені для використання фізичними особами, що не є суб'єктами підприємницької діяльності, у побутовій сфері для їх власних потреб, на які не поширюється державний метрологічний нагляд. Порядок встановлення належності засобів вимірювальної техніки до таких, що призначені для використання у побутовій сфері та не підлягають державним приймальним і контрольним випробуванням, визначається нормативно-правовим актом ЦОВМ.

3. Державні приймальні випробування засобів вимірювальної техніки проводяться метрологічними центрами і територіальними органами, уповноваженими на проведення цих випробувань.

Державні контрольні випробування засобів вимірювальної техніки, призначених для серійного виробництва в Україні, проводяться територіальними органами, уповноваженими на проведення цих випробувань.

Державні контрольні випробування засобів вимірювальної техніки, призначених для ввезення на територію України партіями, проводяться метрологічними центрами та територіальними органами, уповноваженими на проведення державних приймальних випробувань цих засобів.

4. Державні приймальні випробування засобів вимірювальної техніки, на які не поширюється державний метрологічний нагляд, можуть проводитися головними та базовими організаціями метрологічних служб центральних органів виконавчої влади, уповноваженими на проведення цих випробувань.

5. Державні приймальні і контрольні випробування та оформлення їх результатів проводяться у порядку, встановленому нормативними документами з метрології ЦОВМ.

6. На засоби вимірювальної техніки, типи яких затверджено ЦОВМ, та/або на їх експлуатаційну документацію наноситься знак затвердження типу, форму якого встановлює ЦОВМ.

Стаття 27. Державна метрологічна атестація засобів вимірювальної техніки

1. Засоби вимірювальної техніки, не призначені для серійного виробництва в Україні або для ввезення на територію України партіями, на які поширюється державний метрологічний нагляд, підлягають державній метрологічній атестації.

2. Державна метрологічна атестація засобів вимірювальної техніки здійснюється метрологічними центрами, територіальними органами та метрологічними службами підприємств і організацій, уповноваженими на проведення державних випробувань чи повірки аналогічних засобів.

3. Державна метрологічна атестація та оформлення її результатів проводяться у

порядку, встановленому нормативними документами з метрології ЦОВМ.

Стаття 28. Повірка засобів вимірювальної техніки

1. Засоби вимірювальної техніки, що перебувають в експлуатації, випускаються з серійного виробництва, ремонту та у продаж, видаються напрокат, на які поширюється державний метрологічний нагляд, підлягають повірці.

Повірці також підлягають: вихідні і робочі еталони метрологічних центрів та територіальних органів; вихідні еталони підприємств і організацій;

засоби вимірювальної техніки, що застосовуються під час державних випробувань, державної метрологічної атестації та повірки засобів вимірювальної техніки, а також під час калібрування засобів вимірювальної техніки для інших підприємств, організацій та для фізичних осіб.

2. Засоби вимірювальної техніки, що перебувають в експлуатації, підлягають періодичній повірці через міжповірочні інтервали, порядок встановлення яких визначається нормативно-правовим актом ЦОВМ.

Підприємства, організації та фізичні особи зобов'язані своєчасно (з урахуванням установлених міжповірочних інтервалів) подавати засоби вимірювальної техніки на повірку.

3. Порядок подання фізичними особами, що не є суб'єктами підприємницької діяльності, — власниками засобів вимірювальної техніки (результати вимірювань якими використовуються для здійснення розрахунків за спожиті для побутових потреб електричну і теплову енергію, газ і воду) на періодичну повірку цих засобів та оплати за роботи, пов'язані з повіркою, встановлюється Кабінетом Міністрів України. Періодична повірка, обслуговування та ремонт (у тому числі демонтаж, транспортування та монтаж) зазначених засобів вимірювальної техніки здійснюються за рахунок підприємств і організацій, які надають послуги з електро-, тепло-, газо- і водопостачання.

4. Переліки засобів вимірювальної техніки, що перебувають в експлуатації та підлягають повірці, складаються їх користувачами (за винятком фізичних осіб, що не є суб'єктами підприємницької діяльності) і подаються на погодження до відповідного територіального органу.

Порядок складання цих переліків установлюється нормативно-правовим актом ЦОВМ.

5. Повірка засобів вимірювальної техніки проводиться територіальними органами, уповноваженими на її проведення. У разі якщо територіальні органи через відсутність відповідних еталонів не можуть провести повірку окремих типів засобів вимірювальної техніки, повірка цих засобів проводиться метрологічними центрами, уповноваженими на її проведення.

Повірка здійснюється посадовими особами територіальних органів і метрологічних центрів — державними повірниками, атестованими у порядку, встановленому нормативно-правовим актом ЦОВМ.

6. Повірка засобів вимірювальної техніки з використанням первинних і вторинних еталонів проводиться метрологічними центрами та територіальними органами, в яких зберігаються відповідні еталони. Повірка здійснюється вченими зберігачами цих еталонів.

7. Повірка засобів вимірювальної техніки, призначених для ввезення на територію України партіями, проводиться під час їх випуску з виробництва повірочними лабораторіями іноземних виробників, уповноваженими на її проведення.

8. Повірку засобів вимірювальної техніки під час експлуатації та випуску з виробництва і ремонту можуть виконувати повірочні лабораторії підприємств і організацій, уповноважені на її проведення.

Повірка проводиться працівниками цих лабораторій, атестованими як повірники у порядку, встановленому нормативно-правовим актом ЦОВМ.

За порушення умов і правил проведення повірки засобів вимірювальної техніки керівники та посадові особи відповідних підприємств і організацій несуть відповідальність згідно із законом.

9. Повірка та оформлення її результатів проводяться у порядку, встановленому нормативними документами з метрології ЦОВМ.

10. Місцеві органи виконавчої влади повинні сприяти проведенню повірки засобів вимірювальної техніки на місці їх експлуатації, у тому числі:

надавати відповідні приміщення; забезпечувати допоміжним персоналом і транспортом;

повідомляти власників і користувачів засобів вимірювальної техніки про час і місце проведення повірки.

Стаття 29. Державний метрологічний нагляд за забезпеченням єдності вимірювань

1. Державний метрологічний нагляд за

забезпеченням єдності вимірювань поширюється на центральні та місцеві органи виконавчої влади, органи місцевого самоврядування, підприємства, організації та фізичних осіб — суб'єктів підприємницької діяльності.

2. У центральних та місцевих органах виконавчої влади, органах місцевого самоврядування та в органах управління об'єднань підприємств проводиться перевірка додержання вимог цього Закону, інших нормативно-правових актів і нормативних документів з метрології.

На підприємствах, в організаціях і у фізичних осіб — суб'єктів підприємницької діяльності, крім того, проводиться перевірка:

стану і застосування засобів вимірювальної техніки;

застосування атестованих методик виконання вимірювань і правильності виконання вимірювань;

додержання умов і правил проведення державних випробувань, повірки, калібрування, ввезення, випуску з виробництва, ремонту та у продаж і видачі напрокат засобів вимірювальної техніки, проведення вимірювань та атестації методик виконання вимірювань.

3. Державний метрологічний нагляд за забезпеченням єдності вимірювань та оформлення його результатів здійснюється в порядку, встановленому нормативно-правовими актами ЦОВМ.

Стаття 30. Державний метрологічний нагляд за кількістю фасованого товару в упаковках

1. Державному метрологічному нагляду за кількістю фасованого товару в упаковках підлягають готові упаковки будь-якого виду під час фасування і продажу товару в разі, якщо вміст цих упаковок не може бути змінений без їх розкривання чи деформування, а кількість товару подана в одиницях маси, об'єму чи іншої фізичної величини.

2. На упаковці фасованого товару мають бути зазначені номінальна кількість товару в одиницях маси, об'єму або іншої фізичної величини, а також гранично допустимі відхилення від номінальної кількості або зроблено посилання на нормативний документ, за яким їх встановлено.

3. Державний метрологічний нагляд за кількістю фасованого товару в упаковках та оформлення його результатів здійснюється в порядку, встановленому нормативно-правовими актами ЦОВМ.

Стаття 31. Головні державні інспектори, їхні заступники і державні інспектори з метрологічного нагляду

1. Державний метрологічний нагляд здійснюють посадові особи ЦОВМ та його територіальних органів:

головний державний інспектор України з метрологічного нагляду та його заступники (далі — головний державний інспектор України та його заступники), якими за посадою є відповідно керівник ЦОВМ та його заступники;

головні державні інспектори Автономної Республіки Крим, області, міста з метрологічного нагляду та їхні заступники (далі — головні державні інспектори Автономної Республіки Крим, області, міста та їхні заступники), якими за посадою є відповідно керівники територіальних органів та їхні заступники;

державні інспектори з метрологічного нагляду (далі — державні інспектори), якими за посадою є відповідно керівники підрозділів, їхні заступники та спеціалісти ЦОВМ, керівники підрозділів, їхні заступники та спеціалісти територіальних органів, на яких покладено здійснення державного метрологічного нагляду.

2. Державні інспектори повинні бути атестовані у порядку, встановленому нормативно-правовим актом ЦОВМ.

Стаття 32. Права і обов'язки головних державних інспекторів, їхніх заступників і державних інспекторів з метрологічного нагляду

1. Головний державний інспектор України та його заступники, головні державні інспектори Автономної Республіки Крим, області, міста, їхні заступники (далі — головні державні інспектори та їхні заступники) і державні інспектори під час виконання своїх обов'язків мають право:

безперешкодно (з пред'явленням службового посвідчення) відвідувати центральні та місцеві органи виконавчої влади, органи місцевого самоврядування, підприємства, організації та фізичних осіб — суб'єктів підприємницької діяльності щодо додержання вимог цього Закону, інших нормативно-правових актів і нормативних документів з метрології (далі — метрологічні вимоги), а також використовувати при цьо-

му їх технічні засоби та залучати до перевір-
рок їх працівників;

одержувати необхідні відомості та матеріали з метрологічної діяльності.

2. Державні інспектори крім дій, передбачених частиною першою цієї статті, мають також право:

направляти засоби вимірювальної техніки на інспекційну повірку;

перевіряти правильність віднесення засобів вимірювальної техніки до таких, що підлягають повірці;

перевіряти кількість фасованого товару в упаковках під час його фасування та продажу, відбирати для цього зразки упаковок фасованих товарів і у разі потреби розкривати готові упаковки. При цьому кількість зразків упаковок, які повинні бути відібрані для перевірки, та випадки, коли розкриваються готові упаковки, визначаються у порядку, встановленому нормативно-правовим актом ЦОВМ. Збитки, завдані внаслідок розкривання упаковок, зараховуються до витрат їх власників;

користуватися проїзними квитками для проїзду в міському пасажирському транспорті (крім таксі), які можуть закуповуватися за рахунок асигнувань, передбачених у кошторисі на утримання організації, у штаті якої ці інспектори перебувають.

3. У разі виявлення порушень метрологічних вимог головні державні інспектори та їхні заступники і державні інспектори мають право:

забороняти застосування, випуск з ремонту та у продаж і видачу напрокат засобів вимірювальної техніки;

анулювати результати повірки засобів вимірювальної техніки;

давати приписи та встановлювати строки усунення порушень метрологічних вимог;

забороняти реалізацію партій фасованого товару, з яких відібрані зразки упаковок фасованих товарів;

забороняти виконання робіт, пов'язаних з вивченнями;

складати протоколи про адміністративні правопорушення у сфері метрологічної діяльності;

вносити пропозиції про тимчасове зупинення дії або анулювання свідощтв про уповноваження на проведення державних випробувань і повірки засобів вимірювальної техніки та атестації методик виконання вимірювань, атестатів акредитації на проведення калібрування засобів вимірювальної техніки та свідощтв про атестацію на проведення калібрування засобів вимірювальної техніки та вимірювань;

вносити пропозиції щодо передання до правоохоронних органів матеріалів про порушення метрологічних вимог.

4. У разі виявлення порушень метрологічних вимог головні державні інспектори та їхні заступники крім дій, передбачених частиною третьою цієї статті, мають також право:

забороняти випуск з виробництва засобів вимірювальної техніки;

розглядати справи про адміністративні правопорушення у сфері метрологічної діяльності і накладати адміністративні стягнення відповідно до закону;

надсилати правоохоронним органам матеріали про порушення метрологічних вимог у випадках, передбачених законодавством.

5. Поновлення застосування, випуску з виробництва, ремонту та у продаж і видачі напрокат засобів вимірювальної техніки, реалізації партій фасованих товарів в упаковках, виконання робіт, пов'язаних з вимірюваннями, проводиться на підставі позитивних висновків повторної перевірки державним інспектором, витрати на яку оплачують відповідні підприємства, організації та фізичні особи — суб'єкти підприємницької діяльності.

6. Справи про адміністративні правопорушення у сфері метрологічної діяльності розглядаються ЦОВМ та його територіальними органами за їх місцезнаходженням.

7. Державні інспектори зобов'язані проводити державний метрологічний нагляд з додержанням вимог цього Закону, інших нормативно-правових актів і нормативних документів з метрології ЦОВМ.

Стаття 33. Правовий захист головних державних інспекторів, їхніх заступників і державних інспекторів

1. Головні державні інспектори, їхні заступники і державні інспектори (далі — державні інспектори) під час виконання своїх обов'язків перебувають під захистом закону.

Держава гарантує захист життя, здоров'я, честі, гідності та майна державних інспекторів і членів їхніх сімей від злочинних посягань та інших протиправних дій у зв'язку з виконанням державними інспекторами своїх обов'язків.

2. Державні інспектори підлягають обов'язковому державному страхуванню.

Порядок та умови страхування державних інспекторів визначаються Кабінетом Міністрів України.

3. За образу державного інспектора, а також опір, погрозу, насильство та за інші дії, які перешкоджають виконанню покладених на нього обов'язків, винні особи притягаються до відповідальності згідно із законом.

4. У разі каліцтва, інвалідності чи іншого ушкодження здоров'я, що сталися у зв'язку з виконанням службових обов'язків, державному інспектору виплачується компенсація в розмірі від річного до п'ятирічного грошового утримання залежно від ступеня втрати працездатності, а у разі його загибелі — сім'ї загиблого виплачується одноразова допомога в розмірі десятирічного грошового утримання за останньою посадою, яку він займав.

Збитки, завдані майну державного інспектора або членів його сім'ї у зв'язку з виконанням ним службових обов'язків, компенсуються в повному обсязі за рахунок коштів державного бюджету з наступним стягненням цієї суми з винних осіб.

Стаття 34. Відносини ЦОВМ та його територіальних органів з правоохоронними органами

Працівники правоохоронних органів повинні надавати допомогу державним інспекторам у виконанні ними службових обов'язків та припиняти незаконні дії осіб, які перешкоджають виконанню обов'язків, покладених на державних інспекторів.

Стаття 35. Права і обов'язки державних повірників

1. Державні повірники, виконуючи свої обов'язки, мають право:

безперешкодно, з пред'явленням службового посвідчення, відвідувати підприємства і організації з додержанням встановлених у них порядку і режиму роботи для виконання повірочних робіт;

брати участь у здійсненні державного метрологічного контролю і нагляду;

проводити контроль стану і застосування засобів виміральної техніки, які використовуються у сфері поширення державного метрологічного нагляду;

використовувати технічні засоби (необхідні для проведення перевірки засобів виміральної техніки), що належать підприємствам і організаціям, на яких здійснюється перевірка, та залучати до проведення перевірки працівників цих підприємств і організацій.

2. У разі якщо за результатами перевірки встановлено, що засоби виміральної техніки не відповідають вимогам нормативних документів з метрології, державні повірники мають право:

вносити пропозиції щодо заборони використання або випуску з виробництва та ремонту засобів виміральної техніки;

анулювати результати перевірки засобів виміральної техніки;

вносити пропозиції щодо скорочення міжповірочного інтервалу в разі, якщо засоби виміральної техніки не відповідають встановленим метрологічним вимогам за діючим міжповірочним інтервалом.

3. Державні повірники зобов'язані проводити перевірку з додержанням вимог відповідних нормативних документів з метрології.

Стаття 36. Розгляд скарг на рішення ЦОВМ, його метрологічних центрів і територіальних органів та їх посадових осіб

1. Скарги на рішення ЦОВМ, його метрологічних центрів і територіальних органів, їх посадових осіб, а також на дії цих осіб розглядаються в порядку, встановленому законодавством.

2. Подання скарги не зупиняє виконання рішень ЦОВМ, його метрологічних центрів і територіальних органів, їх посадових осіб, а також дії цих осіб.

Розділ V. МЕТРОЛОГІЧНИЙ КОНТРОЛЬ І НАГЛЯД

Стаття 37. Види метрологічного контролю і нагляду, що здійснюють метрологічні служби центральних органів виконавчої влади, підприємств і організацій

1. До метрологічного контролю належать:

атестація калібрувальних і вимірвальних лабораторій підприємств і організацій; метрологічна атестація засобів виміральної техніки;

калібрування засобів виміральної техніки;

метрологічна експертиза документації та атестація методик виконання вимірювань.

2. Метрологічний контроль здійснюється метрологічними службами центральних органів виконавчої влади, їх головними і базовими організаціями, метрологічними службами підприємств і організацій.

3. Головними і базовими організаціями, атестованими відповідно до частини шостої статті 17 цього Закону, проводиться атестація калібрувальних і вимірвальних лабораторій підприємств і організацій, що належать до сфери управління відповідних центральних органів виконавчої влади або не належать до цієї сфери, але належать до сфери, в якій реалізація державної політики належить до повноважень цих органів (за винятком вимірвальних лабораторій, атестація яких згідно із законодавством здійснюється територіальними органами), — на проведення відповідно калібрування засобів виміральної техніки для власних потреб цих підприємств і організацій та вимірювань у сфері та/або поза сферою поширення державного метрологічного нагляду.

При цьому атестація зазначених лабораторій може здійснюватися головними і ба-

зовими організаціями або, відповідно до частин четвертої, п'ятої та сьомої статті 24 цього Закону, — метрологічними центрами та територіальними органами.

4. Атестація калібрувальних і вимірвальних лабораторій головних і базових організацій на проведення робіт, зазначених у частині третій цієї статті, здійснюється метрологічними службами відповідних центральних органів виконавчої влади.

5. Головними і базовими організаціями метрологічних служб центральних органів виконавчої влади, метрологічними службами підприємств і організацій проводиться метрологічна атестація та калібрування засобів виміральної техніки, метрологічна експертиза документації та атестація методик виконання вимірювань відповідно до цього Закону.

6. Метрологічний нагляд здійснюється за забезпеченням єдності вимірювань.

7. Метрологічний нагляд здійснюється: метрологічними службами центральних органів виконавчої влади — на підприємствах і в організаціях, що належать до сфери їх управління;

головними і базовими організаціями метрологічних служб центральних органів виконавчої влади — на підприємствах і в організаціях, що належать до сфери управління цих органів, визначених положеннями про відповідні головні і базові організації;

метрологічними службами підприємств і організацій — на відповідних підприємствах і в організаціях.

Стаття 38. Атестація калібрувальних і вимірвальних лабораторій підприємств і організацій

1. Атестація вимірвальних лабораторій підприємств та організацій на проведення вимірювань у сфері поширення державного метрологічного нагляду здійснюється за обов'язкової участі територіального органу за місцезнаходженням відповідних підприємств та організацій.

2. Атестація калібрувальних і вимірвальних лабораторій підприємств і організацій на проведення відповідно калібрування засобів виміральної техніки для власних потреб цих підприємств і організацій та вимірювань поза сферою поширення державного метрологічного нагляду здійснюється з урахуванням частини сьомої статті 24 цього Закону.

3. Вимоги щодо порядку проведення атестації калібрувальних та вимірвальних лабораторій підприємств і організацій, а також обов'язки атестованих лабораторій визначені відповідно у статтях 22 і 25 цього Закону.

Стаття 39. Метрологічна атестація засобів виміральної техніки

1. Засоби виміральної техніки, не призначені для серійного виробництва або для ввезення на територію України партіями, на які не поширюється державний метрологічний нагляд, підлягають метрологічній атестації.

2. Метрологічна атестація та оформлення її результатів проводяться в порядку, встановленому нормативними документами з метрології ЦОВМ.

Стаття 40. Калібрування засобів виміральної техніки

1. Засоби виміральної техніки, призначені для серійного виробництва в Україні або для ввезення на територію України партіями, на які не поширюється державний метрологічний нагляд, підлягають калібруванню під час випуску з виробництва та ремонту.

Необхідність проведення калібрування засобів виміральної техніки під час експлуатації визначається їх користувачем.

2. Калібрування засобів виміральної техніки для інших підприємств, організацій та для фізичних осіб проводиться метрологічними центрами, територіальними органами, калібрувальними лабораторіями підприємств і організацій, атестованими на його проведення або акредитованими на проведення калібрування цих засобів відповідно до закону.

3. Калібрування засобів виміральної техніки для інших підприємств, організацій та для фізичних осіб може проводитися метрологічними центрами, територіальними органами та повірочними лабораторіями підприємств і організацій, уповноваженими на проведення перевірки цих або аналогічних засобів.

4. Калібрування засобів виміральної техніки, призначених для ввезення на територію України партіями, проводиться під час випуску їх з виробництва калібрувальними або повірочними лабораторіями іноземних виробників, відповідно атестованими на його проведення або уповноваженими на проведення перевірки цих або аналогічних засобів згідно з цим Законом.

5. Калібрування засобів виміральної техніки з використанням первинних і вторинних еталонів проводиться метрологічними центрами та територіальними органами, в яких зберігаються ці еталони.

6. Калібрування та оформлення його результатів проводяться в порядку, встановленому нормативними документами з метрології ЦОВМ.

Стаття 41. Метрологічна експертиза документації та атестація методик виконання вимірювань

Метрологічна експертиза документації (технічних завдань, нормативних документів, конструкторської, проектної та технологічної документації) та звітів про геоло-

гічне вивчення надр, а також атестація методик виконання вимірювань здійснюються відповідно до нормативних документів з метрології.

Стаття 42. Метрологічний нагляд за забезпеченням єдності вимірювань

1. Під час метрологічного нагляду за забезпеченням єдності вимірювань проводиться перевірка:

стану і застосування засобів виміральної техніки;

застосування методик виконання вимірювань;

правильності виконання вимірювань;

своєчасності надання засобів виміральної техніки на повірку і калібрування;

додержання умов і правил проведення перевірки і калібрування засобів виміральної техніки та проведення вимірювань, що відповідно виконуються уповноваженими повірочними та атестованими калібрувальними та вимірвальними лабораторіями;

додержання вимог нормативних документів з метрології.

2. Метрологічні служби центральних органів виконавчої влади, підприємств і організацій мають право за результатами метрологічного нагляду видавати приписи щодо припинення порушень метрологічних вимог та усунення виявлених недоліків.

3. Порядок проведення метрологічного нагляду за забезпеченням єдності вимірювань, видачі приписів за результатами метрологічного нагляду встановлюється центральними органами виконавчої влади, підприємствами і організаціями з додержанням вимог законодавства.

Стаття 43. Особливості метрологічної діяльності у сфері оборони України

Особливості метрологічної діяльності у сфері оборони України регламентуються окремим положенням, яке затверджується Кабінетом Міністрів України за поданням Міністерства оборони України і ЦОВМ та не повинно суперечити цьому Закону.

Стаття 44. Особливості метрологічної діяльності у сфері наукових досліджень і розробок в Україні

Особливості метрологічної діяльності у сфері наукових досліджень і розробок в Україні регламентуються окремим положенням, яке затверджується Кабінетом Міністрів України за поданням Національної академії наук України і ЦОВМ та не повинно суперечити цьому Закону.

Розділ VI. ФІНАНСУВАННЯ МЕТРОЛОГІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Стаття 45. Фінансування діяльності Державної метрологічної служби

1. Фінансування діяльності Державної метрологічної служби здійснюється за рахунок:

коштів державного бюджету;

надходжень від виконання робіт з державного метрологічного контролю, інших метрологічних робіт та надання метрологічних послуг;

коштів від виконання науково-дослідних робіт;

інших надходжень, передбачених законом.

2. Обов'язковому фінансуванню за рахунок коштів Державного бюджету України підлягають:

наукові фундаментальні та прикладні дослідження і розроблення нормативних документів у сфері метрології;

створення і вдосконалення первинних і вторинних еталонів, утримання та експлуатація державних еталонів, а також звірення державних еталонів з національними еталонами інших держав і міжнародними еталонами;

роботи, пов'язані з діяльністю державних служб єдиного часу і еталонних частот, стандартних зразків складу та властивостей речовин і матеріалів, стандартних довідкових даних про фізичні сталі та властивості речовин і матеріалів;

роботи, пов'язані з виконанням державних та багатогалузевих науково-технічних програм у сфері метрології;

участь у роботі міжнародних, європейських та інших регіональних організацій з метрології;

роботи з державного метрологічного нагляду.

Кошти на виконання перелічених робіт визначаються щорічно під час формування Державного бюджету України та Державної програми економічного і соціального розвитку України на відповідний рік.

Замовником зазначених робіт, що проводяться за кошти Державного бюджету України, є ЦОВМ, а замовлення робіт здійснюється без проведення торгів (конкурсів, тендерів).

3. У соціально-економічних і науково-технічних програмах обов'язково повинні передбачатися розділи з метрологічного забезпечення та визначатися джерела фінансування робіт щодо виконання завдань цих розділів.

Стаття 46. Оплата метрологічних робіт та використання коштів, отриманих за виконання цих робіт і надання метрологічних послуг

1. Підприємства, організації та фізичні особи оплачують метрологічні роботи, пов'язані із здійсненням на госпрозрахункових засадах усіх видів державного метрологічного контролю, визначених статтею 21, а також послуги, передбачені частиною четвертою статті 15 цього Закону, в порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України.

2. Кошти, отримані за виконання робіт та надання послуг, зазначених у частині першій цієї статті, можуть використовуватися метрологічними центрами і територіальними органами для забезпечення їх виробничої та наукової діяльності.

Стаття 47. Фінансування діяльності метрологічних служб центральних органів виконавчої влади, підприємств і організацій

1. Метрологічні служби центральних органів виконавчої влади, а також підприємств і організацій, що належать до сфери їх управління, які фінансуються з Державного бюджету України, виконують всі роботи, пов'язані із забезпеченням єдності вимірювань, за рахунок коштів Державного бюджету України, що виділяються на їх утримання на відповідний рік, згідно з їх розрахунками, а також коштів, одержаних за надання метрологічних послуг.

2. Фінансування діяльності метрологічних служб інших підприємств і організацій проводиться за рахунок коштів цих підприємств і організацій.

Розділ VII. ВИЗНАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ МЕТРОЛОГІЧНИХ РОБІТ, ПРОВЕДЕНИХ В ІНОЗЕМНИХ ДЕРЖАВАХ

Стаття 48. Визнання результатів метрологічних робіт, проведених в іноземних державах

Відповідно до міжнародних договорів України можуть визнаватися результати державних випробувань, затвердження типу, повірки, калібрування і метрологічної атестації засобів виміральної техніки, вимірювань, атестації методик виконання вимірювань, проведених в іноземних державах.

Розділ VIII. ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА ПОРУШЕННЯ ЗАКОНОДАВСТВА ПРО МЕТРОЛОГІЮ ТА МЕТРОЛОГІЧНУ ДІЯЛЬНІСТЬ

Стаття 49. Відповідальність за порушення законодавства про метрологію та метрологічну діяльність

Особи, винні в порушенні законодавства про метрологію та метрологічну діяльність, притягаються до дисциплінарної, цивільної, адміністративної чи кримінальної відповідальності.

Розділ IX. ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

1. Цей Закон набирає чинності з 1 січня 2005 року.

2. Внести зміни до таких законодавчих актів України:

1) у Кодексі України про адміністративні правопорушення (Відомості Верховної Ради УРСР, 1984 р., додаток до № 51, ст. 1122);

в абзаці першому статті 171 слова «державної метрологічної атестації; неповідомлення» замінити словами «державної метрологічної атестації; порушення умов і правил проведення ремонту засобів виміральної техніки; неповідомлення», а слова «Держстандарту України» — словами «спеціально уповноваженого центрального органу виконавчої влади у сфері метрології»;

в абзаці першому статті 171¹ слова «неакредитованими повірочними та калібрувальними» замінити словами «неуповноваженими повірочними та неатестованими або неакредитованими калібрувальними», а слова «з використанням неатестованих методик або неакредитованими» — словами «у цих сферах з використанням неатестованих методик або неатестованими вимірвальними»;

2) частину першу статті 10 Закону України «Про державні нагороди України» (Відомості Верховної Ради України, 2000 р., № 21, ст. 162; 2002 р., № 8, ст. 62; із змінами, внесеними Законом України від 11 травня 2004 року № 1705-IV) після абзацу двадцятого доповнити новим абзацом такого змісту:

«Заслужений метролог України».

У зв'язку з цим абзаци двадцять перший — тридцять шостий вважати відповідно абзацами двадцять другим — тридцять сьомим.

3. До приведення нормативно-правових актів у відповідність із нормами цього Закону вони діють у частині, що не суперечить цьому Закону.

4. Атестати акредитації на право проведення державних випробувань, повірки і калібрування засобів виміральної техніки, вимірювань, атестації методик виконання вимірювань, видані в установленому порядку до набрання чинності цим Законом, зберігають чинність протягом визначеного в них строку.

5. Кабінету Міністрів України протягом шести місяців з дня опублікування цього Закону:

внести до Верховної Ради України пропозиції щодо приведення законодавчих актів у відповідність із цим Законом;

забезпечити приведення своїх нормативно-правових актів, а також нормативно-правових актів міністерств та інших центральних органів виконавчої влади у відповідність з нормами цього Закону».

Президент України Л. КУЧМА.

м. Київ, 15 червня 2004 року.

№ 1765-IV.

ВОЛЯ, ІНІЦІАТИВА, ТРАДИЦІЇ

Концептуальні основи виховного процесу у вищій школі

АКТУАЛЬНО

З реформуванням освіти і зміною освітньої парадигми гостро постає проблема виховання на всіх рівнях. Реалії вузькошкольного життя свідчать про те, що виховна компонента становлення особистості студента, вироблена за радянських часів, втрапила своє значення. Цілісну концепцію підготовки молодих кадрів у Радянському Союзі було відкинуто без врахування її позитивних і негативних проявів. Нова концепція виховання молодого покоління ще тільки формується, як і нові цінності молоді. У такій ситуації виховні процеси проходять несистемно, через їх результати, за великим рахунком, залишаються незначними. Сьогодні головну роль у виховному процесі фактично відіграють:

- * воля та педагогічна майстерність педагогів і кураторів;
- * ініціатива ректорату;
- * традиції конкретного навчального закладу.

Харизма педагога

Через відсутність комплексного підходу до питання становлення молоді людини під час навчання у вузі харизматичний викладач робить у цьому напрямі більше, ніж усі виховні заходи разом узяті. Змушений констатувати, що сучасний навчальний процес у вузах є практично єдиним результативним засобом виховного впливу на молоді.

Тоді в чому полягає сутність виховання і на яких засадах виховувати майбутню еліту?

Світвий соціально-історичний досвід дає нам можливість визначити головну мету виховання як формування гармонійно і різнобічно розвинутої особистості, готової до ініціативної духовної, соціальної і професійної діяльності в сучасному суспільстві, спроможної розрізнити і примножувати його цінності.

Загалом, виховання — це спрямоване формування особистості відповідно до певних ідеалів шляхом свідомо обраних різноманітних впливів з боку педагогів, кураторів, батьків (таких, наприклад, як: переконання, навіювання, особистий приклад тощо). Але треба зауважити, що часто такі впливи є занадто активними (примусовими), що робить їх неефективними або навіть шкідливими для особистості вихованця.

У контексті зазначених проблем постає принципове питання: яким має бути виховний вплив на молоді у вищій школі?

Відповідь на це питання залежить від розуміння виховання як такого. Напевне, найбільшим здобутком нового пострадянського світосприйняття є розуміння того, що людина має бути повноцінною, творчою індивідуальністю у суспільстві, готовою брати на себе відповідальність за інших. Таке розуміння місця і значення людини в суспільстві є «винятковою» системою, незвичною, а часом і непотрібною частини цього вселенського організму.

Відповідно і виховання молоді має чітко розмежовуватися за метою, яку безпосередньо ставлять перед собою вихователі. Якщо виховання розуміти як вплив на особистість з метою формування потрібних вихователю, вузу, суспільству якостей, то треба визнати, що такий виховний процес іде хибним шляхом. А якщо виховання розуміти як створення умов (середовища) для саморозвитку особистості протягом навчання, то такий підхід є прогресивним і саме на ньому має будуватися вся концепція виховання молоді.

Примусове виховання

Загальновідомо, що середовище виховання молоді у вузі створюється: а) навчальним процесом; б) культурно-виховними заходами, які організовують спеціальні підрозділи з виховної роботи. Але навчальний процес обмежений у виборі виховних засобів для студентів. Основною базою у вихованні студентів через навчальний процес має стати їх самостійна робота з опанування дисциплін, алге більшості фундаментальних знань мають бути здобуті саме через неї. А культурно-виховні заходи, які організовує вуз, мають фрагментарний характер і спрямовані здебільше на озброєння з певним видом мистецтва або напрямками можливого вияву творчості студентів. Але сьогодні мало по-верхового ознайомлення; в епоху інформації культурно-виховні заходи не в силі конкурувати із величезною кількістю інших впливів на молоді людину (зокрема й руйнівних). Такого середовища виховання мало для формування умов цілісного, багатогранного саморозвитку особистості.

Загалом можна сказати, що головним недоліком і навчальних, і культурно-виховних заходів вузу в контексті виховання є їх спрямованість на «втиснення» інформації в студента, на так зване примусове виховання. Природно, що молоді людина відчуває цей тиск і протистояє йому. Протистоять сприйняттям зовнішньої інформації, виконанням зовнішніх наказів, але не сприймає сутності цієї інформації. До того ж така ситуація схожа на загальну епідемію, яка вражає будь-які форми виховного впливу на молоді.

Самовдосконалення

І, напевне, єдиним «ключем» до розв'язання цієї проблеми може бути максимальна спрямованість виховних заходів на ініціювання самовиховання, саморозвитку студента. Критерієм для оцінки здатності студента до самовиховання є його вміння використовувати вільний час. Показовим є ігнорування більшістю студентів добровільних «культурно-виховних» заходів, а також низький рівень самоосвіти.

Тому виховання у вузі має передбачати зміщення ініціативи від вихователя до самовиховання, коли найбільш плідною стає власна ініціатива суб'єкта виховання (в даному разі — студента), спрямована на досягнення встановлених ідеалів.

Першою основою для передачі такої ініціативи є встановлення відносин партнерства між студентами і вихователями. Звичайно, багатьом викладачам потрібно ще внутрішньо «підрости» до правильного розуміння такого партнерства, заснованого передусім на принципі рівності, а не на принципі зверхності. Саме широкі знання і світогляд, уміння викликати стабільний інтерес студентів будуть головними виховними засобами.

Другою основою такого підходу до виховання є правильне визначення та формування ціннісних ідеалів. Як свідчить історія, соціально-політичні ідеали є досить відносними і можуть швидко змінюватися під впливом багатьох чинників. На мою думку, законодавчим буде їх пошук у сфері культурних, духовних надбань людства взагалі і українського народу зокрема, які є вічними та неминущими.

Третньою основою є залучення до виховного процесу самого студентства, студентського самоврядування, а також громадських молодіжних організацій, які мають культурно-виховне спрямування.

У майбутнє — через культуру

Вдалим прикладом застосування цих основ, на мою думку, стало проведення у Хмельницькому інституті регіонального управління та права протягом 2003—2004 навчального року Молодіжної культурно-освітньої програми, її ініціатор та безпосередній виконавець — Подільське молодіжне культурне об'єднання «У майбутнє через культуру». Співорганізаторами, окрім інституту, виступили: відділ культури Хмельницького міськвиконкому, Подільський культурно-просвітницький центр ім. М. Реріха.

В основі програми лежить трихотомічна концепція культури, згідно з якою цілісний особистісний розвиток людини відбувається завдяки діяльності у трьох головних сферах культури: науковій, мистецтва і філософсько-етичній.

До програми входить цикл тематичних семінарів, на яких знайомили студентів з різними формами творчої діяльності у сферах культури. Це були: науковий, художній, музичний, театральний і поетичний семінари. Кожний із них складався з трьох частин:

- практичної (тренінгове заняття);
- теоретичної (лекція, виставка, концерт тощо);

— інтерактивного обговорення.

Така послідовність проведення семінару сприяла досягненню занайбільшої ефективності сприйняття студентами викладеного матеріалу.

Заходи проводили щотижня протягом усього навчального року. Головним принципом участі студентів у програмі була добровільність.

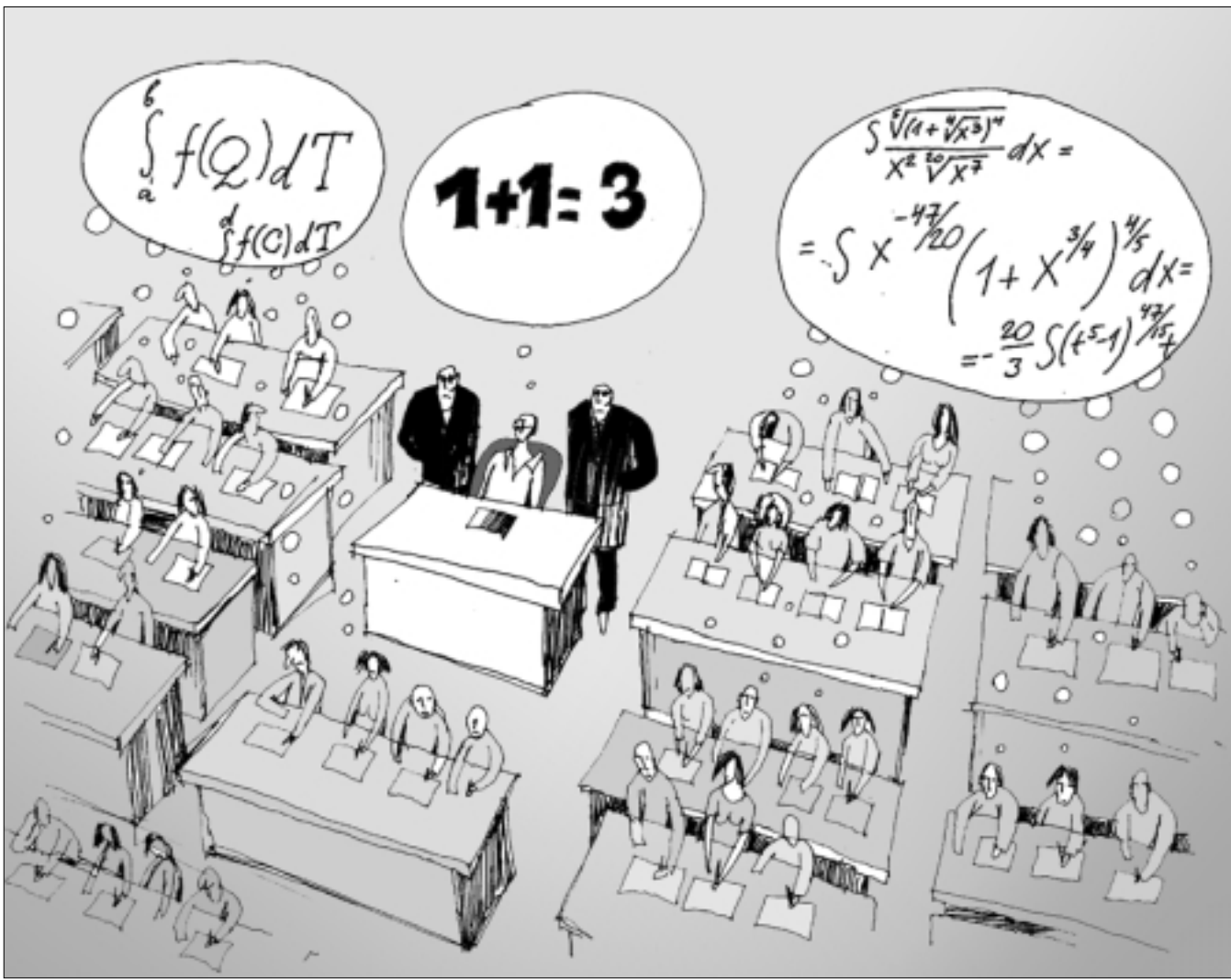
Під час здійснення програми проводили масштабне психологічне дослідження.

Програма завдяки своїй концептуальності та системності стала цікавою новинкою у виховному процесі інституту, який постійно шукає нові ефективні форми виховної роботи з молоддю.

Підсумовуючи викладене, можна

визначити деякі пріоритети виховання у системі вищої освіти:

- 1) орієнтованість особистості на загальнолюдські гуманістичні цінності;
- 2) демократизм і толерантність;
- 3) поєднання космізму світогляду і національної ідеї;
- 4) розкриття сутнісних творчих здібностей особистості;

5) регіональний аспект виховання, спрямований на формування стійкої мотивації реалізувати свій творчий потенціал на благо своєї «малі батьківщини».

Саме такі концептуальні основи виховного процесу можуть закласти

прагнення молоді людини до постійного самовдосконалення, передусім через самоосвіту.

Віталій ОЛІУКО, народний депутат України, голова наглядної ради Хмельницького інституту регіонального управління та права, кандидат наук з державного управління, доцент.

нів виконавчої влади, науково-дослідних центрів, регіональних рад ректорів вищих навчальних закладів, громадських організацій. Парламентом було на практиці реалізовано державно-громадський принцип управління в державі, комплексний науково-методологічний підхід до вдосконалення законодавства в галузі вищої освіти. Алге життєдіяльність університетів нині регулюється більш як двомастами законами. Серед них є багато таких, які шкодять вузам. Напередодні прийняття закону були проведені парламентські слухання. Ім передували виїзні засідання комітету в Дніпропетровську, Рівному, Національному аграрному університеті. Рекомендації парламентських слухань «Про стан і перспективи розвитку вищої освіти в Україні» затверджено постановою Верховної Ради за № 1755 від 4 червня 2004 року.

жавні кошти». «Про Державний бюджет України на 2004 рік», «Про електроенергетику», «Про освіту», «Про вищу освіту», «Про оподаткування прибутку підприємств».

Зміни, що вносяться до статті 51 Бюджетного кодексу України, істотно сприятимуть забезпеченню права громадян на вищу освіту, розвитку автономії й економічної самостійності вищих навчальних закладів України. З введенням у дію законів розпорядників коштів надається право затвердження та користування протягом бюджетного року кошторисів бюджетних установ відповідно до затвердженого розпису Державного бюджету України. Це дасть змогу економити вищими навчальними закладами багато часу та майже 2,5 млн. грн. щорічно. Не гадитимуть тепер по кілька разів на рік керівники вузів, головбухи до столичії й марно витрачатимуть час і гроші.

«Неправильно» — завтра на підприємстві з'явиться великий десант перелітних. Наступного разу такий депутат добре подумав, як голосувати: так, як йому підказують політичні переконання, чи так, як того вимагають впливові політичні сили. А якщо справа стосується «своїх» депутатів, то вони переважно залишаються недоторканими, тобто фактично спрацьовує принцип подвійного стандарту. Комісія виконує свої обов'язки в надзвичайно важливий для України період. Ідеться не лише про виборчу кампанію. Суспільство, і передусім політичні сили, депутатський корпус зокрема, починає усвідомлювати: ми повинні позбутися комплексів, отримати не лише у спадщину від тоталітарного минулого, а й набути за часів незалежності. Корупція, нетерпимість

до інакомислення, незрозуміла в цивілізованому світі впевненість у тому, що всі проблеми можна вирішити силовими методами — усе це штовхає країну у вир хаосу і некерованості. Практично всі ми стали заручниками політичної системи, в якій головними критеріями вважаються не професіоналізм і патріотизм, а лояльність до влади, безініціативність і бездіяльність, готовність порушувати закон. Однак держава, чиновники якої керуються такими критеріями, не має майбутнього. Це починають розуміти і лояльні до влади депутати. Навіть упевнені у власній безкарності, вони повинні нарешті замислитися над тим, що практика викручування рук, застосовувана сьогодні до тих, хто виявляє самостійність, неминує призведе до перемоги політичних опонентів! Реалізація цих далеких від демократії традицій обов'язково зачепить і тих, хто сьогодні вважає, що його це обійде стороною. Як свідчить досвід, «свої» в Україні досить швидко перетворюються на «чужих», тим паче що єдність «більшості» з наблизеним вибором ставатиме більш ілюзорною.

ВУЗИ НА РИНКУ

24 червня 2004 року Верховною Радою України прийнято Закон України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України (у сфері вищої освіти)»

Внесення змін до статей 89 та 90 Бюджетного кодексу України сприятиме поліпшенню фінансування, а саме: дасть можливість здійснювати фінансування вищих навчальних закладів державної і комунальної форм власності з різних бюджетних джерел. Отже, з бюджетів міст, областей відповідної ради зможуть надати допомогу вузам. Особливо, коли йдеться про усунення різних техногенних ситуацій, допомогу студентам, викладачам. Закон приводить Бюджетний кодекс України у відповідність до положень Національної доктрини освіти, вимог стратегії розвитку вищої освіти та інтеграції її до Європейського і світового освітнього простору, врегулює процеси співпраці вищих навчальних закладів І—ІІ рівнів акредитації із вищими навчальними закладами ІІІ—ІV рівнів акредитації.

З прийняттям відповідних змін до статті 84 Земельного кодексу України забороняється вилучати земельні ділянки, закріплені за вищими навчальними закладами державної і комунальної форм власності. На сьогодні це дуже серйозна проблема, тому що на місцях дуже багато зазіхань на земельні ділянки вищих навчальних закладів, бо вони переважно розташовані у престижних місцях, центрі міст.

Внесенням змін до статті 12 Закону України «Про плату за землю» збільнюються від плати за землю студентські бази, табори відпочинку та структурні підрозділи вищого навчального закладу, які забезпечують його діяльність. Це знизить фінансовий тиск на бюджети вузів, сприятиме збільшенню публічного для студентів, викладачів вищих навчальних закладів та забезпеченню їх оздоровлення.

Дуже важливим кроком є внесення змін до Закону України «Про оподаткування прибутку підприємств», у ньому закладені нові підмурки відносин між освітою і виробництвом. Фактично запроваджено податкову пільгу для підприємств та бізнесменів, котрі витрачають кошти на освіту. Зокрема, кошти підприємств, установ та організацій, які спрямовуватимуться на професійну підготовку або підвищення кваліфікації, не облагатимуться 30-відсотковим податком на прибуток підприємств. Нині підприємці не зацікавлені у фінансуванні вузів, оплаті навчання студентів. Витрати на навчання, перепідготовку кадрів сьогодні становлять близько 0,3 відсотка всіх витрат на робочу силу. Також не оподатковуватимуться витрати на організацію навчально-виробничої практики учнів професійно-технічних училищ та студентів вищих навчальних закладів. Проте узаконена новация на основі договору зобов'язує випускника платити закінчення вищого навчального закладу та отримання спеціальності (кваліфікації) випрацювати у платині кошту не менш як три роки. Отож цей крок стимулюватиме роботодавців вкладати кошти у підготовку кадрів у вищі навчальні заклади, а ті, в свою

чергу, — до поширення виробничої практики на підприємствах, в установах та організаціях. На цей час щорічні витрати вищих навчальних закладів на організацію практик становить понад 60 млн. гривень. Отже, введена норма фактично збільшить фінансування вищої школи.

Змінами до статті 26 Закону України «Про електроенергетику» вищі навчальні заклади, профтехучилища у випадку споживання ними електричної енергії понад договірну величину за розрахунковий період, звільняються від сплати п'ятнадцятої частини різниці між фактично спожитою і договірною величинами, а у випадку перевищення договірної величини потужності — від сплати енергопостачальникам п'ятнадцятої частини різниці між найбільшою величиною потужності, що зафіксована протягом розрахункового періоду і договірною величиною потужності. Тобто ліквідується пеня за несвочасну сплату професійно-технічними та вищими навчальними закладами державної і комунальної форм власності за електроенергію. Алге більшість випадків заборгованості у сплаті за електроенергію виникає саме з вини держави — через несвочасне фінансування з державного бюджету. На сьогодні розмір таких штрафів перевищує більш як 80 млн. грн. щорічно.

Логічні зміни до статті 12 Закону України «Про закупівлю товарів, робіт і послуг за державні кошти», що збільнюють від процедури проходження тендера на підготовку кадрів вищими навчальними закладами І—ІV рівнів акредитації. Алге такий тендер є абсурдним, оскільки абітурієнти самі обирають вуз, самі визначають свою долю.

Законом вносяться зміни до статті 63 Закону України «Про вищу освіту», якими передбачається надати право відкриття депозитних рахунків в установах банків для вищих навчальних закладів державної та комунальної власності. Навіщо був цей крок? Бо сьогодні лівовою часткою у вищій школі — 1,5 млрд. грн. є «платежі майбутніх періодів», тобто авансові платежі студентів за майбутню освіту. Чому б вищим навчальним закладам не покласти ці кошти на депозит у банк і отримати додаткові доходи. Нині чинною редакцією статті 63 Закону України «Про вищу освіту» дозволено вносити кошти на банківські рахунки, але механізми не визначено. Тому є проблема — позабюджетні кошти вищих навчальних закладів фактично перебувають у казначействі і відкрити банківський рахунок неможливо. Тепер законом визначено відповідний порядок відкриття депозитних рахунків в установах банків для вищих навчальних закладів державної і комунальної форм власності через встановлення Міністерством освіти і науки України, Міністерством фінансів України, Національним банком України та Державним казначейством певної процедури. Вища школа отримає додаткове фінансове джерело розвитку.

Також приводяться у відповідність

норми Закону України «Про вищу освіту» (ст. 64) до вимог Бюджетного кодексу України. Планування державного замовлення здійснюватиметься за напрямками і спеціальностями, а розміри бюджетних призначень на підготовку наукових і науково-педагогічних працівників через аспірантуру і докторантуру визначатимуться в Законі про Державний бюджет, тобто через головних розпорядників коштів.

Законом вносяться зміни до Закону України «Про Державний бюджет України на 2004 рік», якими звільняється від орендної плати майно вищих та професійно-технічних навчальних закладів державної і комунальної форм власності. Це сприятиме тому, що більше коштів залишатиметься у навчальних закладах, які вони спрямовуватимуть на підтримку технічного стану будівель. Звільнення державних вищих та професійно-технічних навчальних закладів від сплати 50 відсотків орендної збори до Державного бюджету України дасть змогу стабілізувати їх фінансовий стан і надасть можливість хоча б частково розв'язувати фінансово-господарські проблеми.

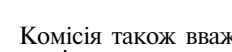
За оцінками експертів, унаслідок прийняття цього закону вузи щорічно зможуть додатково залучити до своїх бюджетів більш як 470 млн. гривень. Отож введення в дію норми зазначеного Закону дає реальну можливість поліпшити фінансово-економічне становище вищої освіти, соціальне становище викладачів та студентів, дасть можливість ефективніше використовувати наявні фінансові ресурси, додатково залучити для підготовки фахівців коштів підприємств і установ, знизити фінансовий тиск на населення для збудови вищої освіти, зробити освіту більш доступною для нашої молоді.

Добре, що нам вдалося в Законі України «Про Державний бюджет України на 2004 рік» відновити пільги щодо обладання податком на додану вартість видавничої діяльності з наукової, медичної літератури. Особливо наголошує на цьому колектив Львівського національного університету.

Комітетом також напраховано низку важливих змін і до чинного базового Закону України «Про вищу освіту». Цей закон пройшов впровадження у Верховній Раді першим читанням. Нині його доопрацьовують. Гадаю, що восени і

цей закон побачить світ, допоможе вищій освіті вперше крокувати в застрашаний день.

Станіслав НІКОЛАЄНКО, народний депутат України, голова Комітету Верховної Ради України з питань науки і освіти, професор.

квіт, позбавляючи його моральних орієнтирів і перспектив. Нам слід вчитися демократії, не декларованої, а щирої, вчитися жити за законом.

Володимир ШІКЛЯР, народний депутат України, голова Тимчасової слідчої комісії.

Комісія також вважає, що в жодному разі не можна допустити переходу відносин між владою й опозицією в режим обвинувачень, погроз і прямих репресій. З огляду на зростаючу політичну боротьбу, це може призвести до непередбачених наслідків. Політика — це мистецтво можливого. Реалізація цієї тези передбачає насамперед уміння домовлятися і йти на компроміси. А шлях нескінченних «наїздів» і криміналізації політики заганає суспільство в кут, позбавляючи його моральних орієнтирів і перспектив. Нам слід вчитися демократії, не декларованої, а щирої, вчитися жити за законом.

Варто підкреслити: дії комісії є вимушеними і спрямованими на захист законного права реалізації депутатських зобов'язань перед виборцями. Комісія не ставить перед собою мету домогтися якихось показових процесів. Метою її діяльності є спроба загальмувати надзвичайно небезпечну для суспільства тенденцію переслідування

інакомислення, що дедали більше нагадує тоталітарне минуле. Ставить перед собою завдання вийти за межі простої констатації фактів тиску на народних депутатів, проаналізувавши причини такого ганебного явища, якому немає місця в демократичному суспільстві. Ідеться про систему адміністративного і силового тиску як еле-

мента впливу на політиків. Слід відзначити: комісія працює у складних умовах, а виконавча влада, правоохоронні органи на місцях у кращому разі не сприяють її роботі, у гіршому — протидіють їй, навіть не приховуючи цього.

Насамперед слід звернути увагу на абсурдність питання, яке доводиться розглядати. Предметом вивчення комісії стали факти тиску на народних депутатів з боку державних органів! Структури виконавчої влади, а якщо говорити точніше, конкретні чиновники різних рівнів прагнуть домогтися цілковитої залежності народних обранців у питаннях прийняття політичних рішень. Чиніно порушується наріжний камінь сучасної демократії — принцип вільного депутатського

мандата, відповідно до якого кожен депутат у законодавчому органі є представником не лише фракції і групи, своїх виборців в окрузі, а всього народу України. Якщо тиснуть на народних депутатів, то можна узвести ступінь безправності абсолютної більшості рядових громадян нашої країни. Безправності перед державними чиновниками, що виступають від імені держави і не завжди керуються її інтересами. Не дивно, що, подібно будую, в суспільстві на всіх його соціальних рівнях процвітає подвійна мораль: одна для трибуни, інша для досягнення своєї мети.

Постає законодавче запитання: чи знає чиновник, що, даючи команду «розірвати» неугодового депутата, він скоює злочин, за який йому рано чи

пізно доведеться нести відповідальність? У зв'язку з цим комісія повідомляє: зібрані матеріали, які містять ознаки кримінальних дій, будуть обов'язково передані в правоохоронні органи. Комісія має у своєму розпорядженні настільки переконливі факти, що обнародування їх у пресі будь-якого цивілізованого суспільства неомовно привело б до скандалу. Інформація, що є в комісії, не конкретизується, оскільки розслідування цих фактів продовжується і буде документально оформлено.

Як свідчать звернення народних депутатів, у переважній більшості тиск на них має прихований характер. Використовується також, у «кращих» традиціях адміністративно-командної системи, «телефонне право», внаслідок чого ініціатор тиску залишається

«за кулісами». Завдання комісії — виявити організатора, а не «стрілочника». Водночас головна проблема, що ускладнює роботу комісії, — це відсутність чіткої грані між правом і мораллю, адміністративною і кримінальною відповідальністю посадових осіб. На жаль, законодавча база, котра повинна регламентувати діяльність правоохоронних органів у цій делікатній сфері, відсутня.

Які ж методи є найбільш ефективними для впливу на непокорилого депутата?

«Підхід» можна знайти до кожного. Найпростіше приборкати депутата, зацікавленого у розвитку бізнесу, що фактично робить його залежним від виконавчої влади і правоохоронних органів. Ця схема проста і надзвичайно ефективна: сьогодні проголосував

«за кулісами». Завдання комісії — виявити організатора, а не «стрілочника». Водночас головна проблема, що ускладнює роботу комісії, — це відсутність чіткої грані між правом і мораллю, адміністративною і кримінальною відповідальністю посадових осіб. На жаль, законодавча база, котра повинна регламентувати діяльність правоохоронних органів у цій делікатній сфері, відсутня.

Які ж методи є найбільш ефективними для впливу на непокорилого депутата? «Підхід» можна знайти до кожного. Найпростіше приборкати депутата, зацікавленого у розвитку бізнесу, що фактично робить його залежним від виконавчої влади і правоохоронних органів. Ця схема проста і надзвичайно ефективна: сьогодні проголосував

ЛЮДИ НА ТІЙ ЗЕМЛІ

Дні «Голосу України» на Закарпатті

(Початок на 1-й стор.).
**У «Конику»
на коні**

Можливо, сталося це на Різ-
дво, коли над засніженими
смереками серед ясного дня
спалахують блискучі іскри.
— А можливо, якраз такої
пори, — каже Василь Мелеш і
показує на лан дозріваючої
пшениці, по якій від подиху
вітру котилися і зезали срібні

хвороб) зібрали у 40 разів біль-
ше — 2600 тонн червонобоких
та золотистих плодів.
А ще в «Конику» садять по-
над 200 гектарів картоплі. І ма-
ють по 300—400 центнерів
бульб з гектара. Постійний за-
мовник — американська фірма
«Крафт футц Україна» — по-
тужний виробник картопляних
чіпсів.
Але не статистика вражала.
Вражали висока культура зем-

Старший радник юстиції у минулому, а нині фермер Василь Мелеш

хвилі. Лан був чималий і рів-
ний, колосок в колосок, наче
підстрижений рукою таланови-
того перукаря.
— Вгадайте, — мовив голова
Ужгородської райдержадміні-
страції Сергій Лапоног, — який
найвищий врожай пшениці торі-
рік зафіксовано в Україні?
Ми презирнулися...
— 97 центнерів з
гектара. І дозрів він
тут, на полях фермер-
ського господарства
«Коник». А загалом з
усієї (405 га) площі на-
молотили 2003-го по 31 цен-
тнеру пшениці з гектара. І це
за неврожайного літа.
...У великому закарпатсько-
му селі Сторожниці досі роз-
повідають про випадок, коли
на загальних зборах колгоспу
ім. М. Горького, де зовсім пе-
рестали виплачувати зарплату,
колгоспники запитали керів-
ника фермерського господар-
ства з дивною назвою «Коник»
пана Василя Мелеша:
— А яку зарплату обіцяєте
ви?
У Мелеша вирвалося:
— Таку, як нині у голови
колгоспу!..

Цей аргумент, що, за слова-
ми пана Василя, злетів з його
вуст випадково, став для колг-
оспників вирішальним. Понад
триста колишніх членів артілі
віддали в оренду фермеру свої
наділи, щоб спробувати жити і
працювати по-новому.
Однак не цей випадок при-
вів нас у фермерські володін-
ня, а ось який факт: gospodar-
ство передплатило 100 примір-
ників «Голосу України» для
своїх трудівників. І не в розпал
передплатної кампанії, а на
початку року. Та згодом все
стало зрозуміло.

Працівники господарства об-
робляють понад тисячу гектарів
землі, у тому числі 130 гектарів
саду. Сад був занедбаний, під-
лягав списанню і давав ледве 70
тонн яблук. Торік, після його
«реанімації» (обрізкування, обко-
пування дерев, внесення добрив,
оброблення проти шкідників і

леробства, агротехніка, нова-
торство. На полях —ні бур'ян-
ця. Підгорнута картопля раду-
вала око рівними рядками. По
пояс стояла й дозрівала пше-
ниця.
— Це бомба для нашого за-
непадаючого сільського госпо-
дарства, — вирвалося.
— Бомба в іншому, — заува-

**Без сучасних техніки, технологій, кредитів в
умовах конкуренції на землі робити нема чого**

жує пан Василь. — У тому, що
без сучасних техніки, техноло-
гій, кредитів в умовах конку-
ренції на землі робити нема
чого.
Пан Василь впровадив без-
відвальний обробіток ґрунту.
Це зберігає здоров'я землі, її
родючість, економить величез-
ну кількість трудових затрат та
пального. Але для цього треба
мати такі культиватори, як у
німців: дискують, коткують,
загортають — все роблять. Не
агрегат, а мрія.

— Хіба у нас металу бракує,
щоб випускати таке? — іроні-
зує фермер і розповідає істо-
рію, як умовляв одного банкі-
ра дати кредит під заставу вро-
жаю.
Приїхали на картопляне по-
ле. Кажу, тут 100 гектарів.
Урожай зберемо не менше як
по 300 ц. Візьміть під заставу
по 150 центнерів з гектара. Уд-
вічі менше. І за ціною удвічі
нижчою. «Ні», — відповідає
банк'єр. Ідемо в сад. Гілляки
під вагою яблук ламаються.
Візьміть, кажу, в заставу тися-
чу тонн яблук по 50 коп. за кі-
лограм і дайте 500 тисяч гри-
вень кредиту. Бо гроші потріб-
ні саме зараз. «Страшно», —
мовить банк'єр. І не погодився,
не дав кредит. Якби, мовляв,
під техніку, худобу, будівлі. А
то — під майбутній урожай...
Дякувати Богові, викрутився,
знайшов тих, хто погодився
дати кредит під майбутній уро-
жай.
— Хоч цей вислів, можливо,

й затертий, —каже голова об-
ради Микола Андрусь, — але
на прикладі фермерського гос-
подарства «Коник» ще раз пе-
реконуєшся: кадри вирішують
усе. Пан Василь Мелеш кращі
свої роки працював прокурором.
Успішно піднімався службовими
сходінками. Пішов, як мовить-
ся, у відставку з посади завіду-
вача відділу загального нагляду
облпрокуратури. Старший рад-
ник юстиції. А знайшов себе,
справжній талант розкрився,
коли взявся за організацію фер-
мерського господарства. Почи-
нав з якихось десяти гектарів
оренованої землі. А нині — це
краще господарство в Ужгород-
ському районі. Кожен, хто сюди
приїздить, обов'язково прагне
потрапити до «Коника». Отака
метаморфоза сталася з люди-
ною...

Однак варто обмовитися,
що симпатії Миколи Андруся
до фермера мають своє під-
ґрунття. Голова облради, дос-
відчений фахівець і знавець
сільського господарства, як
з'ясувалося, сам є невтомним
ентузіастом застосування пере-
дової технології та науки у
сільськогосподарському ви-
робництві. Мріє, щоб більше
було господарників, котрі шу-
кають експериментують, не лі-
нуються, беруть під свою опіку
і ладні повсякчас
допомагати.

Пан Василь, по-
бувавши в Угорщи-
ні, загорівся ідеєю
виростити на фер-
мерській землі яб-
луневий сад на
карликових підщепах і крап-
линному зрошенні. Такий сад
вже закладено на трьох гекта-
рах і нинішньої осені він дасть
перший урожай. Голова облра-
ди Микола Андрусь порадив
піти далі, запропонувавши за-
класти власний розсадник, щоб
забезпечити саджанцями та
вирослувати сади за цією най-
прогресивнішою тех-
нологією у всьому За-
карпатті. Уклали угоду
з угорцями, виділили
для цього землю, зап-
росили консультантом викла-
дача кафедри садівництва
Будапештського аграрного уні-
верситету професора Кароля
Гродка. І справа пішла. Вже
цієї осені закарпатці матимуть
свої саджанці високоврожай-
них карликових яблунь. А пла-
ни сягають ще далі. Можна не
тільки вирощувати картоплю
для чіпсів, а й збудувати влас-
ний завод з їх виготовлення.

— А чи доводилося вам сма-
кувати чіпсами з яблук? — пи-
тає пан Василь. І додає:

— Це вищий клас перероб-
ної індустрії, яка бурхливо роз-
вивається у Німеччині. Паке-
тик чіпсів з яблук може замі-
нити кілограм плодів з усіма
вітамінами. Уявляєте, що це
означає для дітей?

Уявити можна, але так само
уявлялося й інше: не дадуть
спокою чіпси з яблук фермеру
Василію Мелешу, поки не запуст-
ить для їх виробництва влас-
ний конвеєр.

Замовники: «Вольво», «Рено», «Мерседес»

Коли мова заходить про За-
карпаття, часто можна почути
вислів — інвестиційний про-
рив. Атож. Автомобільний завод
«Єврокар» поблизу прикордон-
ного Чопа гучно заявив про себе
українськими «Шкодами». На
повну потужність діє відоме сво-
їми лижами та ключками спіль-
не підприємство «Фішер-Мука-
чеве», стали до ладу ТОВ «Яд-
закі-Україна», «Гроклін-Карпа-
ти» та ще з десятків оснащених
сучасною технікою підприємств,
куди іноземні інвестори вклали
багатомільйонні капітали.

Але правду кажуть: краще
один раз побачити, ніж сто разів
почути. Ідемо на спільне

■ ■ ■

**Завод випускатиме 100 видів різних дерев'яних
іграшок. Виробництво зовсім безвідходне.
Попит великий, просять це диво й із-за кордону**

■

україно-польське підприє-
мство «Гроклін-Карпати» у суп-
роводі Ужгородського міського
голови Віктора Погорелова.

Дорогою дізнаємося, що ос-
новна турбота міського голови
— змусити боржників погасити
до першого вересня заборгова-
ність із зарплати. До останньої
копійки. І тут без диктатор-
ських заходів не обійтися. Ку-
пують дорогі іномарки автомо-
блів, роблять розкішні ремо-
нти, а розраховуватися з люди-
ми грошей немає. Але коли
приходить прокурор, за справу
береться прокуратура, гроші
відразу знаходяться.

Серед повсякденних турбот
і клопотів у міського голови є
й світлі моменти. Приїздив до
Ужгорода Надзвичайний і
Повноважний Посол Росії в
Україні Віктор Черномірдин.
З-поміж інших проблем ціка-
вився посол інвестиційною
привабливістю Закарпаття, по-
верненням до життя унікаль-
ного заводу «Турбогаз». А
представницька делегація мись-

кої влади Ужгорода побувала в
Москві. Співробітництво на-
бирає реальних обрисів.

Аж ось і спільне україно-
польське підприємство «Грок-
лін-Карпати». Що привернуло
увагу, справило враження? Те,
що поміж собою ми називаємо
одним словом: Європа. Перша
черга підприємства — просторий
цех з легких сучасних матері-
алів. Багато світла, багато сонця
і свіжого повітря. Заступник ди-
ректора з економіки, випускни-
ця Ужгородського національно-
го університету пані Ганна
Кальніболоцька пояснює: освоє-
но 7,5 мільйона доларів. Попе-
реду — ще три черги. Нині вста-
новлено 75 швейних машин, у
дві зміни працюють 250 швачок,
до кінця року їхня чисельність
зросте до 450. А загалом за про-
ектом тут матимуть роботу 1700
закарпатців. Повна вартість
проекту — 14,5 мільйона дола-
рів.

Хоч куди повернешся —
зустрінешся з дівочим погля-
дом. За швейними машинами
працює здебільшого молодь з
навколишніх сіл. Продукція
незвичайна — шиють «одяг»
для автомобільних сидінь. Ма-
теріал — натуральна шкіра. За-
мовники — фірми «Вольво»,
«Рено», «Мерседес». Тож ви-
моги до якості дуже високі. Всі
дівчата пройшли
кількамісячне нав-
чання в Польщі,
одержують поки
що по 400 гривень.
Але ось перейдуть
на відрядну оплату
праці, каже Ганна
Кальніболоцька, тоді заробіток
буде більший і залежатиме від
майстерності та старанності.

Куточок Японії в Іршаві

Іршавський район інколи
називають перлиною Закар-
паття.

— Не знаю, як для кого, —
гаряче переконує голова Ір-
шавської райдержадміністрації
Іван Клим, — але для іршавців
у цій назві не має жодного пе-
ребільшення.

Справді, район ніби увібрив
усі принади краю: є рівнинні й
гірські села, є ліси і полонини,
дев'ять гірських сіл розташовані
на висоті більш як 400 метрів
над рівнем моря, протікає річка-
красуня Боржава, оспівана у
піснях.

— До того ж це екологічно
чиста зона. Тут немає підпри-
ємств зі шкідливим для природи
і всього живого виробництвом.
Як не використати цю благодать
для оздоровлення людей і туриз-
му? — запитує районний керів-
ник.

Піонерами у цій справі ста-
ли кияни, а точніше, райдер-
жадміністрація Шевченків-
ського району столиці на чолі
з Миколою Харитончуком.
Шевченківці на ста гектарах
землі, у мальовничому урочищі
«Кам'янка», розбудовують на
сучасному рівні базу відпочин-
ку. Насамперед — для дітей ра-
йону. Тут останнім часом про-
водили канікули сотні юних
киян. А торік відпочивали ве-
терани Великої Вітчизняної
війни.

— Ми чекаємо, запрошуємо
до нас людей з грошима, — ка-
же Іван Клим, — бо про ту-
ризм та оздоровлення мовлено
багато гарних слів, але на них
доріг не побудуєш, не прокла-
деш телефонну мережу й газо-
та водопровід. Коли з'являють-
ся такі люди, ми намагаємося
створити їм найліпші умови.
Але й самі не сидимо склавши
руки. Адже найкраща реклама,
коли на власні очі побачиш...

Міський голова Ужгорода Віктор Погорелов
і заступник директора СП «Гроклін-Карпати» Ганна Кальніболоцька

У цехах ВАТ «Факторімпекс» виготовляють дерев'яні іграшки

У цьому переконалися, відвідавши фермерсько-селянське господарство у селі Дунковці. Його господар Михайло Кенез працював ветлікарем у колгоспі «Перемога». Коли ж з'явилася можливість господарювати самому, оформив з родиною в оренду 55 гектарів землі несільськогосподарського призначення і нині споруджує справжній туристський заповідник. Невдовзі готові будуть прийняти перших гостей п'ять ошатних дерев'яних будиночків, споруджених за кресленнями вишуканої закарпатської народної архітектури. Розташовані будиночки над штучним, викопаним, озером. Недалеко у приліску хрюкають дикі свині, буде тут і фазаняча ферма. Але заповітна мрія фермера, його так би мовити генеральний план — організувати школу верхової їзди та тренування мисливських собак. Потрапить грошова людина до такого раю, може, й сама хоче присвятити життя туристичному бізнесу на Закарпатті.

— Отак, з одного боку, ми самі, з другого — інвестори, можливо, й зрушимо з мертвої точки розвиток туризму на Закарпатті, — мовить голова Іршавської райдержадміністрації Іван Клим, який твердо переконаний: кращого місця для оздоровлення й відпочинку, ніж Карпати, в Україні немає.

А для української дітвори іршавці без зайвих шуму та реклами готують справжній сюрприз. Було в селі Чинадієвому Мука-

ство, що свого часу працювало на оборону. Його спорожнілі будівлі й придбав «Факторімпекс». Нині тут реставрують усе, що можна реставрувати. Встановлюють спеціальні деревообробні верстати, монтують складальні лінії. Завод випускатиме 100 видів різних дерев'яних іграшок: складанки, будівельні набори різноманітних кольорів, настільні ігри — все, до чого кожен з нас з нетерпінням тягнувся в дитинстві. Вироби екологічно чисті, з карпатського бука, про глибоку переробку якого пан Іван Клим сказав:

— Це — Японія...

Мовляв, виробництво зовсім безвідходне, з ним не можна порівняти жодну меблеву фабрику, навіть таку місцеву знаменитість, як фабрика «Еко».

Голова правління Василь Устич розраховує, що вже найближчим часом вони вироблятимуть щомісячно дерев'яних іграшок на 500 тисяч гривень. Попит великий, просять це диво й із-за кордону, зокрема, з Німеччини. Зразки іршавських іграшок вже завоювали гран-прі на міжнародних виставках.

«Точкова» зона

У багатьох з нас склалося уявлення про Закарпаття як про край лісів та гір. Але за площею лісів перше місце в Україні належить Житомирській області, друге — Рівненщині і лише третє — Закарпаттю. Отже, не такий вже і багатий цей край на щедрий дар природи — ліси.

— Тому ставлення наше до них треба докорінно змінювати,

Срібна земля

— переконаний директор Берегівського держлісгоспу, депутат облради Михайло Лакоташ. — На першому місці мають бути функції лісу, визначені природою: створювати клімат, захищати водні ресурси, давати прихисток диким тваринам і птахам.

А вже потім рубати.

Берегівське лісництво, ніби коштовний камінь: дуба понад 80 відсотків та ясеня майже 4 відсотки. Загубити таке багатство легко.

— А відтворити — сто років мало, — каже пан Михайло. — Тому і взяли курс на розвиток мисливства, щоб зробити його прибутковою галуззю. Ми не відкриваємо Америки. У наших сусідів-угорців якраз так справа й поставлена. Мисливство — основне фінансове джерело в лісовому господарстві.

На території держлісгоспу утворено лісомисливське лісництво «Нове Село» площею понад 3,5 тисячі га. Відвели майже півтори тисячі гектарів для вольєра, де вже доглядають понад 50 благородних оленів, стадо ланей із 80 голів, чимало диких кабанів та зайців-русаків.

— Про прибутки від мисливського господарства говорити ще рано, — каже пан Михайло, — але дещо вже маємо, продаючи для розведення оленів, ланей, ліцензії на полювання кабанів тощо. Головне, що на цьому напрямі бачимо майбутнє унікальних лісів Закарпаття.

... Якраз нещодавно в сесійному залі Верховної Ради розглядався проект закону про внесення змін до деяких зако-

має секрету, що у гірських районах, наприклад, на одне робоче місце претендує 30 чоловік, тоді як навколо Ужгорода безробіття практично немає.

Відповів, як і належить прокуророві, переконливо і беззаперечно.

На той час, коли Василь Мелеш брався за фермер-

Голова облдержадміністрації Іван Різак

Проект закону — це плід нашої колективної думки, економічні «точки» визначені на карті регіону, документ обговорено на сесії облради, але, на жаль, під час обговорення цього законопроекту у Верховній Раді народні депутати від Закарпаття відстояти його не зуміли.

Статистика переконує, що

ство, зарплата у голови колгоспу була 150 гривень. У «Коніку» нині щомісячна середня заробітна плата 649 гривень, а у механізаторів — 1500.

Леонід БРОВЧЕНКО,
Іван ГУДЗОВАТИЙ,
Анатолій КАРАСЬ.
Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

Р. С. Як повідомили редакції з Ужгородської райдержадміністрації, перші намологи на жнивах у фермерському господарстві «Коник» на найгірших полях дають по 77 центнерів пшениці з гектара.

У Михайла Кенеза великі плани на майбутнє

чівського району невеличке виробництво дерев'яних іграшок та паркету. Згодом на його основі було утворено ВАТ «Факторімпекс». Правління очолив Василь Устич. Тим часом в Іршаві збанкрутувало підприєм-

Спадкоємці

Саме так кажуть про синів, які продовжують справу батька в селі Васютинці Чорнобаївського району на Черкащині

Батьковою стежиною

Місцеве сільгосптовариство «Дніпро» знають насамперед завдяки тому, що тут утримують понад три тисячі голів великої рогатої худоби. Знають також, що після приєднання до СТОВу кількох господарств-середняків району поголів'я зросло майже до п'яти тисяч.

— Щоправда, — уточнив фінансовий директор товариства Олексій Душейко, — худих «новачків» ще важко назвати дійною короною. Проте в нас вони швидко наберуть потрібних кондицій.

Як це робити, керівники СТОВ — рідні брати Андрій та Олексій Душейки — добре знають, бо вже мають досвід. А починали вони господарювати, коли обом було трохи за двадцять. Наполегливо вчилися у людей дбайливо хазайнувати. Згодом самі стали «академіками» великотоварного сільськогосподарського виробництва. У цьому, безпереч-

но, чимало допоміг батько, Петро Григорович — відома в області людина. Адже сам працював директором школи, головою колгоспу, його обирали народним депутатом України. Нині очолює районну держадміністрацію. Він і синів навчив самовідданості у праці. І хлопці його не підвели.

— Дрібне господарювання, — зауважує Олексій, — яке змушені вести після занепаду більшість колишніх колгоспників, неперспективне. Прибуток від нього мінімальний, а затрати, зокрема нелегка немеханізована праця, доволі значні. Ви запитайте будь-кого, хто тримає одну-дві корови, чи задоволені вони таким хазайнуванням, і почуєте негативну відповідь.

Для ілюстрації сказаного Олексій Душейко навів цікавий приклад. Американський фермер, котрий утримує на своєму комплексі кілька тисяч голів свиней, м'ясо купує, і свинину також, у магазині. Чому? Бо так йому вигідно і зручно. Його спеціалізація — вирощування поголів'я, і з цього має чималий прибуток. У переробника свої клопоти — дає лад сільгосппродукції. Втім, переконаний 27-річний фінансовий директор, сільське господарство України також з часом «стане цивілізованим». І навів ще один приклад. Цього разу з місцевого, васютинського досвіду. Високопрофесійний агроном Василь Соловей кілька років тому вирішив вийти зі своїм земельним паєм зі СТОВу. Прохання його задовольнили, і він разом з родиною почав вирощувати овочі на своєму клаті землі. Справи пішли непогано — чоловік розумівся в овочівництві. Однак, незважаючи на рясні врожаї і прибутки, агроном знову попрощався до гурту. Чому? Тому, що виснажливою щоденною працею була невдоволена сім'я. Без вихідних і відпусток, з раннього ранку до пізнього вечора в роботі.

— Василь Петрович повернувся до нас, бо вирощувати сільгоспкультури на великих площах — задоволення все-таки більше. Он дивіться: пшениця стоїть, як стіна!..

Васютинці — це вам не «дикий Захід»

Колоскові у «Дніпрі» такі, що, як кажуть, дай Боже кожному. Та брати заклопотані нині не так валовим збором зернових, як ціною на них. Адже навіть за несприятливих погодних умов у господарстві завжди не менш як 10 тисяч тонн виходить. Тому й думають керівники про те, як зібрати і зберегти зерно доти, доки буде на нього добра ціна. Андрій Душейко, кандидат економічних наук, запропонував придбати високотехнологічну сушарку, щоб не бути залежними від «люб'язних» послуг елеваторів. Адже їхня послуга коштує не менш як мільйон гривень. А ще планують брати докупити за два високопродуктивні зерно- та бурякозбиральні комбайни. Бо в господарстві поряд з «Донами» є й така техніка, що служить понад 25 років. Васютинці пишаться своїми старійшинами, але час і про якість збирання врожаю подбати. Однак тут без банківського кредиту не обійтись.

— От якби нам довгостроковий кредит мільйонів на двадцять п'ять дали, — мріяв Олексій-фінансист. — Та щоб так, як на Заході, під три відсотки річних — ми б гори звернули!

Однак живуть Душейки не на «дикому Заході», а у рідних Васютинцях. Тож змушені брати позиčku в комерційному банку під 18 відсотків.

— Добре що хоч не під двадцять, — розважливо резюмує Андрій Петрович.

Обід за десять копійок

Бухгалтерія сільгосптовариства не любить оперувати поняттям «середня зарплата». Це все одно, кажуть, що визначати, який середній розмір кулака в механізаторів тракторної бригади. В од-

них він — як у братів Кличків, а в других... По-васютинському це означає, що в сезон добрий працівник за місяць заробляє тисячу і півтори тисячі гривень. А в тих, хто любить полежати в холодку, — самі розумієте, скільки.

На тваринницьких фермах кращі доярки одержують по 600—700 гривень. «Звичайно, — кажуть брати Душейки, — це ще не ті гроші, які хотілося б платити людям за сумлінну роботу. Але це скоро буде — нам лише б модернізувати виробництво, і справи підуть успішніше».

Сьогодні у СТОВі та ще у двох господарствах, які «Дніпро» взяв до гурту, працюють майже півтори тисячі селян. Для всіх механізаторів на польових станках готують гарячі обіди. Вартість наваристого борщу, салату, каші з м'ясом, компоту — 10 копійок. «Це для обліку беремо, — пояснив Олексій Душейко. — Щоб знати, скільки людей столується».

Опікується господарство й харчуванням школярів. Усі вони — від першачка до одинадятикласника — обідають у школі безплатно. А влітку відпочивають і працюють у сільському дитячому таборі. Посильна робота завжди знаходиться для дітлахів. «Дніпро» має гарний сад — ось якраз поспіли черешні й вишні. За ними — смородина. Її у СТОВі на крапельному зрошенні — понад 25 гектарів. Андрій і Олексій планують розширити ці площі і навіть купити комбайна для збирання цілющих ягід.

Усе це буде згодом. А нині в розпалі заготівля кормів, затим — збирання врожаю на хлібних ланах, який, з усього видно, буде щедрий.

Лідія ТИТАРЕНКО.

Черкаська область.

На знімках: Олексій Душейко на хлібному полі «Дніпра»; бригада овочівниць.

Фото автора.

ВРОЖАЙ-2004

Перекупники вже молотять «зелень» на пшениці

Площі під кормовими культурами нинішнього року істотно скоротилися. Їх посіяли на 4,1 мільйона гектарів — майже на мільйон га — менше, ніж у 2003 році. Цей негативний факт фахівці пояснюють зменшенням площ у сільськогосподарських підприємствах. У господарствах триває скорочення плантацій під картоплею, овочевими та баштанними культурами. Водночас у загальнодержавному масштабі розширено ниву під пшеницею, житом та іншими злаковими. Коментуючи якість зерна, у Міністерстві агрополітики кажуть про певне її зниження внаслідок дощів. Наприклад, можливе зниження показника клейковини. Хоча за основним показником — білком — пшениця переважно вдалася.

Але важливо не тільки виростити-зібрати, а й не допустити цінового обвалу. У цьому плані показовим став позаминулий рік, коли селяни змушені були реалізувати врожай за безцінь, часом навіть нижче за його собівартість. «Ми не хочемо, щоб ціни падали, і не хочемо, щоб вони виходили за певні рівні», — поінформував перший віце-прем'єр Микола Азаров. Він також відзначив небажаність участі на ринку зерна «тривіальних перекупників», котрі, «користуючись «ножицями» між цінами, встановленими урядом, і цінами селян, заробляли б на цьому, скуповуючи в селян дешеве зерно і перепродуючи його державі за більш високою ціною». За інформацією М. Азарова, з бюджету уже виділено «пристойні» кошти на здійснення заставних операцій, насамперед по тих культурах, по яких є загроза зниження цін. Перший віце-прем'єр так і не уточнив, про який обсяг коштів йдеться.

Іван ЛАЗНЮК.

ЗЕМЕЛЬНИЙ ПАРАДОКС

Мою розмову із сільським головою перервав дідусь, який тримав у руках журнал з яскравою обкладинкою. Контраст між робочим одягом дідуса і виданням з кінодівою на обкладинці був разючим. Старенький, вибачившись за несподіване торгнення (мовляв, городні клопоти не чекають), підійшов до сільського голови, розгорнув журнал так, щоб тільки той міг прочитати записку, вкладену між сторінок.

Сільський голова, в свою чергу, теж написав щось на папірці й підніс його ближче до очей дідуса. Той залишився задоволений. Подякував і вийшов з кабінету. Голова (з етичних міркувань не називаю його прізвища) ледве стримував сміх:

— Ви думаєте, що там було написано? «Мені потрібні дві земельні ділянки для онуків під будівництво. Виділяю чимолі доларами». А я йому написав: «Не треба доларів. Ділянки будуть». Розумію дідуса: його онуки шукали кращої долі на Київщині, але, схоже, щось там у них не склалося, тому повернулися до рідного села. Можливо, на Київщині і є проблеми з виділенням ділянок, а у нас — ні: село чорнобильське, люди виїжджають, хоча й не так масово, як у перші роки після аварії. То я радий надати землю під будівництво, аби люди залишалися. Судячи з почерку, онуки написали дідові цю записку.

А ось що почула в іншому поліському селі — Городець Володимирецького району:

— У селах нашої сільради немає проблем з наданням ділянок для індивідуального житлового будівництва, а відтак і черги, — каже Городецький сільський голова Лідія Кузьмич. — Земель запасу для цього дос-

татньо, тож виділяємо бажаним (навіть виходцям наших сіл, які нині мешкають у місті Кузнецовськ) по 25 соток у межах населеного пункту та по 40 соток — за його межами. Ось тільки мало сімей у нас будується — по чотири—п'ять щороку. У багатьох просто для цього немає грошей.

Як підтвердив заступник начальника Рівненського головного обласного управління земельних ресурсів Анатолій Зусько, напруга з наданням земельних ділянок під індивідуальне житло існує тільки у населених пунктах, розміщених ближче до великих міст, зокрема, Дубно, Здолбунів, Рівне.

Фахівці подібний житловий «бум» пояснюють тим, що взяти ділянку під будівництво у Рівному проблематично. І не стільки тому, що землі бракує...

— Ми вже маємо сумний досвід з новобудовами у мікрорайоні «Новий двір», де майже десять років стоять «коробки» нових будинків, а господарі їх не завершують, бо сюди не прокладено ні водогін, ні газопровід, ні лінії електропередач, — каже начальник управління капітального будівництва Рівненського міськвиконкому Сергій Полоцький. — Грошей у міському бюджеті на підведення комунікацій та

«Бум»

благоустрій бракує. Тому, щоб нові мікрорайони, де споруджуються котеджі, розвивалися, до них було прокладено відповідні комунікації, залежно від мікрорайону майбутнім новоселам (а їх у черзі близько двох з половиною тисяч) потрібно внести від 44 до 76 тисяч гривень.

Переважній більшості рівнян-«черговиків» це не по кишені, тож власний котедж залишається нездійсненною мрією. Однак ті мешканці обласного центру, котрі реально оцінюють свої фінансові можливості, мрію про власне гніздечко намагаються здійснити іншим чином. Вони пишуть заяви з проханням виділити земельні ділянки під забудову до сільрад сіл, що розташовані поблизу Рівного, створюючи таким чином «бум» на земельні ділянки. Ще б пак: на кошти, які вони виклали б у Рівному за комунікації, можна звести «коробку» будинку середніх розмірів.

— Із 680 заяв на виділення земельних ділянок під індивідуальне житлове будівництво третина — від мешканців Рівного, — розповідає Блокриницький сільський голова Віталій Ткачук. — Наше село Біла Криниця розташоване неподалік від Рівного, має гарне сполучення з обласним центром, а умови такі само, як у місті: є водогін, природний газ, та й земля у нас родюча (а город ніколи не зайвий).

— До нашої сільради входять села Линки, Антопіль і Біла Криниця, —

І наважився фермерувати...

Отець Іоан (Іван Дмитрович Федоричко), який шістнадцятий рік пра-
вить у Свято-Успенській церкві села Нехаївка Коропського району, де-
що здивував чотири роки тому парафію та її колег по духовній стезі, бо
взявся за досить непросту справу — став засновником фермерського гос-
подарства «Благость». Запитаєте —чому? А хіба хто не чув, як нині той
чи інший підприємливий служитель культу ще й рік не відбув у селі, а в
нього вже й меблі у хаті нові, і автомобіль у гаражі стоїть. Начебто так
і треба! А як цього нема, то щось і батюшка ніби не такий... Які б пого-
лоски про цей бік життя священників не йшли, їхні доходи на життя у не-
величких і нужденних придесенських селах все-таки незначні. Бо мало ве-
сіль, мало народжень. Похорони хіба що щомісяця... Невеликі заробітки у
стареньких прихожан-пенсіонерів. Тому, як не прикидай, а родині свяще-
ника теж важко виживати. А ще якщо троє дочок дорослішають...

— Одне слово, — каже отець Іо-
ан, — звернувся я зі своєю пробле-
мою до владики Амвросія, який з
розумінням поставився до сказаного
мною і дав дозвіл на фермерське ді-
ло. Але з одним великим побажан-
ням: щоб церковні справи були на
першому плані.

Новоспечений фермер не такий
уже був і далекий від селянської
праці. Перш ніж стати священником,
отримав права і тракториста, і водія.

Та й народився у працювитій сіль-
ській родині на Закарпатті.

— У мого діда Василя було бага-
то землі, — розповідає фермер. —
Він їздив на заробітки в Аргентину,
Канаду. За отримані гроші купив
великий лан і дбайливо його оброб-
ляв. Та 1947 року землю у нашої ро-
дини відібрали. Але і дід, і батько

дуже серйозно вплинули на моє
ставлення до хліборобської праці. Я
добре навчився її шанувати, допо-
магаючи батькам по господарству.
Тепер у мене 50 гектарів орної зем-
лі і 12 гектарів лугу. Як би там не
було, а бур'янів на цій землі помен-
шало!

У борг, за кредити, отець Іоан
придбав в основному стареньку тех-
ніку: комбайн «Колос», трактори
ЮМЗ та Т-40. Цього року вирощує

людей — головного бухгалтера,
трактористів. Кістяк колективу —
родичі дружини. Регулярно платить
усім зарплату, що для села дуже
важливо.

— А допомагає прихожанам? —
запитую.

— Звичайно. Передусім їм оремо
городи, комбайном сам обмолочую
зерно. Купив невеличкий млинок,
тож тепер буду й молоти людям за
їхньою потребою.

Запросив отець і до церкви, до
якої він теж за роки своєї служби
чимало доклав зусиль. Храм значно
повеличнівав після прибудови
притвора, двох куполів, впорядку-
вання прилеглої території. Іван
Дмитрович щотижня править у ньо-
му службу згідно з церковним ре-
ламентом.

На похоронах отець не тільки
відспівує у церкві, а й сам сидить за
кермом вантажної автомашини, від-
возячи покійника в останню путь.

— І як би там не було гаряче у
полі, — зазначає він, — я віддам на-
лежне небіжчику. Завжди виконаю
прохання прихожан, пов'язане з
церковними обрядами та святами.

У планах священника-фермера —
розширити своє господарство, при-
купити новішої та надійнішої техні-
ки, багато чого треба зробити й дов-
кола церкви. Що ж, нехай у всьому
цьому йому з Божою поміччю тала-
нить!

Сергій ПАВЛЕНКО.

Коропський район
Чернігівської області.

На знімку: отець Іоан та його дру-
жина Антоніна сьогодні впевнені у
щасливому майбутньому своїх до-
ньок. До речі, старшенька, Іра, цьо-
го літа стала студенткою Київського
транспортного університету.

Фото автора.

ближче до мегаполісу

продовжує сільський голова. — Якщо
у Линках щороку по п'ять—шість
забудовників і немає черг на
одержання ділянок під забудо-
ву, то в Білій Криниці ця
проблема стоїть дуже гостро,
оскільки відсутні землі запасу.
Ті 211 гектарів, які ми
мали, передали для ведення
селянських фермерських
господарств. А решта гекта-
рів — державні, належать
місцевому дослідному госп-
дарству «Білокриницьке»,
яке без дозволу Української
академії аграрних наук роз-
поряджатися ними не може.
Шоправда, не так давно нам
передали для будівництва
житла 25 гектарів, ще 15
гектарів маємо за рахунок
вилучення городів, які орен-
дували у нас мешканці Рів-
ного. Але це крапля в морі,
враховуючи те, скільки лю-
дей у черзі на отримання ділянки.
Тому-то й під будівництво ми зазвичай
даємо по десять соток.

Немає земель запасу, за словами
землевпорядника Великожитинської
сільської ради Вікторії Новак, і в їх-
ньому приміському селі Великий Жи-
тин. Тож більш як двісті майбутніх за-
будовників чекають на наділі.

Існує і такий парадокс: якщо є
земля, бракує коштів на будівництво,
як у поліських районах області; якщо

є гроші, як у рівнян та мешканців су-
сідніх до обласного центру сіл, — су-
тужно до ділянками. Тим часом діяль-
ність Фонду з підтримки індивідуаль-
ного житлового будівництва на селі
не має значного впливу на вирішення
житлової проблеми селян. Адже згід-
но зі статистичними даними, за три
минулі роки у сільській місцевості із
228 тисяч квадратних метрів житла за
рахунок Фонду введено лише 6,2 ти-
сячі квадратних метрів.

До того ж, протягом останніх ро-
ків в області намітилася тенденція до
зменшення кількості новосілі на се-
лі: якщо у 2000 році було введено в
експлуатацію 622 будинки, у 2001-му
— 492, то торік лише 429. А в порів-
нянні з 1991-м торік кількість зведе-
них будинків на селі зменшилася
втричі.

Олександра ЮРКОВА.

Рівненська область.

Мал. Олексія КУСТОВСЬКОГО.

ЗАПИТУЄТЕ—ВІДПОВІДАЄМО

Суміжні межі — спільні й витрати

На мою земельну ділянку майже на два метри
проникло коріння величезного дуба, що росте на
землі сусіда. У зв'язку з цим не маю змоги вирощу-
вати городину. Чи можу я сама відрізати коріння, не
питаючи сусіда?

Надія ПИЛИПЕНКО.

Миколаївська область.

Дане питання врегульовано ст. 105 Земельного
кодексу України. Так, у разі проникнення коріння
і гілок дерев з однієї земельної ділянки на іншу
власники та землекористувачі земельних ділянок
мають право відрізати корені дерев і кущів, котрі
проникають із сусідньої земельної ділянки, якщо
таке проникнення є перепорою у використанні зе-
мельної ділянки за цільовим призначенням.

Хто має оплачувати встановлення суміжної межі:
я чи сусід?

Микола ПАТРОНОВ.

Обухівський район Київської області.

Якщо не вдалося добровільно досягти згоди, то
доведеться звернутися до Земельного кодексу Ук-
раїни, за яким оплачувати встановлення суміжних
меж мають власники земельних ділянок у рівних
частинах.

Наші з братом земельні ділянки розташовано під
горою, тому дійсні їх межі встановити майже немож-
ливо. З кожним роком під час оранки брат захоплює
кілька метрів моєї землі. Як у такому разі встано-
вити межі?

Іван КУНІН.

Київська область.

Якщо дійсні межі земельних ділянок виявити
неможливо, то їх встановлення відбувається за
фактичним використанням земельної ділянки. А
коли і за фактичним використанням ділянки не-
можливо встановити, то кожному виділяють одна-
кову за розміром частину спірної ділянки.

Нещодавно купив земельну ділянку. Сільська ра-
да вимагає за власні кошти зробити проект її відве-
дення. Наскільки це правомірно?

Григорій БУЦЕНКО.

Дніпропетровська область.

Проект відведення земельної ділянки не роз-
робляють, якщо земельну ділянку набувають у
власність шляхом купівлі-продажу, дарування, мі-
ни та на підставі інших цивільно-правових угод,
або коли вона успадковується, але обов'язково без
зміни її меж та цільового призначення.

Як нараховують земельний податок на земельну
ділянку, де розташовано магазин, яким користують-
ся троє громадян одночасно?

Віктор ПАЛІЙ.

Миргород Полтавської області.

За земельну ділянку, де розташована будівля,
котра перебуває у користуванні кількох юридич-
них осіб або громадян, земельний податок нарахо-
вують кожному з них пропорційно тій частині
площі будівлі, що знаходиться в їх користуванні.
За земельну ділянку, на якій розташовано будів-
лю, що перебуває у спільній власності кількох
юридичних осіб або громадян, земельний податок
нараховується кожному з них пропорційно їх час-
ті у власності на будівлю.

Як правильно нараховувати податок на пасови-
ща?

Олексій БУРТ.

Васильків.

Ставки земельного податку з одного гектара
сільськогосподарських угідь встановлюють у від-
сотках від їх грошової оцінки. Зокрема, для ріллі,
сіножатей та пасовищ такий податок встановлено
у розмірі 0,1 відсотка грошової оцінки пасовищ.

На запитання відповідала
Наталія ХОМЕНКО.

Мал. Вадима СИМИНОГО.

Як нам не потонути у книжковому мотлоху

У 70-му числі «ГУ» ц. р. ми почали розмову про розвиток нашої національної культури, української літератури. Сьогодні наш гість — **Богдан СУШИНСЬКИЙ**

Академії наук освіти, індустрії та мистецтв (при ЮНЕСКО), нагороджений Золотою Американською медаллю Честі, лауреат кількох міжнародних і всеукраїнських літературних премій; військово-козацьке звання — генерал; віце-президент Української асоціації письменників, президент Аркадійського літературного клубу. Живе в Одесі.

— Бесіди біля літературного каміна... Здається, ви відверто долучаетесь до полеміки, котра точиться у вирі самого сьогоднішнього літературного процесу і у навкололітературному середовищі?

— Мабуть, так. Чуєте: українська література гине, українське книговидання на останній стадії занепаду!.. А Україна ще не знала такого бурхливого видання книжок, як нині. В державі, по суті, немає жодної районної друкарні, у якій щороку не продукувалося б сотні видань, попри те, що ліцензій на книговидання ці друкарні не мають. Додаймо понад півтисячі приватних видавництв, культурно-видавничих агентств і просто всіляких фірм та приватних підприємців, у статутах яких вписано рядок про видавничу діяльність. Але сутно: в цих «видавництвах» немає ні рецензентів, ані редакторів чи навіть коректорів. Нема професійних літературів, які здійснювали б хоч якийсь там відбір творів. Хто має потрібну суму грошей, — своїх чи спонсор-

ських, — може негайно видати повне зібрання власної графоманії, а то й власного божевілья. Пегас своїм копитом у деяких «творах» не ступав. Написані вони містечковим перегарно-онучаним суржилом. Літературне самогоноваріння. Графомани вдираються до шкіл, вимагають, щоб їхню творчість вивчали на уроках та в позакласному читанні.

Ще одна проблема — визначення самих понять: «український письменник», «українська література». Дотримуючись радянської традиції, наші літдостоїнники й досі намагаються звизити ці поняття до кола людей, які пишуть винятково українською мовою. В СРСР, справді, ті, хто писав національною мовою, були національними письменниками, а ті, що творили російською, незалежно від свого нащопходження, ставали письменниками «російськими». Тепер ми в незалежній Україні, у якій і державною, і мовою міжнаціонального спілкування стала чи принаймні в

ЛІТЕРАТУРНЕ ІМ'Я

Народився 10 квітня 1946 року в місті Самбір Львівської області. З відзнакою закінчив філологічний факультет Одеського університету ім. І. Мечникова. Служив у війську. Був на журналістській роботі. 1990—2002 рр. — голова правління Одеської обласної організації НСПУ. Книжки (1972—2004 рр.): «Кладка», «Тепле каміння»; «Літо життєвих дощів», «Ріка опівночі», «Через міст над бистриною», «На вістрі меча», «Французький похід», «Вогнище Фламандії», «Шлях війна» (чотиритомник), «Білий кінь у сивій долині», «Морав», «У човні посеред Всесвіту», «Голос ріки безіменної», «Три дні в Парижі з коханою жінкою», «Останній із групи Беркута», «Викрадення Муссоліні», «Чорний легіон», «Вітер богів», «Козацькі вожді України», «Історія українського лицарства», «Гетьман Виговський: погляд з XXI століття», «Бесіди біля літературного каміна», багато інших. Дійсний член Міжнародної

ідеалі має стати, українська. То за яким правом і якою логікою дозволено українця за громадянством — якщо він пише болгарською, гагаузькою чи російською, позбавляти громадянства за мовно-літературними ознаками? Письменник, на мою думку, може бути тільки українським російськомовним, татарськомовним, болгарськомовним... У Франції, скажімо, є сотні арабомовних письменників. А скільки «мовних», але водночас канадських, є в Канаді чи англійських в Англії! Головне — якість літератури, вищий її рівень.

— Як, на вашу думку, піднести літературний рівень українського письменства? В Україні є зірки світового рівня. Це Ліна Костенко. Нещодавно пішов від нас Микола Вінграновський, зросла плеяда молоді, їх читають у Європі, Америці із захопленням...

— Нам потрібно перш за все припинити навалу сірості, бідності українського слова. Повинна бути градація — професійна книжка та самодіяльна. Книга — це товар, між іншим. Створити багатоповерхові рецензійні структури. Хто повинен узагальнити досвід багатьох вітчизняних і зарубіжних літературів, осмислити сучасні проблеми літератури? Звичайно, держава, яка має досвід боротьби за національні цінності.

Молодь, молоді літератори... Це піклування не тільки НСПУ, за це відповідає вся Україна. Затопчемо велику літературу, яка в нас є? Чи додамо великі книги, що їх читати не світ?

— Я знаю, що ваша книжка «Бесіди біля літературного каміна» викликала значний інтерес і в початківці, і в досвідчених літературів.

— Справді так. До речі, вона двомовна. Частина розділів я переклав російською, вдаючись у них до чималих україномовних цитувань. Вона, як свідчать листи до мене, прив-

чає етнопочатківців до української термінології та й до україночитання.

— Козацька тематика стає у нас модною. Ви працюєте в ній давно. Крім того, від інших літературів відрізняєтеся тим, що самі берете участь у відродженні українського козацтва і спорідненого з ним лицарства.

— Свого часу захопився історичною колізією, пов'язаною з участю українського козацтва під проводом Хмельницького і Сірка в Тридцятилітній війні (1618—1648) на боці Франції. У мене з'явився чотиритомник: «На вістрі меча», «Французький похід», «Вогнище Фламандії» та «Шлях війна». Романи спочатку було опубліковано у двох спецвипусках журналу «Донбас». Книжки вийшли накладом 200 тисяч примірників. Це у 1994 році, році економічних катастроф і книжкової погибелі. Вибір теми? Підготовка книжки? Новий читач?

— Я пам'ятаю: тоді дехто з видавців жартував у пресі — такими тиражами наші колеги не ризикують видавати тепер навіть «Біблію».

— Заполонений козацькою стихією, я дослідив сотні всіляких джерел, 13 споріднених із Запорізьким, городовим, Задунайським, Кубанським, Чорноморським та іншими козацтвами. Вийшов і том історичних есе «Козацькі вожді України».

— Він став п'ятисотлітньою історією козацької України в поставах...

— Точно це підмітили й читачі.

— На цьому матеріалі частково ґрунтується і дослідження «Хмельниччина», в якому ви подаєте і Хмельницького, і оте соціально-психологічне та державно-політичне явище, яке зветься «Хмельниччиною». Подаєте не такими, якими нам хотілося б їх знати, а такими, якими вони насправді постають з документів, фактів і свідчень їх сучасників...

— Правда історії — вона керує письменником. Потрібна полеміка.

— Роман-есе «Гетьман Виговський: погляд з XXI століття» річ теж одверто полемічна...

— Так. Ідеш до цього літературними стежками. Щось і сам робиш. У 1999 році я здійснив перенесення з румунського Галаца до Батурина праху Івана Мазепи — землі з могили, у якій останків гетьмана не залишилося. Подробиці цієї акції, про котру багато писали і в Україні, і за її межами, реалії останніх літ життя Мазепи стали основою роману-есе «Гетьман Мазепа: повернення до Батурина».

— Ви обіймаєте і обіймали якісь посади у козацькому відродженні...

— Так, я справді активно дію на цій ниві. Був наказним отаманом з ідеології організації «Українське козацтво», Головним отаманом Чорноморсько-Дністровського козацтва, очолюю раду отаманів Південного регіону України. Багато проблем. Верховна Рада, Президент і уряд, гадаю, допоможуть прийняти «Закон про козацтво».

— Ви порушували у своїх книгах питання про відродження активної служби в запасі, організації при тому служби-перепідготовки рядового та офіцерського складу резервістів як служби городского козацтва...

— Ясна річ, треба враховувати сучасні реалії.

— Щодо лицарства. Вашу «Всесвітню історію лицарства» було офіційно подаровано Папі Римському під час Великої Прощі з України...

— Як відомо, в усі віки Папа був патроном лицарських орденів. Презентація книги теж відбулася в Італії, на курорті Арона.

— Там за внесок у розвиток лицарського руху вас було відзначено церковно-лицарською медаллю Святого Амбросія. Яка доля ваших книжок про козацтво і лицарство?

— Нині підготовлено друге, доповнене видання «Козацьких вождів України»...

— Вашу «Історію українського лицарства» за рейтинговим опитуванням визнано в десятці кращих історичних видань України...

— Гадаю, що і її буде перевидано.

— Ви тематично багатий письменник. Романи про Другу світову війну. Я нарахував близько двадцяти книжок. Вони об'єднанні циклом «Війна імперій». Частина романів вийшла в Москві, Києві, Йошкар-Олі, Донецьку, Одесі...

— Нагадаю, що наступний рік відзначатимуть під егідою ЮНЕСКО як 60-річчя завершення Другої світової війни. Це святий рік, свята тема. Кожен з моїх романів присвячено одній із таємниць цієї страшно, пам'ятної Другої світової. Шукатиму спонсорів, які шанували б, як справжні люди, цю перемогу нашого великого народу.

— Звідкіля «вплив» ваш роман-чтиво «Три дні в Парижі з коханою жінкою». Ви писали, мабуть, його не в Одесі, не вдома... І взагалі... Пошук теми, цікавої для масового читача. Після архівів, довідок, розповідей з тих віків. Раптом — любов, краса життя, страждання, насолода...

— Першу частину роману писав там, де відбувається його дія, — у США, Каліфорнії; другу — в Парижі Протягом року роман друкували в «Одеських известиях». Я писав його з насолодою.

— У цього твору, кажуть, щаслива доля. Бібліотечні списки, до яких на читання цієї книжки записувалися майже на рік наперед... Він одержав престижну літературну премію «Гілка золотого каштана». Ви «косили» під «маслітературу». Довести тому потоку, навалу халтури, що можна й на «пикантних» темах, виконаних на високому художньому рівні, завойовувати читача...

— Я кожного разу сідаю за робочий стіл і думаю про поняття «письменник». Біжу, помиляюся, лаю себе. Але завжди поняття «письменник» поєдную з поняттям «інтелігент, аристократ духу». Я глибоко переконаний, що письменник — не творець текстів. Він творець національної гідності і мистецької величі.

Бесіду вів Володимир ЮГОВ.

Нова німецька хвиля

У столичному театрі російської драми проходять III сценічні читання сучасної німецької драматургії

Те, що сучасній п'єсі нелегко знайти шлях до сцени, — факт, на який доводиться зважати молодим українським драматургам. Тому приклад того, як німецький культурний центр — Гете-Інститут — уже третій рік поспіль пропонує київським театрам прилучитися до новинок нової німецької драми, показовий. Німці вміють шанувати свою культуру і не бояться пропонувати глядачеві навіть недосконалі п'єси, тим самим відкриваючи шлях до народження якісної драматургії. Незважаючи на те, що Міністерство культури і мистецтв України бере в проєкті особисту участь, заснувати щось подібне для вітчизняних драматургів воно не поспішає.

Цього року київська публіка може ознайомитися з такими німецькими авторами: Фріц Катер, Констанція Денніг, Хельмут Крауссер, Ігор Бауершима, Аня Хілінг, Хендел Клаус і Курт Швіттерс. Але, крім знайомства з німецькою драмою (Гете-Інститут щороку випускає збірник показаних п'єс) читання дають змогу вільно висловитися також молодим українським режисерам. Програму презентують і вже заявили про себе й маловідомі режисери — Андрій Білоус (Київ), Лариса Семірозуменко (Київ), Ігор Селін (Санкт-Петербург), Георг Жено (Німеччина), Вадим Сікорський (Львів), Олена Шурська (Київ), Степан Пасічник (Харків) та Катрін Кацубко (Німеччина).

Принцип «Сценічних читань» простий. На малій сцені Російської драми в імprovізованій ситуації (на підготовку дається кілька репетиційних днів) актори і режисери, використовуючи мінімум декорацій, намагаються, програючи ролі й читаючи текст з аркуша, втілити п'єсу в порожньому сценічному просторі. Це дає часом несподівані режисерські й акторські рішення. Виходить своєрідний експериментальний міні-фестиваль напівімprovізаційних спектаклів. Сьогодні це чи не єдиний серйозний проєкт, спрямований на включення українського театру до європейського контексту.

Наталія КАТЕРИНЕНКО, «Телекритика».

ОГОЛОШЕННЯ

Дніпропетровська філія Агентства з питань банкрутства (Організатор торгів) проводить повторний аукціон з продажу майна підприємства-боржника — БАТ «Нікопольський прядильно-нитковий комбінат».

Загальна характеристика об'єктів продажу: лот № 1 — екскаватор однокішшовий ЕО 2621, рік випуску — 1992, початкова ціна — 40500,00 грн. з ПДВ; лот № 2 —автоцистерна ЗИЛ 130 АУ-30 (130)-63а, рік випуску — 1975, початкова ціна — 5251,00 грн. з ПДВ; лот № 3 — автомобіль ЗИЛ 130 (бортовий, подвійна кабіна), рік випуску — 1974, початкова ціна — 4308,00 грн. з ПДВ; лот № 4 — автоцистерна ЗИЛ 131, рік випуску — 1991, початкова ціна — 11700,00 грн. з ПДВ; лот № 5 — автомобіль Москвич 21401, рік випуску — 1984, початкова ціна — 1662,00 грн. з ПДВ; лот № 6 —тепловоз промисловий ТГМ-23В, рік випуску — 1988, початкова ціна —158311,00 грн. з ПДВ; лот № 7 — мотоцикл «Дніпро-11», рік випуску —1992, початкова ціна — 1566,00 грн. з ПДВ; лот № 8 —автонавантажувач 40814, рік випуску — 1991, початкова ціна — 1050,00 грн. з ПДВ; лот № 9 — автонавантажувач 40814, рік випуску -1992, початкова ціна — 1050,00 грн. з ПДВ; лот № 10 — автомобіль ЗИЛ 130Г (бортовий), рік випуску — 1976, початкова ціна — 6646,00 грн. з ПДВ; лот № 11 — автомобіль ГАЗ 52 (бортовий), рік випуску — 1966, початкова ціна — 4316,00 грн. з ПДВ; лот № 12 — автомобіль КАЗ 4540 (самоскид), рік випуску — 1991, початкова ціна — 2100,00 грн. з ПДВ; лот № 13 — автопричіп КГЗ, рік випуску — 105,00 грн. з ПДВ; лот № 14 — автомобіль ЕрАЗ 76213 (фургон), рік випуску — 1991, початкова ціна —2430,00 грн. з ПДВ; лот № 15 — автомобіль ГАЗ 66-11 (фургон), рік випуску — 1992, початкова ціна — 13000,00 грн. з ПДВ; лот № 16 —тепловоз промисловий ТГМ-23. рік випуску — 1975, початкова ціна —19320,00 грн. з ПДВ; лот № 17 — причіп тракторний 2ПТС-1, рік випуску — 1991, початкова ціна — 315,00 грн. з ПДВ; лот № 18 — причіп тракторний 2ПТС-1, рік випуску — 1991, початкова ціна — 315,00 грн. з ПДВ; лот № 19 — причіп тракторний самоскидний 2ПТС-4, рік випуску —1991, початкова ціна — 336,00 грн. з ПДВ; лот № 20 — причіп тракторний самоскидний 2ПТС-4, рік випуску — 1991, початкова ціна —336,00 грн. з ПДВ.

Гарантійні внески (5% від початкової ціни) та реєстраційний збір — 17 грн. перераховується на рахунок Організатора торгів — філії ДГУ Агентства з питань банкрутства в Дніпропетровській області: п/р 26006351680200 в АППБ «Аваль» МФО 305653, код ЄДРПОУ 26252710 до 16.08.2004 р. включно. Заявки на участь в аукціоні приймаються до 16.08.2004 р. включно за адресою: Дніпропетровська область, м. Нікополь, вул. Електрометалургів, 244, плановий відділ, 4 поверх АПК, з 8.00 до 16.45 (крім вихідних). З питань ознайомлення з об'єктами та оформлення участі в аукціоні звертатися за тел. (056)744-19-31, (05662) 3-45-10, 3-40-21, 3-00-20, 3-03-51.

Аукціон відбудеться **18.08.2004 р. о 12.00** за адресою: Дніпропетровська область, м. Нікополь, вул. Електрометалургів, 244, плановий відділ, 4 поверх АПК. Результати аукціону оформлюються протоколом, який є підставою для укладання протягом 15 днів договору купівлі-продажу між покупцем та боржником.

Дніпропетровська філія Агентства з питань банкрутства (Організатор конкурсу) проводить повторний конкурс з продажу майна підприємства-боржника — БАТ «Електрон-Газ» (справа № Б26/17/03), яке розташоване за адресою: Дніпропетровська область, м. Жовті Води, вул. Гагаріна, 40. Лот № 1 — рампа до складу якої входять: будівля складу сипучих та будівельних матеріалів, будівля складу кабельних виробів та готової продукції, прохідна, побутові приміщення, асфальтна площадка, госппитъевий водопровід, прирельсова база, зовнішня тепломережа, зовнішня каналізація прирельсової бази, залізнодорожний шлях, обладнання та устаткування, початкова ціна за лотом № 1 складає 187484 грн. 61 коп. в т. ч. ПДВ. Фіксовані умови конкурсу: 1) відсутність у претендента кредиторської заборгованості перед БАТ «Електрон-Газ», дебітори БАТ «Електрон-Газ» до конкурсу не допускаються до погашення заборгованості; 2) оформлення договору купівлі-продажу здійснюється за рахунок покупця; 3) переоформлення права користування земельними ділянками, прилеглими до будівель та споруд, що продаються, здійснюється за рахунок покупця; 4) зобов'язання покупця щодо щомісячної компенсації БАТ «Електрон-Газ» витрат пов'язаних з утриманням та оподаткуванням земельної ділянки, прилеглої до будівель та споруд, що продаються з дня визначення переможця конкурсу, до моменту переоформлення права користування земельною ділянкою на покупця.

Гарантійні внески (5% від початкової ціни) та реєстраційний збір — 17 грн. перераховується на рахунок Організатора конкурсу — філія ДГУ Агентства з питань банкрутства в Дніпропетровській області: п/р 26006351680200 в ДФ АППБ «Аваль» МФО 305653, код ЄДРПОУ 26252710 до 16.08.2004 р. включно. Заявки на участь в конкурсі та конкурсні пропозиції приймаються до 16.08.2004 р. включно за адресою: 49000, м. Дніпропетровськ, вул. Комсомольська, 6.48, кім. № 3, з 9.00 до 18.00 (крім вихідних та святкових днів). З питань оформлення участі в конкурсі звертатися за тел. (056) 744-19-31. З питань ознайомлення з переліком та станом майна звертатися за тел. (05652) 2-40-01.

Конкурс відбудеться 19.08.2004 р. об 11.00 за адресою: м. Дніпропетровськ, вул. Комсомольська, 6.48, кім. № 2.

ОГОЛОШЕННЯ

про проведення відкритих торгів на закупівлю послуг по розробці і впровадженню системи збору інформації від мікропроцесорних пристроїв РЗА на ПС 500 кВ Новодонбаська.

1. Замовник торгів

1.1 Поштова адреса

1.2 Відповідальний за проведення торгів

2. Інформація про товари (роботи, послуги), що закуповуються

3. Процедура здійснення закупівлі

4. Місце та спосіб отримання тендерної документації

5. Місце та дата розкриття тендерних пропозицій

6. Додаткова інформація

Донбаська електроенергетична система ДП "НЕК "Укренерго" ідентифікаційний код за ЄДРПОУ 23344104.

Пр. Леніна, 11, м. Горлівка, Донецька обл., 84601, Україна

Заступник директора з капітального будівництва

Дробот В.К., телефон (06242) 9-72-81, факс 9-70-01

Розробка і впровадження системи збору та передачі інформації від мікропроцесорних пристроїв релейної захисту та автоматики для підстанції 500 кВ Новодонбаська, включаючи побудову локальної обчислювальної ме-режі, інжинірингові роботи, придбання комплектуючих, устаткування (у тому числі ліцензійного програмного забезпечення) з виконанням монтажних робіт під "ключ".

Відкриті торги.

Пр. Леніна, 11, м. Горлівка, 84601, Донецька обл., Україна, відділ капітального будівництва, телефон (06242) 9-73-62; факс (06242) 9-70-01, 9-71-99. Тендерна документація видається учаснику на його письмовий запит протягом трьох календарних днів поштою (електронною поштою).

E-mail: oks@db.energy.gov.ua

Пр. Леніна, 11, м. Горлівка, Донецька обл., 84601, Україна, Донбаська ЕС, кімната 230. Дата розкриття тендерних пропозицій відбудеться 3 серпня 2004 р. о 14-00 год.

І. Отримується за телефоном: (06242) 9-73-62

Постановою Господарського суду Сумської області (40477, м. Суми, вул. Рибалко, 2) № 12/30-04 від 01.07.2004 р. ТОВ «Лебединбуддеталь» (м. Лебедин, вул. Гастелло, 74, код 23999874, п/р 26003275916001, в СФ КБ «Приватбанк» м. Лебедин, МФО 337546) визнано банкрутом, розпочата ліквідаційна процедура. Ліквідатором боржника призначено арбітражного керуючого Сисоева Андрія Валерійовича, ліцензія серія АА №485260 видана Міністерством економіки та з питань Європейської інтеграції України від 09.04.2003 р. Адреса для листування: вул. Пейльська, 4, офіс 9, м. Суми, 40022, т. 22-19-78, 218-421.

Постановою господарського суду м. Києва (01030, м. Київ, вул. Б. Хмельницького, 44Б) від 01.07.2004 у справі № 15/217-Б Товариство з обмеженою відповідальністю «Антарес Скорпіо ЛТД» (код ЄДРПОУ 23383765, 03103, м. Київ, Залізничне шосе, 13, р/р 6467717 у АБ «Легбанк», МФО 300056) визнано банкрутом та відкрито ліквідаційну процедуру.

Ліквідатором банкрута призначено Акціонерну енергопостачальну компанію «Київенерго» (01001, м. Київ, пл. І. Франка, 5).

Письмові заяви кредиторів направляти до Господарського суду м. Києва та ліквідатору впродовж тридцяти днів від дня опублікування оголошення.

РЕГІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІКО-ПРАВОВИЙ ЦЕНТР З ПИТАНЬ БАНКРУТСТВА

ДОГОВІР з Міністерством економіки та з питань європейської інтеграції України від 24.05.01 за № 14

проводить навчальний курс АРБІТРАЖНИЙ КЕРУЮЧИЙ

(розпорядник майна, керуючий санацією, ліквідатор)

з 26 по 31 липня 2004 р. та з 27 вересня по 2 жовтня 2004 р.

і надає повний комплекс юридичних послуг

ДО УВАГИ АРБІТРАЖНИХ КЕРУЮЧИХ! Всіх у кого термін дії ліцензії закінчується, запрошуємо на перестатацію

Адреса: 03680, іім. Київ, бульв. Лепсе, 4, 2 поверх (044) 495-21-18, 408-64-39, 457-66-39 e-mail: arbiter@ukr/net http: www.arbiter.kiev.ua

ТОВ «СК-БРОКУС», код 25291381, зареєстроване Шевченківською РДА м. Києва, 19.12.1997 р. за адресою: м. Київ, вул. Б. Хмельницького, 51 повідомляє, що постановою Господарського суду м. Києва № 24/357-6 від 15.07.2004 р. ТОВ «СК-БРОКУС» визнано банкрутом та відкрито ліквідаційну процедуру. Ліквідатором призначено Водзінського А. В. Претензії кредиторів приймаються за тел.: 8-050-177-44-17.

ТОВ «ТЕХСЕРВІС», код 32490307, зареєстроване Печерською РДА м. Києва, 03.06.2003 р. за адресою: м. Київ, узвіз Володимирський, 4-В повідомляє, що постановою Господарського суду м. Києва № 24/352-6 від 15.07.2004 р. ТОВ «ТЕХСЕРВІС» визнано банкрутом та відкрито ліквідаційну процедуру. Ліквідатором призначено Ярмоленко О. П. Претензії кредиторів приймаються за тел.: 247-13-92.

В оголошенні надруковано-му в газеті «ГУ» від 14.07.2004 р. № 128(3378) ліквідатора банку «Україна» в шостому рядку МФО 3211574 треба читати ...321574 і далі за текстом...

Адміністрація Закритого акціонерного товариства «Мотордеталь-Правекс» (код 30573983) повідомляє про реорганізацію підприємства шляхом виділення з його складу нової юридичної особи з частковим виділенням капіталу (зменшенням статутного фонду) ЗАТ «Мотордеталь-Правекс».

Кредиторам товариства слід звертатися у 2-х місячний термін з моменту публікації до виконавчого органу ЗАТ «Мотордеталь-Правекс», який здійснює процедуру реорганізації за адресою: 41600, Сумська обл., м. Конотоп, вул. Вирівська, 64.

„20 серпня 2004 року о 10.00 годині за адресою: м. Луганськ, вул. Кірова, 49/302 Луганська Філія ДГУ Агентство з питань банкрутства проводить конкурс з продажу майна БАТ "Северодонецький завод опорів":

Лот №1: виробничий корпус №8, інв.№ 4, розташований за адресою м. Северодонецьк Луганської області, вул. Новікова, 4-г. Будівельний об'єм 26377 м3, корисна площа 3502 м2, збірний залізобетонний каркас, поверхи 1, 2, дата вводу 1987 рік. Фіксовані умови для покупця: використання будівлі у виробничих цілях; забезпечення зайнятості не менш як 50 чол.; додержання норм екологічної безпеки та охорони навколишнього середовища. Початкова вартість 395791 грн. з урахуванням ПДВ.

Лот №2: виробничо-складський корпус №9, інв.№ 5, розташований за адресою м. Северодонецьк Луганської області, вул. Новікова, 4-в. Будівельний об'єм 16013 м3, корисна площа 2166 м2, збірний залізобетонний каркас, 1 поверх, дата вводу 1989 рік. Фіксовані умови для покупця: використання будівлі у виробничих цілях; забезпечення зайнятості не менш як 70 чол.; додержання норм екологічної безпеки та охорони навколишнього середовища. Початкова вартість 189978 грн. з урахуванням ПДВ.

Лот №3: виробничий корпус гальванічного цеху №4, інв.№ 147, розташований за адресою м. Северодонецьк Луганської області, вул. Новікова, 4-ж. Будівельний об'єм 34759 м3, корисна площа 4186 м2, збірний залізобетонний каркас з частковими ушкодженнями, поверхи 1, 2, дата вводу 1982 рік. Фіксовані умови для покупця: використання в якості виробничо-складської будівлі; забезпечення зайнятості не менш як 40 чол.; проведення поточного ремонту будівлі та даху; додержання норм екологічної безпеки та охорони навколишнього середовища. Початкова вартість 473101 грн. з урахуванням ПДВ.

Лот №4: Корпус складський №6, інв.№ 347, розташований за адресою м. Северодонецьк Луганської області, вул. Новікова, 4-д. Будівельний об'єм 5670 м3, корисна площа 722 м2, мури цегляні, перекриття залізобетонне, поверхи 1, 2, дата вводу 1980 рік. Фіксовані умови для покупця: використання будівлі у виробничих цілях; забезпечення зайнятості не менш як 30 чол.; додержання норм екологічної безпеки та охорони навколишнього середовища. Початкова вартість 78840 грн. з урахуванням ПДВ.

Ознайомитися з майном можна за його місцезнаходженням з понеділка по п'ятницю з 9.00 до 14.00. Контактний телефон (252) 28079.

Всі витрати з переоформлення права власності на майно та землекористування несе покупець.

Переможцем конкурсу визнається учасник, який запропонував найвищу ціну за об'єкт продажу та взяв на себе зобов'язання щодо виконання фіксованих умов конкурсу. Результати конкурсу оформлюються протоколом, який є підставою для укладення протягом 15 днів договору купівлі-продажу між покупцем та боржником.

Гарантійні внески учасників конкурсу у розмірі 5% з урахуванням ПДВ від початкової ціни майна перераховуються на рахунок Організатора конкурсу — філії ДГУ Агентство з питань банкрутства в Луганській області за реквізитами: п/р 2600511189 в ЛОД АППБ „Аваль" м. Луганська, МФО 304007, код ЄДРПОУ 26252762.

Реєстраційний збір у сумі 17 грн. з урахуванням ПДВ перераховується на рахунок Організатора конкурсу — філії ДГУ Агентство з питань банкрутства в Луганській області за реквізитами: п/р 260096100 в ЛОД АППБ „Аваль" м. Луганська, МФО 304007, код ЄДРПОУ 26252762.

Заявки на участь у конкурсі та конкурсні пропозиції приймаються Організатором до 17 серпня 2004 року включно за адресою: м. Луганськ, вул. Кірова, 49/302, з понеділка по п'ятницю з 9.00 до 17.00. Телефони для довідок: (0642) 501437, 501438."

ТОВ «ТМК», код 32492807, зареєстроване Печерською РДА м. Києва, 21.07.2003 р. за адресою: м. Київ, вул. Перспективна, 9/11 повідомляє, що постановою Господарського суду м. Києва № 24/358-6 від 15.07.2004 р. ТОВ «ТМК» визнано банкрутом та відкрито ліквідаційну процедуру. Ліквідатором призначено Петриченко О. П. Претензії кредиторів приймаються за тел.: 493-65-67.

Втрачено круглу печатку Відкритого акціонерного товариства «Лізингова компанія «Укragромашінвест»

(ідентифікаційний номер 21661438) та Свідоцтво про державну реєстрацію № 6366 від 21.05.1998 р. Втрачені печатку та Свідоцтво про державну реєстрацію вважати недійсними.

АТЗТ «Донецький хімічний завод»

повідомляє про проведення чергових загальних зборів акціонерів, які відбудуться 03 вересня 2004 р. о 12.00 за адресою: 83030, м. Донецьк, вул. Баумана, 1-в в приміщенні актового залу АТЗТ «Донецький хімічний завод».

ПОРЯДОК ДЕННИЙ:

- Звіт голови правління щодо результатів фінансово-господарської діяльності АТЗТ «Донецький хімічний завод» за 2003 рік.
- Звіт спостережної ради про роботу за 2003 рік.
- Звіт та висновки ревізійної комісії за 2003 рік.
- Затвердження річного звіту, балансу та звіту ревізійної комісії за 2003 р.
- Про внесення змін та доповнень до статуту АТЗТ «Донецький хімічний завод».

Реєстрація учасників зборів проводиться 03 вересня 2004 р. з 10.30 до 12.00 за місцем проведення зборів.

Учасники зборів повинні мати:

- Паспорт або документ, що посвідчує особу;
- Уповноважені особи — паспорт або документ що посвідчує особу та доручення, оформлене згідно з чинним законодавством.

Довідки за телефоном: 8(0622) 22-41-47.

До відома акціонерів Закритого акціонерного товариства «Інвестиційний фонд «ТЕКТ-ІНВЕСТ».

Спостережна Рада ЗАТ «Інвестиційний фонд «ТЕКТ-ІНВЕСТ» (код ЄДРПОУ 23697699) відповідно до статті 43 Закону України «Про господарські товариства», повідомляє про скликання чергових Загальних зборів акціонерів ЗАТ «Інвестиційний фонд «ТЕКТ-ІНВЕСТ», які відбудуться 15 вересня 2004 року за адресою: м. Київ, вул. Червоноармійська, буд. 64, 5-й поверх.

ПОРЯДОК ДЕННИЙ ЗАГАЛЬНИХ ЗБОРІВ АКЦІОНЕРІВ

- Затвердження нової редакції Статуту товариства.
- Про зміну інвестиційного керуючого та затвердження умов договору з інвестиційним керуючим.

Порядок реєстрації акціонерів для участі у Зборах о 14.30, закінчення — о 15.30.

Початок загальних зборів о 16.00.

Акціонери можуть ознайомитися з документами, пов'язаними з порядком денним зборів, за місцезнаходженням Товариства.

Для реєстрації акціонера для участі у Зборах необхідно пред'явити:

- Документ, що підтверджує особу акціонера (або представника акціонера).
- Представнику акціонера — довіреність, оформлену акціонером згідно чинного законодавства, що надає представнику повноваження представляти акціонера на зборах.

Довідки за тел. (044) 201-63-91, 201-63-95.

Спостережна Рада ЗАТ «Інвестиційний фонд ІК «ТЕКТ-ІНВЕСТ».

Реклама в газеті «Голос України» — тел. 454-81-34, факс 449-85-62

19

ОГОЛОШЕННЯ

У М О В И

випуску та проведення державної грошової миттєвої лотереї "Марьяж"(з першої по п'яту серії)

1. Загальні положення
1.1. Державна лотерея "Марьяж" є грошовою миттвею лотереєю (надалі - лотерея), що проводиться Товариством з обмеженою відповідальністю "М.С.Л." (надалі - МСЛ), з метою здійснення відрахувань на благодійну допомогу включаючи підтримку розвитку фізичної культури, спорту та спорту інвалідів в Україні.
1.2. Місцезнаходження МСЛ: 01004, м. Київ, вул. Шовковична, 50а, код за ЄДРПОУ 30109292.
1.3. Кількість білетів лотереї становить 30 млн. шт. Загальна сума випуску білетів лотереї становить 30 млн. грн. Загальний призовий фонд лотереї становить 15 млн. грн. або 50 відсотків від загальної суми випуску лотереї. Білети друкуються серіями по 6 млн. шт. білетів в кожній.
1.4. Вартість одного лотерейного білета становить 1 грн.
1.5. Розподіл призів по їх кількості і розміру в межах кожної серії викладено у додатку 1.
1.6. Лотерейні білети кожної серії розподіляються на 20 000 коробок по 300 шт. білетів в кожній. На зворотній стороні кожного білету нанесено послідовний номер, який складається з 9 позицій, де перші п'ять цифр - номер коробки, шоста позиція - тире, наступні три цифри - номер білету в коробці (від 001 до 300).
1.7. Малолітні особи до участі в лотереї допускаються і призи їм виплачуються лише за згодою їх законних представників.
1.8. Розповсюджувачам лотерейних білетів виплачується винагорода, розмір якої визначає МСЛ відповідно до укладених з ними угод.
1.9. Витрати на проведення лотереї визначаються відповідно до запланованого кошторису доходів і видатків, що викладений у додатку 2 до цих Умов.
2.1.
3. Порядок проведення лотереї. Правила гри
3.1. Лотерея "Марьяж" проводиться шляхом розповсюдження білетів лотереї серед фізичних осіб.
Білет розігрується шляхом відривання склеєних країв. Після того, як білет розгортається, відкривається ігрове поле, на якому друкується один з наступних видів ігрової інформації: "Пощастить наступного разу" (для невигащних білетів), або призові символи які дають право на приз:

Призові символи	Розмір грошового призу, грн.
ТУЗ+КОРОЛЬ+ДАМА ЧЕРВА (ЧЕРВЕЙ)	20 000
КОРОЛЬ+ДАМА ЧЕРВА (ЧЕРВЕЙ)	2 000
КОРОЛЬ+ДАМА ПІК (ПІК)	200
КОРОЛЬ+ДАМА ТРЕФ (ТРЕФ)	50
КОРОЛЬ+ ДАМА БУБНА (БУБЕН)	20
ВАЛЕТ БУБНА (БУБЕН)	5
КОРОЛЬ ЧЕРВА (ЧЕРВЕЙ)	2
ДАМА ЧЕРВ (ЧЕРВЕЙ)	1

3.2. Пред'явлені гравцем лотерейні білети:
- з пошкодженнями ігрового поля, які не дозволяють встановити вигищність білета, створюють двозначність щодо вигищності білета;
- на яких відсутня ігрова інформація або номер білета, частини (шматки) білетів загальною площею менше 70 відсотків первинної площі білета
не приймаються на експертизу та призи по ним не виплачуються.
4. Порядок визначення переможців та виплати призів
4.1. Переможцем лотереї вважається особа, яка в межах граничних строків, встановлених цими Умовами, представила оператору або його розповсюдджувачу лотерейний білет, що відповіає вимогам до вигищного білету, встановленим цими Умовами, та пройшов експертизу, проведеноу оператором.
4.2. Призи: 1грн., 2 грн., 5грн., 20 грн. виплачуються на місці

придбання білета або представництвом МСЛ при пред'явленні переможцем вигищного білету лотереї через касу представництва.
4.3. Призи розміром 50 грн., 200 грн. виплачуються представництвом МСЛ при пред'явленні переможцем вигищного білету лотереї через касу представництва. Сума призу, за бажанням гравця і відповідно до його письмової заяви може бути перерахована на його рахунок в банк. Перерахування призу на банківський рахунок власника призу здійснюється за рахунок власника (тобто за рахунок самого призу).
4.4. Білети з призами 2 000 грн. та 20 000 грн. приймаються для оформлення представництвом МСЛ, на території якого реалізований вигищний білет, або за заявою переможця представництвами МСЛ у інших регіонах, при пред'явленні гравцем вигищного білета та паспорта або іншого документа, виданого уповноваженим державним органом, що містить фотокартку гравця та посвідчує його особу. Призи перераховуються з рахунку МСЛ на особистий рахунок гравця. Перерахування призу на банківський рахунок власника призу здійснюється за рахунок власника (тобто за рахунок самого призу).
Порядок прийняття вигищного білету від гравця для проведення експертизи визначається МСЛ у відповідності до вимог чинного законодавства. Гравець при передачі білету на експертизу отримує квитанцію на прийом білету лотереї на експертизу (надалі - квитанцію), яка підтверджує його право на пред'явлений до експертизи лотерейний білет. Зразок представлений у додатку 4.
4.5. На призи, які вказані в п. 4.4. цих Умов, оформлюється супроводжувальний опис білета (білетів) в 2-х примірниках, отримується заява гравця про перерахування призу з зазначенням реквізитів банківського рахунку, до якої додається копія угоди з банком. Перелічені документи пересилаються в центральний офіс МСЛ.
4.6. Термін проведення експертизи і виплати призів розміром до 2000 грн. не може перевищувати 1-го місяця з часу пред'явлення вигищного білета до представництва МСЛ або розповсюдджувача.
4.7. Термін проведення експертизи і виплати призів розміром 2000 грн., 20 000 грн. не може перевищувати 2-х місяців з часу пред'явлення вигищного білета до представництва МСЛ. Експертиза проводиться по пред'явленим до оплати вигищним білетам розміром призу від 1 грн. до 20 000 грн. Сутність експертизи лотерейного білета полягає у підтвердженні або спростуванні його вигищності шляхом звірки кодів вигищних білетів з кодами, нанесеними на лотерейний білет, встановлення відсутності ознак підробки лотерейного білета, перевірки додержання гравцем граничних строків пред'явлення вигищних лотерейних білетів.
4.8. Граничний строк пред'явлення вигищних білетів для одержання призів по білетах певної серії становить один місяць, починаючи з дати зупинення розповсюдження білетів відповідної серії, про яку гравці повідомляються через газету "Азарт" або починаючи з дати закінчення розповсюдження білетів відповідної серії, про яку гравці повідомляються у встановленому законодавством порядку. Після закінчення граничного терміну лотерейні білети втрачають силу і до оплати не приймаються.
5. Термін розповсюдження лотереї
5.1. Дата початку випуску лотереї - 01 липня 2004р.
5.2. Граничний строк реалізації лотерейних білетів з першої по п'яту серії лотереї "Марьяж" - 31.12.2012 рік.
5.3. Лотерея проводиться з липня 2004р. до 23.02.2013р.
6. Права та обов'язки учасників та організатора лотереї.
6.1. МСЛ має право:
Відмовити гравцю у виплаті призу у випадках, не відповідності пред'явленого лотерейного білета умовам вигищності.

У М О В И

випуску та проведення державної грошової миттєвої лотереї "Рідне місто"

2. Загальні положення
2.1. Державна лотерея "Рідне місто" є грошовою миттвею лотереєю (надалі - лотерея), що проводиться Товариством з обмеженою відповідальністю "М.С.Л." (надалі - МСЛ, оператор), з метою здійснення відрахувань на благодійну допомогу включаючи підтримку розвитку фізичної культури, спорту та спорту інвалідів в Україні, а також забезпечення житлом малозабезпечених верств населення.
2.2. Місцезнаходження МСЛ : 01004, м. Київ, вул. Шовковична, 50а, код за ЄДРПОУ 30109292.
2.3. Кількість білетів лотереї становить 4 005 000 шт. Загальна сума випуску лотереї 8 010 000 грн. Загальний призовий фонд становить 4 005 000 грн. або 50 відсотків від загальної суми випуску лотереї.
2.4. Вартість одного лотерейного білета становить 2 грн.
2.5. Розподіл призів по їх кількості і розміру викладено у додатку 1.
2.6. З суми призового фонду 250 000 грн. спрямовується на суперпризи, що будуть розіграні в рамках спеціального розіграшу. Кількість білетів що приймають участь у розіграві становить 40 050 шт. Порядок проведення розіграшу суперпризів державної грошової миттвеї лотереї "Рідне місто" викладено у додатку 4.
2.7. Лотерейні білети розподіляються на 6 675 упаковок по 600 білетів в кожній. Кожний білет має послідовний номер, який складається з 13 символів, де перший символ - код лотереї, другий символ - тире, наступні два символи - номер серії, п'ятий символ - тире, наступні чотири - номер упаковки, десятий символ - тире, останні три символи - номер білета в упаковці.
2.8. Малолітні особи до участі в лотереї допускаються і призи їм виплачуються лише за згодою їх законних представників.
2.9. Розповсюдджувачам лотерейних білетів виплачується винагорода, розмір якої визначає МСЛ відповідно до укладених з ними угод.
2.10. Витрати на проведення лотереї визначаються відповідно до запланованого кошторису доходів і видатків, що додається до Умов випуску та проведення державної грошової миттвеї лотереї "Рідне місто" у додатку 2.
3.
4. Порядок проведення лотереї. Правила гри
4.1. Лотерея "Рідне місто" проводиться шляхом розповсюдження білетів лотереї серед населення. Білети лотереї розігруються на місці їх придбання шляхом стирання захисного шару з двох ігрових полів білета (крім захисного шару поля під написом "не відкривати").
Гравцю необхідно стерти захисний шар з кожної частини першого ігрового поля з зображенням трьох пачок грошей. Якщо сума трьох чисел, вказаних під захисним шаром ігрового поля, дорівнює сумі, вказаній під захисним шаром з написом "Приз", гравець виграв цю суму.
Гравцю необхідно стерти захисний шар з другого ігрового поля на якому друкується один з наступних видів ігрової інформації:
- напис "Розіграш квартир";
- напис "пощастить наступного разу".
Лотерейний білет з написом на ігровому полі "Розіграш квартир" надає гравцю право на участь у розіграві суперпризів, розмір кожного з яких становить 50 000 грн., відповідно до Порядку проведення розіграшу суперпризів державної грошової миттвеї лотереї "Рідне місто", який викладено у додатку 4. Порядок проведення розіграшу суперпризів державної грошової миттвеї лотереї "Рідне місто" є невід'ємною частиною цих Умов. Назва суперпризу - однокімнатна квартира в м. Харків. Загальна кількість лотерейних білетів з написом на ігровому полі "Розіграш квартир" - 40 050 штук.
Розмір та кількість вигищів встановлюються цими Умовами. Розмір та кількість вигищів викладено у додатку 1.
4.2. Лотерейні білети, що пред'являються розповсюдджувачу, представництву МСЛ або оператору з стертими або пошкодженим захисним шаром з надписом "не відкривати" не приймаються на експертизу та вигищів по ним не виплачуються.
5. Порядок визначення призерів та виплати призів
5.1. Переможцем лотереї вважається особа, яка в межах

граничних строків, встановлених цими Умовами, представила оператору, представництву оператора або його розповсюдджувачу лотерейний білет, що відповідає вимогам до вигищного білету, встановленим цими Умовами, та пройшов експертизу, проведеноу оператором.
Переможцем розігрування суперпризів є особа, яка в межах граничних строків, встановлених Порядком проведення розіграшу суперпризів державної грошової миттвеї лотереї "Рідне місто", відправила до МСЛ лотерейний білет, що відповідає вимогам, встановленим Порядком проведення розіграшу суперпризів державної грошової миттвеї лотереї "Рідне місто", пройшов експертизу, проведеноу оператором, та був визнаний призовим за результатами розіграшу.
5.2. Призи: 2 грн., 5грн., 10 грн., виплачуються на місці придбання білета або Представництвом МСЛ при пред'явленні призером вигищного білету лотереї через касу представництва.
5.3. Призи розміром 100 грн., 500 грн., 1 000 грн., виплачуються представництвом МСЛ при пред'явленні призером вигищного білету лотереї через касу представництва. Сума призу, за бажанням гравця і відповідно до його письмової заяви може бути перерахована на його рахунок в банк. Перерахування призу на банківський рахунок власника призу здійснюється за рахунок власника (тобто за рахунок самого призу).
5.4. Призи розміром 5 000 грн., 10 000 грн., 40 000 грн. приймаються для оформлення представництвом МСЛ, на території якого реалізований вигищний білет, або за заявою гравця представництвами МСЛ у інших регіонах, при пред'явленні гравцем вигищного білета та паспорта або іншого документа, виданого уповноваженим державним органом, що містить фотокартку гравця та посвідчує його особу. Призи перераховуються з рахунку МСЛ на особистий рахунок гравця. Перерахування призу на банківський рахунок власника призу здійснюється за рахунок власника (тобто за рахунок самого призу).
Порядок прийняття вигищного білету від гравця для проведення експертизи визначається оператором. Гравець при передачі білету на експертизу отримує квитанцію на прийом лотереї на експертизу (надалі - квитанцію), яка підтверджує його право на пред'явлений до експертизи лотерейний білет. Зразок квитанції викладено у додатку 5.
5.5. Термін проведення експертизи і виплати призів розміром до 5 000 грн. не може перевищувати 1-го місяця з часу пред'явлення вигищного білета до представництва МСЛ або розповсюдджувача.
5.6. Термін проведення експертизи і перерахування призів розміром 5 000 грн., 10 000 грн., 40 000 грн. не може перевищувати 2-х місяців з часу пред'явлення вигищного білета до представництва МСЛ.
5.7. Термін проведення експертизи білетів, що відправляються до МСЛ для участі у розіграві суперпризів не може перевищувати 1-го місяця з часу отримання білета центральним офісом МСЛ.
Експертиза проводиться по пред'явленим до оплати вигищним білетам розміром призу від 2 грн. до 40 000 грн. та білетам, надісланим до МСЛ для участі у розіграві суперпризів. Сутність експертизи лотерейного білета полягає у підтвердженні або спростуванні його вигищності шляхом звірки кодів вигищних білетів з кодами, нанесеними на лотерейний білет, встановлення відсутності ознак підробки лотерейного білета, перевірки додержання гравцем граничних строків пред'явлення вигищних лотерейних білетів.
5.8. Граничний строк пред'явлення вигищних білетів для одержання призів становить один місяць, починаючи з дати зупинення розповсюдження білетів, про що гравці повідомляються через газету "Азарт від МСЛ" - або один місяць, починаючи з дати закінчення розповсюдження білетів про що гравці повідомляються згідно законодавства. Після закінчення граничного терміну лотерейні білети втрачають силу і до оплати не приймаються.
5.9. Граничний строк отримання МСЛ білетів з написом "Розіграш квартир", відправлених гравцями для участі у розіграві суперпризів - не пізніше, ніж за один місяць до проведення розіграшу, про початок якого гравці повідомляються заздалегідь через газету "Азарт від МСЛ".
6. Термін розповсюдження лотереї

6.2. МСЛ зобов'язане:
6.2.1. Забезпечувати розповсюдження білетів лотереї при суворому дотриманні принципу добровільності.
6.2.2. Забезпечити дотримання Умов проведення державної грошової миттвеї лотереї "Марьяж" працівниками мережі розповсюдження, представництв та центрального офісу.
6.2.3. Своєчасно виплачувати вигищів.
6.2.4. Надавати відповіді на претензії гравців у порядку, передбаченому п.9 цих Умов.
6.2.5. Проводити навчання співробітників МСЛ та розповсюдджувачів лотереї щодо дотримання положень законодавства України, цих Умов та контролювати додержання ними вказаних нормативних актів при виконанні своїх обов'язків.
6.2.6. Опубліковувати ці Умови, зміни та доповнення до цих Умов в офіційних друкованих засобах масової інформації.
6.3. Гравець має право:
6.3.1. Одержувати інформацію про порядок та Умови проведення лотереї в обсязі, визначеному даними Умовами.
6.3.2. Звертатися із скаргами на дії посадових осіб МСЛ та розповсюдджувачів, а також з претензіями про виплату призів до адміністрації МСЛ, відповідних органів державної виконавчої влади, суду.
6.3.3. Отримати приз у випадку придбання вигищного білету.
6.4. Гравець зобов'язується:
6.4.1. Виконувати всі встановлені даними Умовами вимоги, необхідні для участі у лотереї.
7. Сфера розповсюдження лотереї
7.1. Білети лотереї розповсюджуються на всій території України через власну мережу розповсюдження МСЛ та юридичних і фізичних осіб шляхом укладення з ними відповідних угод. Розповсюдження білетів проводиться при суворому дотриманні принципу добровільності.
9. Порядок розгляду претензій гравців
9.1. Претензії гравців лотереї розглядаються МСЛ у термін та в порядку, визначеному Законом України "Про звернення громадян".
Додаток 1
До "Умов випуску та проведення державної грошової миттвеї лотереї "Марьяж" (з першої по п'яту серії)"
ПЕРЕЛІК
призів державної грошової миттвеї лотереї "Марьяж" з 01 по 05 серії (6 000 000 білетів в серії вартість білета 1 грн.)

Розмір призів (у грн.)	Кількість призів	Загальна сума (у грн.)	Вигищна комбінація, що відповідає грошовому призу
20 000	2	40 000	ТУЗ+КОРОЛЬ+ДАМА ЧЕРВА (ЧЕРВЕЙ)
2 000	20	40 000	КОРОЛЬ+ДАМА ЧЕРВА(ЧЕРВЕЙ)
200	200	40 000	КОРОЛЬ+ДАМА ПІК (ПІК)
50	800	40 000	КОРОЛЬ+ДАМА ТРЕФ (ТРЕФ)
20	20 000	400 000	КОРОЛЬ+ ДАМА БУБНА (БУБЕН)
5	120 000	600 000	ВАЛЕТ БУБНА (БУБЕН)
2	420 000	840 000	КОРОЛЬ ЧЕРВА (ЧЕРВЕЙ)
1	1 000 000	1 000 000	ДАМА ЧЕРВА (ЧЕРВЕЙ)
РАЗОМ	1 561 022	3 000 000	

6.1. Дата початку випуску лотереї - липень 2004р.
6.2. Граничний строк реалізації лотерейних білетів "Рідне місто" - 30.06.2007 рік.
6.3. Лотерея проводиться з липня 2004р. до 31.08.2007р.
7. Права та обов'язки учасників та організатора лотереї
7.1. МСЛ має право:
Відмовити гравцю у виплаті вигищу у випадках, не відповідності пред'явленого лотерейного білета умовам вигищності.
7.2. МСЛ зобов'язане:
7.2.1. Забезпечувати розповсюдження білетів лотереї "Рідне місто" при суворому дотриманні принципу добровільності.
7.2.2. Забезпечити дотримання Умов проведення лотереї "Рідне місто" працівниками мережі розповсюдження, регіональних Представництв та Центрального офісу.
7.2.3. Своєчасно виплачувати вигищів.
7.2.4. Надавати відповіді на претензії гравців у порядку, передбаченому п.9 цих Умов.
7.2.5. Опубліковувати Умови випуску і проведення лотереї, Порядок проведення розіграшу суперпризів державної грошової миттвеї лотереї "Рідне місто", а також зміни та доповнення до Умов в друкованих засобах масової інформації, в обсязі, передбаченому Ліцензійними умовами провадження господарської діяльності з випуску та проведення лотерей.
7.3. Гравець має право:
7.3.1. Одержувати інформацію про порядок та Умови проведення лотереї в обсязі, визначеному даними Умовами та Ліцензійними умовами провадження господарської діяльності з випуску та проведення лотерей.
7.3.2. Звертатися із скаргами на дії посадових осіб МСЛ та розповсюдджувачів, а також з претензіями про виплату вигищів до адміністрації МСЛ, відповідних органів державної виконавчої влади, суду.
7.3.3. Отримати вигищ у випадку придбання вигищного білету.
7.4. Гравець зобов'язується:
7.4.1. Виконувати всі встановлені цими Умовами вимоги, необхідні для участі у лотереї.
8. Сфера розповсюдження лотереї
8.1. Білети лотереї "Рідне місто" розповсюджуються на території Харківської та областей України визначених оператором, через власну мережу розповсюдження лотерей МСЛ, юридичних і фізичних осіб шляхом укладення з ними відповідних угод. Розповсюдження білетів проводиться при суворому дотриманні принципу добровільності.
9. Порядок розгляду претензій гравців
9.1. Претензії гравців лотереї розглядаються МСЛ у термін та в порядку, визначеному Законом України "Про звернення громадян".

Додаток 1
До "Умов випуску та проведення державної грошової миттвеї лотереї " Рідне місто"
ПЕРЕЛІК
призів державної грошової миттвеї лотереї " Рідне місто"
(4 005 000 білетів, вартість білета 2 грн.)

Розмір призів (у грн.)	Кількість призів	Загальна сума (у грн.)	Назва призу
40 000	3	120 000	
10 000	15	150 000	
5 000	30	150 000	
1 000	150	150 000	
500	363	181 500	
100	2 000	200 000	
10	40 050	400 500	
5	160 200	801 000	
2	801 000	1 602 000	
50 000 (Суперпризи)	5	250 000	однокімнатна квартира в м. Харків
РАЗОМ	1 003 826	4 005 000	

ОГОЛОШЕННЯ

Додаток 4 До "Умов випуску та проведення державної грошової миттєвої лотереї "Рідне місто"

Порядок проведення розіграшу суперпризів державної грошової миттєвої лотереї "Рідне місто"

Цим Порядком проведення розіграшу суперпризів державної грошової миттєвої лотереї "Рідне місто" (надалі - Порядок) встановлюється проведення розіграшу суперпризів державної грошової миттєвої лотереї "Рідне місто" у строки, встановлені МСЛ з обов'язковим попереднім повідомленням гравців через мережу МСЛ та засоби масової інформації.

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ.

1.1. У цьому Порядку терміни та скорочення вживаються в наступних значеннях:
■ **МСЛ** - ТОВ "М.С.Л."
■ **Мережа МСЛ** - сукупність точок розповсюдження державних лотерей МСЛ, регіональні представництва МСЛ.
■ **Розіграш** - розіграш суперпризів, який проводиться МСЛ у відповідності з цим Порядком за рахунок коштів виграшного фонду лотереї "Рідне місто".
■ **Розігрування** - процес визначення призерів, що проходить за правилами, закріпленими в цьому Порядку.
■ **Суперприз** - грошовий приз, розміром 50 000 грн. Назва призу - однокімнатна квартира у місті Харків. Кількість суперпризів - 5, відповідно до Умов випуску та проведення грошової миттєвої лотереї "Рідне місто".
1.2. В розіграші приймають участь білети з написом на ігровому полі "Розіграш квартир" із заповненими на зворотному боці полями.
1.3. Учасниками розіграшу можуть бути гравці, що придбали білет лотереї "Рідне місто" з написом "Розіграш квартири" на ігровому полі, заповнили строки на зворотному боці, та відправили в обумовленому цим Порядком порядку білет лотереї "Рідне місто" до МСЛ.

2. ПОРЯДОК ВИЗНАЧЕННЯ УЧАСНИКІВ РОЗІГРАШУ

2.1. Дата проведення розіграшу суперпризів лотереї "Рідне місто" встановлюється МСЛ і оголошується заздалегідь в газеті "Азарт від МСЛ".
2.2. Для участі в розіграші гравець повинен заповнити строки на зворотному боці білету лотереї "Рідне місто" з написом на ігровому полі "Розіграш квартир" та відправити його до МСЛ за адресою, вказаною в точках розповсюдження.
На зворотному боці білета чітко і розбірливо вказуються наступні дані: прізвище, ім'я, по батькові, адреса та телефон.

2.3. До участі у розіграші допускаються білети з заповненими на зворотному боці полями та написом на ігровому полі "Розіграш квартири".
2.4. Гравець бере на себе свідомий ризик за несвоєчасне надіслання білетів до розіграшу, або ненадходження їх до МСЛ.
2.5. Для участі у розіграші кількість білетів для кожного гравця необмежена.
2.6. Вислані до МСЛ заповнені лотерейні білети підлягають спеціальній реєстрації та після закінчення граничного терміну, пройшовши експертизу, білети відсилаються до Харківського представництва МСЛ для проведення розіграшу.
2.7. Білети для участі у розіграші повинні бути надіслані до МСЛ не пізніше, ніж за один місяць до проведення розіграшу.
2.8. До участі у розіграші не допускаються:
■ білети, на ігровому полі яких напис "Розіграш квартири" відсутній;
■ білети з незаповненим, або неповністю заповненим полями;
■ білети, в яких дані про гравця вказані нерозбірливо, що виключає можливість встановити його особу;
■ пошкоджені, ветхі білети;
■ білети з пошкодженням ігровим полем, що робить неможливим зчитування ігрової інформації;
■ лотерейні білети з стертим або пошкодженням захисним шаром з надписом "не відкривати";
■ білети, що були відправлені до МСЛ пізніше кінцевого терміну, визначеного п.2.7 цього Порядку;
■ інші білети, що не відповідають цьому Порядку.
2.10 Для проведення розіграшу утворюється комісія у складі: представника Харківської міської влади, представника органу ліцензування, представників громадськості.
2.11 Час та телевізійний канал, на якому буде здійснюватись трансляція повідомляється МСЛ в газеті "Азарт від МСЛ".
Розігрування суперпризів здійснюється не пізніше, ніж буде реалізовано 90% лотерейних білетів від загальної кількості.
2.12 Визначення призерів відбувається способом, визначеним МСЛ, з обов'язковим додержанням принципу випадковості.
2.13 За результатами розігрування призери оголошуються ведучим негайно під час проведення розіграшу. Додатково призери в обов'язковому порядку письмово повідомляються представництвом МСЛ.

3. ПОРЯДОК ВИДАЧІ СУПЕРПРИЗУ

3.1. Підставою для видачі суперпризу є:
- протокол, який фіксує результат розігрування та підписується членами комісії;
- лотерейний білет, який було визначено одним з призових під час проведення розігрування з додержанням принципу випадкової вірогідності;
- заява призера на отримання суперпризу.
3.2. Видача суперпризу здійснюється МСЛ за письмовою заявою призера на отримання суперпризу на підставі Протоколу, який фіксує результат розігрування та підписується членами комісії, та призового лотерейного білету.
Для одержання суперпризу призер обов'язково пред'являє паспорт.
Грошові призи перераховуються з рахунку МСЛ на особистий рахунок гравця. Перерахування призу на банківський рахунок власника суперпризу здійснюється за рахунок власника (тобто за рахунок самого суперпризу).
3.3. Призер за власним бажанням може обумовити сплату суперпризу на користь третьої особи для придбання квартири в м. Харкові.
3.4. Термін видачі грошового призу призерові не повинен перевищувати 2-х місяців з часу проведення розігрування суперпризів.

4. ПОРЯДОК РОЗГЛЯДУ ПРЕТЕНЗІЙ

4.1. Всі претензії, що виникають в процесі проведення розігрування, розглядаються МСЛ протягом 1 місяця з дня проведення розіграшу суперпризів лотереї "Рідне місто" відповідно порядку, визначеному Законом України "Про звернення громадян".

5. ПОРЯДОК ЗБЕРІГАННЯ БІЛЕТІВ

5.1. Лотерейні білети гравців, які були визнані призовими за результатами розіграшу, зберігаються в МСЛ протягом 5-ти років після проведення розіграшу.
5.2. Лотерейні білети учасників розіграшу, які не були визнані призовими за результатами розіграшу, зберігаються в МСЛ протягом одного місяця після проведення розіграшу після чого знищуються.
5.3. Лотерейні білети, що були передані до МСЛ пізніше оголошеного кінцевого терміну, та лотерейні білети, що не відповідають вимогам прийняття участі у розіграші, відповідно п. 2.8. цього Порядку, до розіграшу не допускаються та зберігаються в МСЛ протягом 3-х місяців після проведення розіграшу суперпризів, після чого знищуються.

Баланс за II квартал 2004 р.

		(тис. грн)	
Рядок	Найменування статті	На 01.07.04	На 01.01.04
АКТИВИ			
1	Грошові кошти та залишки в Національному банку України	302 091	226 631
2	Казначейські та інші цінні папери, що рефінансуються Національним банком України, і цінні папери, емітовані Національним банком України, за вирахуванням резервів	159 508	206 455
2.1	Казначейські та інші цінні папери, що рефінансуються Національним банком України, і цінні папери, емітовані Національним банком України	159 508	206 455
2.2	Резерви під знецінення боргових цінних паперів, що рефінансуються Національним банком України	-	-
3	Кошти в інших банках за вирахуванням резервів	646 532	405 467
3.1	Кошти в інших банках	665 689	409 333
3.2	Резерви під заборгованість інших банків	(19 157)	(3 866)
4	Цінні папери в торговому портфелі банку	-	-
5	Цінні папери в портфелі банку на продаж за вирахуванням резервів	170 241	29 666
5.1	Цінні папери в портфелі банку на продаж	240 444	114 657
5.2	Резерви під знецінення цінних паперів у портфелі банку на продаж	(70 203)	(84 991)
6	Чисті кредити та заборгованість клієнтів	2 737 319	2 430 776
6.1	Кредити та заборгованість клієнтів	3 118 722	2 834 069
6.2	Резерви під заборгованість за кредитами	(381 403)	(403 293)
7	Цінні папери в портфелі банку до погашення за вирахуванням резервів	-	96 333
7.1	Цінні папери в портфелі банку до погашення	-	102 463
7.2	Резерви під знецінення цінних паперів у портфелі банку до погашення	-	(6 130)
8	Інвестиції в асоційовані й дочірні компанії	916	916
9	Основні засоби та нематеріальні активи	408 839	403 177
10	Чисті нараховані доходи до отримання	38 509	29 944
10.1	Нараховані доходи до отримання	47 467	39 140
10.2	Резерви під заборгованість за нарахованими доходами	(8 958)	(9 196)
11	Інші активи за вирахуванням резервів	53 580	45 491
11.1	Інші активи	54 708	46 548
11.2	Резерви під дебіторську заборгованість	(1 128)	(1 057)
12	Усього активів	4 517 535	3 874 856
13	ЗОВОВ'ЯЗАННЯ		
13.1	Кошти банків:	656 744	791 204
13.1.1	у тому числі кредити, які отримані від Національного банку України	171 058	195 400
14	Кошти клієнтів	3 240 757	2 592 847
15	Ощадні (депозитні) сертифікати, емітовані банком	-	-
16	Боргові цінні папери, емітовані банком	-	-
17	Нараховані витрати до оплати	17 436	6 946
18	Нараховані витрати до оплати	120 468	39 545
19	Усього зобов'язань	4 035 405	3 430 542
20	ВЛАСНИЙ КАПІТАЛ		
20.1	Статутний капітал	288 000	262 000
20.2	Зарезстровані прості акції	288 000	262 000
20.3	Зарезстровані привілейовані акції	-	-
21	Несплачений зарезстрований статутний капітал банку	-	-
22	Капіталізовані дивіденди	-	-
23	Акції, викуплені в акціонерів	-	-
24	Емісійні різниці	-	-
25	Резерви та інші фонди банку	41 781	37 699
26	Результати переоцінки необоротних активів та інвестицій в асоційовані й дочірні компанії	110 921	110 921
26.1	Нерозподілений прибуток (непокритий збиток) минулих років:	3 612	3 612
27	у тому числі сума переоцінки в разі вибуття необоротних активів та інвестицій в асоційовані й дочірні компанії	3 612	3 612
28	Прибуток/збиток звітного року, що очікує затвердження	-	30 082
29	Результат поточного року	37 816	-
30	Усього власного капіталу	482 130	444 314
31	Усього пасивів	4 517 535	3 874 856

U K R		вул. Горького, 127		
EXIM		тел.: (044) 247-8070		
B A N K		Ліц. НБУ №2 від 25.12.2001		
У КРЕК С І М Б А Н К		Дозвіл на здійснення операцій №2-2 від 21.03.2002		
Звіт про фінансові результати за II квартал 2004 р.				
(тис. грн)				
Рядок	Найменування статті	на 01.07.04	на 01.07.03	
1.1	Процентний дохід	208 864	182 179	
1.2	Процентні витрати	(96 438)	(73 028)	
1	Чистий процентний дохід	112 426	109 151	
2.1	Комісійний дохід	77 915	55 862	
2.2	Комісійні витрати	(9 686)	(7 632)	
2	Чистий комісійний дохід	68 229	48 230	
3	Торговельний дохід	13 140	11 445	
4	Дохід у вигляді дивідендів	3	8	
5	Прибуток/збиток від інвестиційних цінних паперів	-	4	
6	Дохід від інвестицій в асоційовані й дочірні компанії	-	-	
7	Інший дохід	(9 307)	1 832	
8	Операційний дохід	184 491	170 670	
9	Загальні адміністративні витрати	(41 208)	(33 850)	
10	Витрати на персонал	(71 983)	(55 177)	
11	Втрати від інвестицій в асоційовані й дочірні компанії	-	-	
12	Інші витрати	(3 879)	(4 088)	
13	Прибуток від операцій	67 421	77 555	
14	Чисті витрати на формування резервів	(7 165)	(64 237)	
15	Прибуток до оподаткування	60 256	13 318	
16	Витрати на податок на прибуток	(22 440)	(8 460)	
17	Прибуток після оподаткування	37 816	4 858	
18	Непередбачені доходи/витрати	-	-	
19	Чистий прибуток/збиток банку	37 816	4 858	
20	Чистий прибуток	-	-	
	на одну просту акцію (грн.)	160,07	24,79	
21	Скоригований чистий прибуток на одну просту акцію (грн.)	160,07	24,79	
Примітка "Зобов'язання банку, які обліковуються на позабалансових рахунках", за I квартал 2004 р.				
(тис. грн)				
Рядок	Найменування статті	На 01.07.04	На 01.01.04	Зміни після дати останньої річної звітності (+; -)
1	Гарантії, що надані клієнтам	153 410	118 694	34 716
2	Сумнівні гарантії та поручительства	-	-	-
3	Зобов'язання з кредитування, які надані банкам	-	-	-
4	Зобов'язання з кредитування, які надані клієнтам	517 333	387 603	129 730
5	Валюта та банківські метали, які куплені, але не отримані	7 729	6 962	767
6	Сумнівні вимоги за операціями з валютою та банківськими металами	-	-	-
7	Сумнівні вимоги за операціями з фінансовими інструментами, крім інструментів валютного обміну	8	8	-
8	Надана застава	214 401	100 511	113 890
9	Усього	892 881	613 778	279 103
Голова Правління		О. М. Сорокін		
Начальник Управління обліку і звітності – головний бухгалтер		О. М. Алексєєва		

ЗАТ «АЛЬФА-БАНК»				
Фінансова звітність за II квартал 2004 року				
Ліц. НБУ №61 від 03.12.2001 р. та письмовий дозвіл НБУ №61-3 від 31.05.02 р. МФО 300346, Київ, вул. Десятинна, 4/6. Тел. 490 4600				
Звіт про фінансові результати проміжної фінансової звітності банку за II квартал 2004 року				
Рядок	Найменування статті	Звітна дата	(тис. грн) Відповідна дата минулого року	
1.1.	Процентний дохід	27437	37838	
1.2.	Процентні витрати	(15175)	(30888)	
1.	Чистий процентний дохід	12262	6950	
2.1.	Комісійні доходи	10514	6057	
2.2.	Комісійні витрати	(428)	(291)	
2.	Чистий комісійний дохід	10086	5766	
3.	Торговельний дохід	466	908	
4.	Дохід у вигляді дивідендів	0	0	
5.	Прибуток/збиток від інвестиційних цінних паперів	0	1	
6.	Дохід від інвестицій в асоційовані й дочірні компанії	0	0	
7.	Інший дохід	4558	679	
8.	Операційний дохід	27372	14304	
9.	Загальні адміністративні витрати	(5563)	(4770)	
10.	Витрати на персонал	(7753)	(1785)	
11.	Втрати від інвестицій в асоційовані й дочірні компанії	0	0	
12.	Інші витрати	(1590)	(1729)	
13.	Прибуток від операцій	12466	6020	
14.	Чисті витрати на формування резервів	(11802)	(5444)	
15.	Прибуток до оподаткування	664	576	
16.	Витрати на податок на прибуток	(120)	(349)	
17.	Прибуток після оподаткування	544	227	
18.	Непередбачені доходи/витрати	0	3000	
19.	Чистий прибуток/збиток банку	544	227	
19.	Чистий прибуток на одну просту акцію	0	0	
19.	Скоригований чистий прибуток на одну просту акцію	0	0	
Примітка "Зобов'язання банку, які обліковуються на позабалансових рахунках", за II квартал 2004 року				
Рядок	Найменування статті	Звітна дата	(тис. грн) На кінець попереднього року	Зміни
1.	Гарантії, що надані клієнтам	208	93	115
2.	Сумнівні гарантії та поручительства	0	0	0
3.	Зобов'язання з кредитування, які надані банкам	0	0	0
4.	Зобов'язання з кредитування, які надані клієнтам	95922	178525	(82603)
5.	Валюта та банківські метали, які куплені, але не отримані	0	12808	(12808)
6.	Сумнівні вимоги за операціями з валютою та банківськими металами	0	0	0
7.	Сумнівні вимоги за операціями з фінансовими інструментами, крім інструментів валютного обміну	0	0	0
8.	Надана застава	58700	13324	45376
9.	Усього	154830	204750	(49920)

Баланс проміжної фінансової звітності банку за II квартал 2004 року			
		(тис. грн)	
Рядок	Найменування статті	Звітна дата	На кінець попереднього року
АКТИВИ			
1.	Грошові кошти та залишки в НБУ	137201	20825
2.	Казначейські та інші цінні папери, що рефінансуються НБУ, та цінні папери, емітовані НБУ, за вирахуванням резервів	0	0
2.1.	Казначейські та інші ЦП, що рефінансуються НБУ, і ЦП, емітовані НБУ	0	0
2.2.	Резерви під знецінення боргових ЦП, що рефінансуються НБУ	0	0
3.	Кошти в інших банках за вирахуванням резервів	77332	63314
3.1.	Кошти в інших банках	81534	63577
3.2.	Резерви під заборгованість інших банків	4203	263
4.	Цінні папери на продаж	0	0
5.	ЦП в портфелі банку на продаж за вирахуванням резервів	51384	11410
5.1.	ЦП в портфелі банку на продаж	51384	11417
5.2.	Резерви під знецінення ЦП у портфелі банку на продаж	0	7
6.	Чисті кредити та заборгованість клієнтів	473945	371543
6.1.	Кредити та заборгованість клієнтів	492906	382607
6.2.	Резерви під заборгованість за кредитами	18961	11064
7.	ЦП в портфелі банку до погашення за вирахуванням резервів	0	20
7.1.	ЦП в портфелі банку до погашення	0	20
7.2.	Резерви під знецінення ЦП у портфелі банку до погашення	0	0
8.	Інвестиції в асоційовані й дочірні компанії	0	0
9.	Основні засоби та нематеріальні активи	87924	83671
10.	Чисті нараховані доходи до отримання	5171	2963
10.1.	Нараховані доходи до отримання	5339	3299
10.2.	Резерви під заборгованість за нарахованими доходами	168	336
11.	Інші активи за вирахуванням резервів	1950	9331
11.1.	Інші активи	2505	9877
11.2.	Резерви під дебіторську заборгованість	555	546
12.	Усього активів	834906	563077
ЗОВОВ'ЯЗАННЯ			
13.	Кошти банків	255019	196931
13.1.	У тому числі кредити, які отримані від НБУ	31500	0
14.	Кошти клієнтів	365631	164775
15.	Ощадні (депозитні) сертифікати, емітовані банком	9298	35259
16.	Боргові цінні папери, емітовані банком	9804	0
17.	Нараховані витрати до сплати	4048	2390
18.	Інші зобов'язання	78505	51665
19.	Усього зобов'язань	722305	451020
ВЛАСНИЙ КАПІТАЛ			
20.	Статутний капітал	73000	73000
20.1.	Зарєстровані прості акції	73000	73000
20.2.	Зарєстровані привілейовані акції	0	0
20.3.	Несплачений зарєстрований статутний капітал банку	0	0
21.	Капіталізовані дивіденди	0	0
22.	Акції, що викуплені в акціонерів	0	0
23.	Емісійні різниці	6	6
24.	Резерви та інші фонди банку	1229	669
25.	Результати періодичних необоротних активів та інвестиції в асоційовані та дочірні компанії	37822	37822
26.	Нерозподілений прибуток (непокритий збиток) минулих років:	0	0
26.1.	у тому числі сума періодичної у разі вибуття необоротних активів та інвестицій в асоційовані і дочірні компанії	0	0
27.	Прибуток/збиток звітного року, що очікує затвердження	0	560
28.	Результат поточного року	544	0
29.	Усього власного капіталу	112601	112057
30.	Усього пасивів	834906	563077
Заступник Голови Правління Головний бухгалтер		В. В. Михайлюк Л. Б. Гладченко	

ОГОЛОШЕННЯ

Баланс за 2 квартал 2004 р.			
Рядок	Найменування статті	На звітну дату поточного кварталу	На кінець попереднього фінансового року
АКТИВИ			
1	Грошові кошти та залишки в банку України	1 306	2 857
2	Казначейські та інші цінні папери, що рефінансуються Національним банком України, і цінні папери, емітовані Національним банком України за вирахуванням резервів	0	0
2.1	Казначейські та інші цінні папери, що рефінансуються Національним банком України, і цінні папери, емітовані Національним банком України	0	0
2.2	Резерви під знецінення боргових цінних паперів, що рефінансуються Національним банком України	0	0
3	Кошти в інших банках за вирахуванням резервів	10 310	4 785
3.1	Кошти в інших банках	10 411	4 829
3.2	Резерви під заборгованість інших банків	100	44
4	Цінні папери в торговому портфелі банку	0	0
5	Цінні папери в портфелі банку на продаж за вирахуванням резервів	0	0
5.1	Цінні папери в портфелі банку на продаж	2 403	2 400
5.2	Резерви під знецінення цінних паперів у портфелі банку на продаж	2 403	2 400
6	Чисті кредити та заборгованість клієнтів	30 931	26 331
6.1	Кредити та заборгованість клієнтів	32 189	27 812
6.2	Резерви під заборгованість за кредитами	1 213	881
7	Цінні папери в портфелі банку до погашення	2 679	3 353
7.1	Цінні папери в портфелі банку до погашення	2 900	3 536
7.2	Резерви під знецінення цінних паперів у портфелі банку до погашення	221	18
8	Інвестиції в асоційовані й дочірні компанії	0	0
9	Основні засоби та нематеріальні активи	591	597
10	Чисті нараховані доходи до отримання	1 706	3 760
10.1	Нараховані доходи до отримання	2 035	4 036
10.2	Резерви під заборгованість за нарахованими доходами	329	276
11	Інші активи за вирахуванням резервів	543	268
11.1	Інші активи	543	268
11.2	Резерви під дебіторську заборгованість	0	0
12	Усього активів	48 111	42 551
ЗОБОВ'ЯЗАННЯ			
13	Кошти банків:	0	0
13.1	у тому числі кредити, які отримані від Національного банку України	0	0
14	Кошти клієнтів	19 238	18 665
15	Ощадні (депозитні) сертифікати, емітовані банком	0	0
16	Боргові цінні папери, емітовані банком	0	0
17	Нараховані витрати до сплати	420	271
18	Інші зобов'язання	5 044	380
19	Усього зобов'язань	24 703	19 316
ВЛАСНИЙ КАПІТАЛ			
20	Статутний капітал	20 835	20 835
20.1	Зареєстровані прості акції	20 835	20 835
20.2	Зареєстровані привілейовані акції	0	0
20.3	Несплачений зареєстрований статутний капітал банку	0	0
21	Капіталізовані дивіденди	0	0
22	Акції, викуплені в акціонерів	0	0
23	Емісійні різниці	0	0
24	Резерви та інші фонди банку	1 028	988
25	Результати переоцінки необоротних активів та інвестицій в асоційовані й дочірні компанії	0	0
26	Нерозподілений прибуток (непокритий збиток) минулих років:	1 373	622
26.1	у тому числі сума переоцінки в разі вибуття необоротних активів та інвестицій в асоційовані й дочірні компанії	0	0
27	Прибуток/збиток звітного року, що очікує затвердження	0	790
28	Результат поточного року	173	0
29	Усього власного капіталу	23 409	23 235
30	Усього пасивів	48 111	42 551

Голова Правління
Головний бухгалтер

Примітка "Зобов'язання банку, які обліковуються на позабалансових рахунках" за 2 квартал 2004 р.			
Рядок	Найменування статті	На звітну дату поточного кварталу	На кінець попереднього фінансового року
1	Гарантії, що надані клієнтам	129	0
2	Суминні гарантії та поручительства	0	0
3	Зобов'язання з кредитування, які надані банкам	0	0
4	Зобов'язання з кредитування, які надані клієнтам	12418	4108
5	Валюта та банківські метали, які куплені, але не отримані	0	0
6	Суминні вимоги за операціями з валютною та банківськими металами	0	0
7	Суминні вимоги за операціями з фінансовими інструментами, крім інструментів валютного обміну	0	0
8	Надана застава	5700	0
9	Усього	18248	4108

Голова Правління
Головний бухгалтер

Фінансовий звіт ЗАТ АБ «РАДАБАНК»			
Звіт про фінансові результати за 2 квартал 2004 р.			
Рядок	Найменування статті	На звітну дату варталу поточного року	Попереднього фінансового року
1.1	Процентний дохід	2 633	2281
1.2	Процентні витрати	(1 442)	(1216)
2	Чистий процентний дохід	1 191	1065
2.1	Комісійний дохід	343	1519
2.2	Комісійні витрати	(170)	(115)
3	Чистий комісійний дохід	173	1404
4	Дохід у вигляді дивідендів	57	12
5	Прибуток/збиток від інвестиційних цінних паперів	0	0
6	Дохід від інвестицій в асоційовані й дочірні компанії	0	0
7	Інший дохід	8	6
8	Операційний дохід	1 429	2487
9	Загальні адміністративні витрати	(442)	(248)
10	Витрати на персонал	(593)	(465)
11	Втрати від інвестицій в асоційовані й дочірні компанії	0	0
12	Інші витрати	(63)	(75)
13	Прибуток від операцій	331	1699
14	Чисті витрати на формування резервів	(156)	(1677)
15	Прибуток до оподаткування	175	22
16	Витрати на податок на прибуток	(2)	0
17	Прибуток після оподаткування	173	22
18	Непередбачені доходи/витрати	0	0
19	Чистий прибуток/збиток банку	173	22
20	Чистий прибуток на одну просту акцію (грн.)	0	0
21	Скоригований чистий прибуток на одну просту акцію (грн.)	0	0

Голова Правління
Головний бухгалтер

Примітка "Зобов'язання банку, які обліковуються на позабалансових рахунках" за 2 квартал 2004 р.			
Рядок	Найменування статті	На звітну дату поточного кварталу	На кінець попереднього фінансового року
1	Гарантії, що надані клієнтам	129	0
2	Суминні гарантії та поручительства	0	0
3	Зобов'язання з кредитування, які надані банкам	0	0
4	Зобов'язання з кредитування, які надані клієнтам	12418	4108
5	Валюта та банківські метали, які куплені, але не отримані	0	0
6	Суминні вимоги за операціями з валютною та банківськими металами	0	0
7	Суминні вимоги за операціями з фінансовими інструментами, крім інструментів валютного обміну	0	0
8	Надана застава	5700	0
9	Усього	18248	4108

Голова Правління
Головний бухгалтер

Баланс за II квартал 2004 року			
№ п/п	Найменування статті	За станом на 01.07.2004 року	За станом на 01.01.2004 року
АКТИВИ			
1	Грошові кошти та залишки в Національному банку України	148410	158853
2	Казначейські та інші цінні папери, що рефінансуються Національним банком України, і цінні папери, емітовані Національним банком України за вирахуванням резервів	0	0
2.1	Казначейські та інші цінні папери, що рефінансуються Національним банком України, і цінні папери, емітовані Національним банком України	0	0
2.2	Резерви під знецінення боргових цінних паперів, що рефінансуються Національним банком України	0	0
3	Кошти в інших банках за вирахуванням резервів	52432	391211
3.1	Кошти в інших банках	53135	393612
3.2	Резерви під заборгованість інших банків	(703)	(2401)
4	Цінні папери в торговому портфелі банку на продаж за вирахуванням резервів	0	0
5	Цінні папери в портфелі банку на продаж	1058	25054
5.1	Цінні папери в портфелі банку на продаж	1058	25054
5.2	Резерви під знецінення цінних паперів у портфелі банку на продаж	0	0
6	Чисті кредити та заборгованість клієнтів	1006656	871206
6.1	Кредити та заборгованість клієнтів	1040575	901366
6.2	Резерви під заборгованість за кредитами	(33919)	(30160)
7	Цінні папери в портфелі банку до погашення за вирахуванням резервів	0	0
7.1	Цінні папери в портфелі банку до погашення	0	0
7.2	Резерви під знецінення цінних паперів у портфелі банку до погашення	0	0
8	Інвестиції в асоційовані й дочірні компанії	50	2850
9	Основні засоби та нематеріальні активи	184416	166222
10	Чисті нараховані доходи до отримання	12947	10872
10.1	Нараховані доходи до отримання	13809	11305
10.2	Резерви під заборгованість за нарахованими доходами	(862)	(433)
11	Інші активи за вирахуванням резервів	46733	29606
11.1	Інші активи	48066	30404
11.2	Резерви під дебіторську заборгованість	(1333)	(798)
12	Усього активів	1452702	1655874
ЗОБОВ'ЯЗАННЯ			
13	Кошти банків:	35762	358770
13.1	у тому числі кредити, які отримані від Національного банку України	12054	12054
14	Кошти клієнтів	118758	1101308
15	Ощадні (депозитні) сертифікати, емітовані банком	1	1
16	Боргові цінні папери, емітовані банком	0	0
17	Нараховані витрати до сплати	38936	25402
18	Інші зобов'язання	78648	74555
19	Усього зобов'язань	1340505	1560036
ВЛАСНИЙ КАПІТАЛ			
20	Статутний капітал	71160	71160
20.1	Зареєстровані прості акції	69660	69660
20.2	Зареєстровані привілейовані акції	1500	1500
20.3	Несплачений зареєстрований статутний капітал банку	0	0
21	Капіталізовані дивіденди	0	0
22	Акції, викуплені в акціонерів	0	0
23	Емісійні різниці	672	672
24	Резерви та інші фонди банку	3032	2824
25	Результати переоцінки необоротних активів та інвестицій в асоційовані й дочірні компанії	15831	551
26	Нерозподілений прибуток (непокритий збиток) минулих років:	20461	16475
26.1	у тому числі сума переоцінки в разі вибуття необоротних активів та інвестицій в асоційовані й дочірні компанії	53	14
27	Прибуток/збиток звітного року, що очікує затвердження	0	4156
28	Результат поточного року	1041	0
29	Усього власного капіталу	112197	95838
30	Усього пасивів	1452702	1655874

Голова Правління
Головний бухгалтер

Примітка "Зобов'язання банку, які обліковуються на позабалансових рахунках" за 2 квартал 2004 р.			
Рядок	Найменування статті	На звітну дату поточного кварталу	На кінець попереднього фінансового року
1	Гарантії, що надані клієнтам	129	0
2	Суминні гарантії та поручительства	0	0
3	Зобов'язання з кредитування, які надані банкам	0	0
4	Зобов'язання з кредитування, які надані клієнтам	12418	4108
5	Валюта та банківські метали, які куплені, але не отримані	0	0
6	Суминні вимоги за операціями з валютною та банківськими металами	0	0
7	Суминні вимоги за операціями з фінансовими інструментами, крім інструментів валютного обміну	0	0
8	Надана застава	5700	0
9	Усього	18248	4108

Голова Правління
Головний бухгалтер

Фінансовий звіт АКБ «ПРАВЕКС-БАНК»			
Звіт про фінансові результати за II квартал 2004 року			
№	Найменування статті	За станом на 01.07.2004 року	За станом на 01.07.2003 року
1.1	Процентний дохід	76789	50497
1.2	Процентні витрати	(49270)	(31275)
2	Чистий процентний дохід	27519	19222
2.1	Комісійний дохід	42187	31067
2.2	Комісійні витрати	(2012)	(1751)
3	Чистий комісійний дохід	40175	29306
4	Торговельний дохід	5508	6418
5	Дохід у вигляді дивідендів	3	8
6	Прибуток/збиток від інвестиційних цінних паперів	0	0
7	Дохід від інвестицій в асоційовані й дочірні компанії	0	0
8	Інший дохід	2322	2707
9	Операційний дохід	75527	57661
10	Загальні адміністративні витрати	(32225)	(24930)
11	Витрати на персонал	(26527)	(18192)
12	Витрати від інвестицій в асоційовані й дочірні компанії	0	0
13	Інші витрати	(11484)	(8583)
14	Чисті витрати від операцій формування резервів	5291	5956
15	Чисті витрати на формування резервів	(4250)	(4732)
16	Прибуток до оподаткування	1041	1224
17	Витрати на податок на прибуток	0	(154)
18	Прибуток після оподаткування	1041	1070
19	Непередбачені доходи/витрати	0	0
20	Чистий прибуток на одну просту акцію (грн.)	1041	1070
21	Скоригований чистий прибуток на одну просту акцію (грн.)	0,01	0,02

Голова Правління
Головний бухгалтер

Примітка "Зобов'язання банку, які обліковуються на позабалансових рахунках" за II квартал 2004 року			
№ п/п	Найменування статті	За станом на 01.07.2004 року	За станом на 01.01.2004 року
1	Гарантії, що надані клієнтам	1809	4385
2	Суминні гарантії та поручительства	0	0
3	Зобов'язання з кредитування, які надані банкам	0	0
4	Зобов'язання з кредитування, які надані клієнтам	130182	138757
5	Валюта та банківські метали, які куплені, але не отримані	8411	2665
6	Суминні вимоги за операціями з валютною та банківськими металами	0	0
7	Суминні вимоги за операціями з фінансовими інструментами, крім інструментів валютного обміну	0	0
8	Надана застава	40940	40940
9	Усього	181342	186747

Голова Правління
Головний бухгалтер

1	Гарантії, що надані клієнтам	1809	4385
2	Суминні гарантії та поручительства	0	0
3	Зобов'язання з кредитування, які надані банкам	0	0
4	Зобов'язання з кредитування, які надані клієнтам	130182	138757
5	Валюта та банківські метали, які куплені, але не отримані	8411	2665
6	Суминні вимоги за операціями з валютною та банківськими металами	0	0
7	Суминні вимоги за операціями з фінансовими інструментами, крім інструментів валютного обміну	0	0
8	Надана застава	40940	40940
9	Усього	181342	186747

Голова Правління
Головний бухгалтер

1	Гарантії, що надані клієнтам	1809	4385
2	Суминні гарантії та поручительства	0	0
3	Зобов'язання з кредитування, які надані банкам	0	0
4	Зобов'язання з кредитування, які надані клієнтам	130182	138757
5	Валюта та банківські метали, які куплені, але не отримані	8411	2665
6	Суминні вимоги за операціями з валютною та банківськими металами	0	0
7	Суминні вимоги за операціями з фінансовими інструментами, крім інструментів валютного обміну	0	0
8	Надана застава	40940	40940
9	Усього	181342	186747

Голова Правління
Головний бухгалтер

1	Гарантії, що надані клієнтам	1809	4385
2	Суминні гарантії та поручительства	0	0
3	Зобов'язання з кредитування, які надані банкам	0	0
4	Зобов'язання з кредитування, які надані клієнтам	130182	138757
5	Валюта та банківські метали, які куплені, але не отримані	8411	2665
6	Суминні вимоги за операціями з валютною та банківськими металами	0	0
7	Суминні вимоги за операціями з фінансовими інструментами, крім інструментів валютного обміну	0	0
8	Надана застава	40940	40940
9	Усього	181342	186747

Фінансова звітність АБ «Діамант» на 1 липня 2004 року

Звіт про прибутки та збитки КБ на 1 липня 2004 року		
Форма №2_00.01 320854 "ДІАМАНТ"		
	Символ	Усього (коп.)
Доходи		
Процентні доходи		
Процентні доходи за коштами, розміщеними в інших банках		
Процентні доходи за кредитами суб'єктам господарської діяльності		
Процентні доходи за кредитами фізичним особам		
Процентні доходи за цінними паперами		
Комісійні доходи		
Комісійні доходи за операціями з банками		
Комісійні доходи за операціями з клієнтами		
Результат від торговельних операцій		
Інші операційні доходи		
Інші доходи		
Непередбачені доходи		
Витрати		
Процентні витрати		
Процентні витрати за коштами, отриманими від інших банків		
Процентні витрати за коштами суб'єктів господарської діяльності		
Процентні витрати за коштами фізичних осіб		
Процентні витрати за коштами небанківських фінансових установ		
Комісійні витрати		
Інші операційні витрати		
Загальні адміністративні витрати		
Витрати на утримання персоналу		
Сплата податків та інших обов'язкових платежів, крім податку на прибуток		
Витрати на утримання основних засобів та нематеріальних активів		
Інші експлуатаційні та господарські витрати		
Витрати на телекомунікації		
Інші адміністративні витрати		
Інші витрати		
Відрахування в резерви		
Прибуток (збиток) до сплати податку		
Податок на прибуток		
Чистий прибуток		
Зведений балансовий звіт банку на 1 липня 2004 року		
Форма №11.03 320854 "ДІАМАНТ"		
	Статті балансу	Усього (коп.)
АКТИВИ		
Готівкові кошти		
Банківські метали		
Дорожні та інші чеки		
Кошти в НБУ		
Казначейські та інші цінні папери, що рефінансуються НБУ, та цінні папери, емітовані НБУ		
у т. ч. цінні папери, емітовані НБУ		
Резерв під знецінення казначейських ЦП		
Нетто: казначейські цінні папери та цінні папери, емітовані НБУ		
Кошти в інших банках		
Резерв під заборгованість інших банків		
Нетто: кошти в інших банках		
Цінні папери в портфелі банку на продаж		
Резерв під знецінення ЦП на продаж		
Нетто: цінні папери в портфелі банку на продаж		
Цінні папери в портфелі банку на інвестиції		
Резерв під знецінення ЦП на інвестиції		
Нетто: цінні папери на інвестиції		
Кредити та фінансовий лізинг (оренда), які надані клієнтам		
Резерв під кредити та фінансовий лізинг (оренду), які надані клієнтам		
Нетто: кредити та фінансовий лізинг(оренда), які надані клієнтам		
Довгострокові вкладення до асоційованих компаній і дочірніх установ		
Основні засоби та нематеріальні активи		
Зношення основних засобів та нематеріальних активів		
Нетто: основні засоби та нематеріальні активи		
Нараховані доходи до отримання		
Резерви під сумнівну заборгованість за нарахованими доходами		
Нетто: нараховані доходи до отримання		
Інші активи		
Резерви під можливі втрати за дебіторською та сумнівною дебіторською заборгованістю банку		
Нетто: інші активи		
СУКУПНІ АКТИВИ		
ЗОБОВ'ЯЗАННЯ		
Кошти банків		
Депозити та кредити банків		
у т. ч. кредити, отримані від НБУ		
Кошти клієнтів		
інші депозити		
Боргові цінні папери, емітовані банком		
Кредити, отримані від міжнародних та інших фінансових організацій		
у т. ч. кредити, отримані через НБУ		
Субординована заборгованість		
Нараховані витрати до сплати		
Інші зобов'язання		
СУКУПНІ ЗОБОВ'ЯЗАННЯ		
КАПІТАЛ		
Статутний капітал		
Зареєстрований статутний капітал банку		
Несплачений зареєстрований статутний капітал банку		
Нетто: сплачений зареєстрований статутний капітал банку		
Капіталізовані дивіденди		
Викуплені власні акції		
Результат минулих років		
Прибуток минулого року, що очікує затвердження		
Збитки минулого року, що очікують затвердження		
Емісійні різниці		
Загальні резерви		
Результат поточного року		
СУКУПНИЙ КАПІТАЛ		
СУКУПНІ ЗОБОВ'ЯЗАННЯ І КАПІТАЛ		
Активи-пасиви (має бути 0)		
Активи NN 380,390,391,392		
Пасиви NN 380,390,391,392		
Доходи NN 608,618,638,648		
Витрати NN 708,718,738,748		
Різниця (має бути 0)		

ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ «Торговий дім «УКРАЇНСЬКІ ІНСТРУМЕНТИ», код 32243557, повідомляє про свою ліквідацію. Претензії кредиторів приймаються протягом двох місяців з дня публікації оголошення, по телефону 249-96-96, або за адресою: 03151, м. Київ, вул. Народного Ополчення, 2.

Господарський суд Запорізької області (69001, м. Запоріжжя, вул. Тюленіна, 21) постановою від 24.06.04 р. справа № 25/40 визнав банкрутом ПП «Антарес» (71600, Запорізька область, м. Василівка, вул. Театральна, 2/39, код ЄДРПОУ 24910623, п/р 2600921900 у Василівському відділенні АППБ «Аваль», МФО 313827). Ліквідатором призначено арбітражного керуючого Геращенко Дмитра Вікторовича (ліцензія АА № 250439). Претензії кредиторів приймаються протягом одного місяця з дня публікації оголошення за адресою: 69037, м. Запоріжжя, вул. Рекордна, 20. ООО «Юр-експерт».

До уваги акціонерів!

ЗАТ Торговий Дім «Україна»

повідомляє про проведення чергових загальних зборів акціонерів. Збори відбудуться «02» вересня 2004 року о 10 годині у приміщенні актового залу універмагу «Україна» за адресою: м. Ужгород, пл. Кирила і Мефодія, 3.

Порядок денний:

1. Звіт голови правління про господарсько-фінансову діяльність ЗАТ за 2003 рік.

2. Звіт ревізійної комісії за 2003 рік. Затвердження річного балансу за 2003 рік.

3. Різне.

Реєстрація учасників з 8.30 до 9.30 годин к. ч. за місцем проведення зборів.

Правління ЗАТ Торговий дім «Україна».

Ухвалою господарського суду Луганської області від 26.05.04 р. порушено справу № 11/416 про банкрутство боржника — Перевальського заводу залізобетонних виробів дочірнього підприємства Відкритого акціонерного товариства «Агробуд», м. Перевальськ Луганської області (94300, м. Перевальськ, Луганської області, вул. Іжевського, 10, п/р 260003000577 в УСБ м. Алчевська, код 05387535, МФО 304018). Господарським судом Луганської області (91000, м. Луганськ, пл. Героїв ВВВ, 3а) введено мораторій на задоволення вимог кредиторів та процедура розпорядження майном названого боржника, розпорядником майна призначено Хорошевського Михайла Георгійовича, діючого на підставі ліцензії серії АА за № 047656 від 26.07.01р. (91000, м. Луганськ, вул. Челюскінців, 143, кв. 85, тел. 8 (0642) 576474). Заяви кредиторів приймаються протягом тридцяти днів з дня опублікування цього оголошення.

Проводиться продаж майнового комплексу банкрута СП «Хорольський консервний завод», юридична адреса: 37800, м. Хорол, вул. Залізнична, 28. Початкова вартість об'єкту складає 240000,00 грн. (з ПДВ). Телефони: (0532) 560037; 565105.

Згідно із Постановою Спостережної ради Відкритого акціонерного товариства «Акціонерний комерційний банк «ГАРАНТ» № 43 від 16 липня 2004 року Дочірнє підприємство «ГАРАНТ-АДВ» (код ЄДРПОУ 32378136) повідомляємо про своє припинення шляхом створення у Товариство з обмеженою відповідальністю «ГАРАНТ-АДВ». Претензії кредиторів приймаються протягом двох місяців з дня публікації оголошення за адресою: 02154, м. Київ, вул. Русанівська Набережна, 18.

Господарський суд Хмельницької області (29000, м. Хмельницький, майдан Незалежності, 1) ухвалою від 15.06.2004 року порушив провадження у справі № 2/154-Б про банкрутство ВАТ «Білогірський завод молочних продуктів» (30200, смт. Білогір'я, вул. Миру, 3, ідентифікаційний код 14173477). Розпорядником майна призначено Дейнеку Миколу Івановича (ліцензія АА № 047739 від 02.10.2003 року). Адреса: 29000, м. Хмельницький, вул. Хотовицького, 8, кв. 120). Претензії кредиторів та можливих санаторів приймаються протягом 30 днів з дня опублікування оголошення.

Баланс		
	(тис. грн.)	
Рядок	Найменування статті	На кінець поточного кварталу
АКТИВИ		
1	Грошові кошти та залишки в Національному банку України	5556
3	Кошти в інших банках за вирахуванням резервів	5392
3.1	Кошти в інших банках	6335
3.2	Резерви під заборгованість інших банків	943
5	Цінні папери в портфелі банку на продаж за вирахуванням резервів	26
5.1	Цінні папери в портфелі банку на продаж	92
5.2	Резерви під знецінення цінних паперів у портфелі банку на продаж	66
6	Чисті кредити та заборгованість клієнтів	56670
6.1	Кредити та заборгованість клієнтів	57830
6.2	Резерви під заборгованість за кредитами	1160
7	Цінні папери в портфелі банку до погашення за вирахуванням резервів	0
7.1	Цінні папери в портфелі банку до погашення	72
7.2	Резерви під знецінення цінних паперів у портфелі банку до погашення	72
9	Основні засоби та нематеріальні активи	10403
10	Чисті нараховані доходи до отримання	151
10.1	Нараховані доходи до отримання	564
10.2	Резерви під заборгованість за нарахованими доходами	413
11	Інші активи за вирахуванням резервів	392
11.1	Інші активи	261
11.2	Резерви під дебіторську заборгованість	398
12	Усього активів	78590
ЗОБОВ'ЯЗАННЯ		
13	Кошти банків:	1065
14	Кошти клієнтів	40911
17	Нараховані витрати до сплати	354
18	Інші зобов'язання	2163
19	Усього зобов'язань	44493
ВЛАСНИЙ КАПІТАЛ		
20	Статутний капітал	16500
20.1	Зареєстровані прості акції	16500
21	Капіталізовані дивіденди	8170
22	Акції, викуплені в акціонерів	(24)
23	Емісійні різниці	247
24	Резерви та інші фонди банку	1249
25	Результати переоцінки необоротних активів та інвестицій в асоційовані й дочірні компанії	6329
26	Нерозподілений прибуток (непокритий збиток) минулих років:	1167
26.1	у тому числі сума переоцінки в разі вибуття необоротних активів та інвестицій в асоційовані й дочірні компанії	26
27	Прибуток/збиток звітного року, що очікує затвердження	0
28	Результат поточного року	670
29	Усього власного капіталу	34097
30	Усього пасивів	78590
Примітка "Зобов'язання банку, які обліковуються на позабалансових рахунках"		
	(тис. грн.)	
Рядок	Найменування статті	На кінець поточного кварталу
1	Гарантії, що надані клієнтам	3903
4	Зобов'язання з кредитування, які надані клієнтам	12595
9	Усього	16498
Керівник Головного бухгалтера		
Белан З. Р. Дмитрієнко О. М.		

АБ "СТАРОКІЇВСЬКИЙ БАНК"		
Баланс за 2 квартал 2004 року		
	(тис. грн.)	
Рядок	Найменування статті	На звітну дату
АКТИВИ		
1	Грошові кошти та залишки в НБУ	15548
2	Казначейські та інші цінні папери, що рефінансуються НБУ, та цінні папери, емітовані НБУ, за вирахуванням резервів	0
3	Кошти в інших банках за вирахуванням резервів	6462
4	Цінні папери в портфелі банку на продаж за вирахуванням резервів	85
5	Чисті кредити та заборгованість клієнтів	70120
6	Цінні папери в портфелі банку до погашення за вирахуванням резервів	0
7	Основні засоби та нематеріальні активи	5320
8	Чисті нараховані доходи до отримання	221
9	Інші активи за вирахуванням резервів	11686
10	Усього активів	109442
ЗОБОВ'ЯЗАННЯ		
11	Кошти банків	3100
12	Кошти клієнтів	76614
13	Нараховані витрати до сплати	991
14	Інші зобов'язання	2723
15	Усього зобов'язань	83428
ВЛАСНИЙ КАПІТАЛ		
16	Статутний капітал	16800
17	Резерви та інші фонди банку	2275
18	Результати переоцінки необоротних активів та інвестицій в асоційовані й дочірні компанії	2823
19	Нерозподілений прибуток (непокритий збиток) минулих років	1289
20	Прибуток/збиток звітного року, що очікує затвердження	0
21	Результат поточного року	2827
22	Усього власного капіталу	26014
23	Усього пасивів	109442
Звіт про фінансові результати за 2 квартал 2004 року		
	(тис. грн.)	
Рядок	Найменування статті	На звітну дату
1	Чистий процентний дохід	4258
2	Чистий комісійний дохід	2098
3	Торговельний дохід	248
4	Інший дохід	-127
5	Операційний дохід	6477
6	Загальні адміністративні витрати	-2226
7	Витрати на персонал	-1449
8	Інші витрати	-413
9	Прибуток від операцій	2389
10	Чисті витрати на формування резервів	439
11	Прибуток до оподаткування	2828
12	Прибуток після оподаткування	2828
13	Непередбачені доходи / витрати	-1
14	Чистий прибуток / збиток банку	2827
Заступник голови правління		
Головний бухгалтер		
В.М. Клімов К.А. Спиридонова		

Господарський суд Дніпропетровської області (49600, м. Дніпропетровськ, вул. Куйбишева, 1а) порушив справу № Б15/52/04 про банкрутство КП «Скіф» (50005, м. Кривий Ріг, вул. Домобудівельна, 25, р/р № 26008100283001 в КФ АКБ «Укрсоцбанк», МФО 305619, код ЄДРПОУ 19433575). Розпорядником майна призначено Цибульського Ю. О. (ліцензія АА № 047623, 50027, м. Кривий Ріг, вул. Єсеніна, 1). Претензії кредиторів приймаються протягом тридцяти днів від дня опублікування оголошення.

Фінансова звітність за 2 квартал 2004 р.				
АКРБ "Регіон-банк"				
61002, м. Харків, вул. Дарвіна, 4				
Банківська ліцензія №32 від 05.01.2002 р.				
Тел. (057) 706-31-01				
"Звіт про фінансові результати"				
Рядок	Найменування статті	На звітну дату кварталу		(тис.грн.)
		"поточного року"	фінансового року	
1	2	3	4	
1,1	Процентний дохід	4729	3128	
1,2	Процентні витрати	(1888)	(803)	
1	Чистий процентний дохід	2841	2325	
2,1	Комісійний дохід	2188	1916	
2,2	Комісійні витрати	(101)	(95)	
2	Чистий комісійний дохід	2087	1821	
3	Торговельний дохід	53	245	
7	Інший дохід	57	49	
8	Операційний дохід	5038	4440	
9	Загальні адміністративні витрати	(1216)	(912)	
10	Витрати на персонал	(1516)	(1817)	
12	Інші витрати	(48)	(151)	
13	Прибуток від операцій	2258	1560	
14	Чисті витрати на формування резервів	(1178)	(321)	
15	Прибуток до оподаткування	1080	1239	
16	Витрати на податок на прибуток	(410)	(424)	
17	Прибуток після оподаткування	670	815	
19	Чистий прибуток/збиток банку	670	815	
вуються на позабалансових рахунках"				
(тис. грн.)				
у алу	На кінець попереднього фінансового року	Зміни після дати останньої річної звітності (+;-)		
	2794	+1109		
	17517	-4922		
	20311	-3813		
Баланс З. Р.				
Дмитрієнко О. М.				

